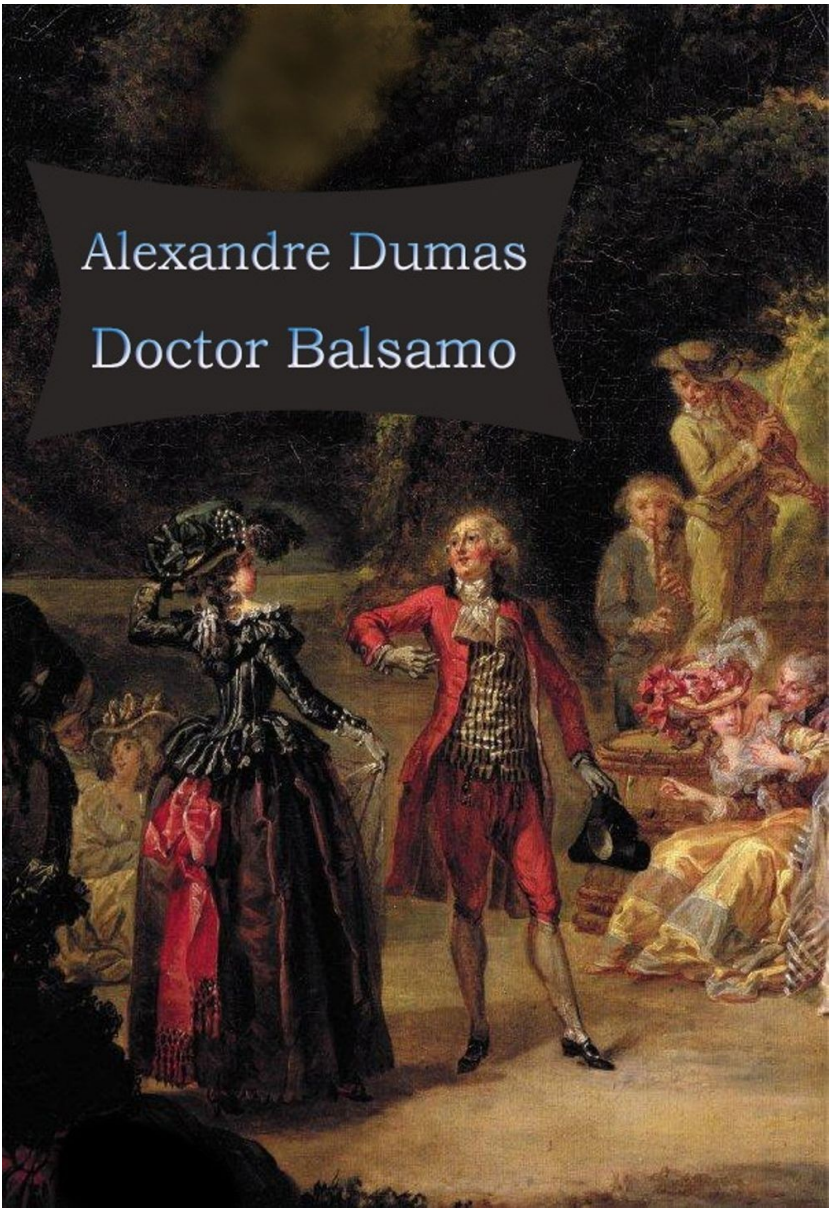

ALEXANDRE DUMAS
DOCTOR BALSAMO
Traducere: Constantin Panaitescu
EDITURA EXPRESS
Cuprins

I

MUNTELE TRĂSNITUL

Pe mâlul stâng al Rhinului, la câteva leghe, depărtare de vila imperială din Worms, aproape de locul unde izvorăşte pârâul Sete. Încep Cele dintâi creste ale unor munţi, care se pierd spre Nord, ca o cireadă de bivoli speriaţi, gata a dispară în neguri.

Munţii aceştia, ale căror povârnişuri domina un Vast ţinut, cu rare aşezări omeneşti, sunt grupaţi ca într-o apocaliptică adunare, fiecare un ei purtând nume care le lămureşte forma sau reaminteşte legenda. Unul este „Scaunul Regelui”, altul „Piatra Răsurilor”, celălalt „Stânca Şoimului” altul „Creasta Şerpilor” Cel n-ai înalt dintre ei, un bloc uriaş de granit cu vârfurile crenelate – ca o cunună de ruină – numeşte muntele Trăsnitul.

Seara, când umbrele stejarilor se îngroaşe şi când cele din urmă raze de soare poleiesc înaltele piscuri, o linişte nefirească prinde să coboare încet pe treptele nevăzute ale cerului spre câmpie. Apoi, un braţ nevăzut, de dincolo de creste, trage deasupra naturii adormite un văl albastru prins de cer în butonii strălucitori ai stelelor. Numai pârâul Selz e veşnic treaz, mânându-şi apele sale spre Rhin, într-un susur neîntrerupt, printre stânci şi trestiile de pe maluri.

Puţin mai sus de locul unde izvorese apele cristaline ale acestui pârâu, între Albisheim şi Kircheim Poland, un drum cotit, săpat între două stânci abrupte, duce către Danenzels. De aci drumul se transformă într-o potecă îngustă care se pierde cu încetul în brâul verde de păduri care

înconjoară creasta muntelui Trăsnitul. Călătorul ajuns sub coama stufoasă a stejarilor milenari, care formează această pădure, poate să-şi urmeze calea fără să fie văzut şi auzit din câmpie, chiar dacă întâmplător, calul său ar fi împodobit cu clopoţei ca un catâr spaniol, sau învelit în valtrapuri de mătase ca un cal de împărat. Desimea pădurii stinge orice zgomot, iar întunericul şterge orice culoare. Liniştea şi singurătatea pădurii înfioară chiar astăzi, când legendele sunt ascultate cu zâmbet pe buze de călătorul semef cafe se aventurează în desişurile ei.

În acest ţirrut încremenit şi sălbatic, cutreierat abia de rarii ciobani în trecere cu turmele lor, se desfăşoară o bună parte din întâmplările pe care le vom povesti aci.

Era 8 Mai 1780.

Soarele apăruse roşu, însângerând linia zării, când un călător care venea de la Maicuta apăru dincolo de satul Danenfels, urmă poteca atâta timp cât fu vizibilă, apoi când începu să se piardă în desişuri descălecă şi luând calul de dârloage îl legă de trunchiul gros al unui stejar.

Animalul nechează puternic şi ecoul făcu să răsune deasupra pădurii neobişnuitul zgomot.

— Bine! Bine! murmură călătorul. Linişteşt»-te, bunul meu Djerid! Iată douăsprezece (leghe parcurse. Ai ajuns la timp la capătul călâătoriei noastre.

Privirea lui îmbrăţişă apoi umbrele albastrenegre ale pădurii în care nu mai putu deosebi nimic. Se întoarse din nou spre animal, îi

cuprinse capul cu amândouă braţele şi îşi apropie buzele de nările fumegânde.

— Adio, bravul meu armăsar, murmură el. De azi înainte poate nu te voi mai vedea. Adio!

Un nechezat prelung şi dureros acoperi ultimele cuvinte. Ale călătorului.

— Tu nu te înşeli, Djerid, spuse el, pericolul este chiar aci… încă e privire dureroasă „de rămas bun şi

Recunoscutul scoase din coburele şelel două pistoale cu ţevile şi mânerele încrustate cu argint suflat în aur. Le descărca rând pe rând» scoţând plumhii şi iarba de puşcă, apoi le puse la loc. Dar ceremonialul nu era sfârşit. Călătorul, care purta la coapsă o sabie cu mânerul de oţel îşi descheie centironul, îl răsuci pe sabie» o aşează pe şea şi o legă cu scara în aşa fel încât vârful sabiei corespundea cu vintrea calului, ar mânerul cu umărul lui. Îşi scutură apoi cişmele prăfuite, scoase mănuşile, se căută prin buzunare şi găsind într-însele o pereche *i* & foarfece şi un briceag cu prăsele de sidef, le azvârli, pe rând, pe deasupra umerilor. Apoi e puse mâna, pentru ultimi oară, pe coapsele lui Djerid, respiră adânc, ca pentru a-şi înăbuşi suspinul şi se pierdu în desişul pădurii.

Călătorul acesta, personaj important în cursul povestirii de faţă, era un om între treizeci şi treizeci şi două de ani. De talie mijlocie, bine făcut. Era îmbrăcat înfer-o» redingotă de călătorie de catifea neagră, cu butonii brodaţi în aur. Cele două colţuri ale vestei se zăreau în partea de jos a redingotei, iar pantalonii scurţi, de catifea, se mulau pe pulpele sale nervoase» strânse în cizme

de piele lustruite.

Trăsăturile necunoscutului aveau mobilitatea tipurilor meridionale. Era o ciudată amestecătură de forţă şi de fineţe. Privirea îi era ageră şi pătrunzătoare, putând să cuprindă o gamă nesfârşită de şentimente* obrajii păreau arşi de SdaF? ăogsrF tiâf gwă îavgă şi ensu* ăla dasvăluia două şiruri de dinţi alba, strălucitorii puternici.

Necunoscutul făcu zece – cintisprezece paşi falungul unei liziere de brazi şi auzind zgomoţ în direcţia în care îşi lăsase calul se opri „ruse, se înălţă în vârful picioarelor şi îndreptându-şi privirea printre crengile rare ale unui luminiş zări silueta lui Djerid dispărând printre copaci, trasă parcă de o mână invizibilă. Fruntea i se încreţi neplăcut, un surâs amar îi ciispă figura. Nu se opri totuşi. Înainta încet spre mijlocul pădurii, unde poteca se pierdea între tufişuri, apoi se opri.

— Am venit bine până la Danenfeâd, rosti el cu glas tare, pentru că de la Mavenţa la Danenâeld există un drum: am călătorit mulţumitor de la Danenfeâd la Brayere Noire pentru că de la Danenfeâd la Brayare Noire este o potecă; am venit defe Brayere Noire aci, deşi nu este niciun drum, dar zăream pădurea, – aci însă, sunt silit să mă opresc: nu mai am niciun punct de orientare…

Abia pronunţă aceste cuvinte, într-un dialect jumătate francez, jumătate sicilian şi o lumină străluci deodată la cincizeci de paşi depărtare de că ăţor.

— Mulţumesc, spuse el. Fie vreme ce această lumină mă călăuzeşte o voi urma…

Fâşia de lunr să se mişca încet, calculat, ca un reflector bine pus la punct. Paşii călătorului

$ urmară câtva timp apoi se opriră» în spatele acestuia se ghicea prezenţa unor umbre care «! făcură să tresară»

— Nu te întoarce, se auzi un glas din umbră, sau eşti mort.»

— Prefer să nu mă întorc, răspunse nepăsător călătorul.

— Nicio vorbă mai mult, sau eşti mort! adaose un alt glas din umbră.

Călătorul se înclină în semn de acceptare*

— Dacă ţi-e teamă, completă o a treia voce, înapoaază-te. Asta va însemna că renunţi la misiune şi ţi se va da libertatea să te înapoiezi de unde ai venit»

Călătorul făcu un gest larg din mâini că nu primeşte oferta şi îşi urmă drumul.

Era o noapte întunecoasă, ca de smoală; desişul pădurii era de nepătruns, iar lumina care-l călăuzea pâlpâia ca o candelă gata să se stingă. Din când în când se împiedica, ramurile arborilor îi biciuiau faţa, lăstarii îi îngreunau paşii…

Trecuse mai bine de a oră, când, deodată – rântocmai cum apăruselumina călăuzitoare dispăru, înghiţita de întuneric şi misteriosul călător se trezi în marginea pădurii. Câteva stele clipeau trist pe cer. Călătorul aruncă o privire în jur şi se îndreptă spre locul unde dispăruse misterioasa lumină care-l călăuzise prin desiş. Abia făcu însă câţiva paşi şi se trezi1 în faţa ruinelor unui castel» înainte de a puteai îmbrăţişa cu privirea silueta zidurilor năruite, simţi lipindu-i-

se de tâmplă ţeava rece a unui revolver şi o eşarfă de mătase îi acoperi ochii. Se părea că necunoscutul se aştepta la această bizară întâmplare, de vreme ce niciun gest al său nu trăda spaima sau uimirea. Dimpotrivă întinse uşor braţele ca pentru a se lăsa condus şi întâlni o mână uscată, descarnată, o mână de schelet care prinse să-l conducă cu repeziciune pe povârnişurile prăpăstioase ale muntelui.

Peste puţin ciudata călăuză îşi desprinse mâna-i osoasă, legătura de pe ochi îi fu scoasă şi necunoscutul putu privi în jur.

Ajunsese în vârful muntelui Trăsnitul.

II

CONGRESUL FANTOMELOR

În mijlocul unui luminiş mărginit de câţiva mesteacăni pleşuvi se înălţa silueta unui castel ruinat; unul din acele nenumărate castele pe care seniorii feudali le-au semănat odinioară de-a lungul întregii Europe Centrale, la înapoie» rea lor din cruciade.

Era o construcţie bizara, cu terase acoperite de ornamente meşteşugit dăltuite, cu socluri năruite, care, altă dată, trebuie să fi susţinut statui de preţ, dar care astăzi erau năpădite de o vegetaţie barbară de viţă sălbatică înfrăţită cu straturi groase de muşchi.

Călătorul se trezi în faţa treptelor umede tare duceau spre galeria principală, întâlnijmat de silueta fantoma cică a celui care-l condusese, De sub Linţoliul care-i acoperea trupul binară călăuza scoase un braţ descărnat pe care-l îndreptă spre interiorul ruimdor, unde se zărea o lumina slabă,

spectrală. Călătorul îşi înclină capul în semn de consimţământ Fantoma urcă încet, fără zgomot treptele, înfundându-se în ruine şi necunoscutul o urmă. Apoi, porţile ruginite ale castelului se închiseră cu scârţâit prelung de fiare ruginite.

Parcurseră câteva coridoare pustii şi la intrarea unei săli circulare, pardosită cu lespezi negre şi luminată de trei lampadare cu reflexe verzui, fantoma se opri*

— Intră, rosti ea.

— Te ascult, îi răspunse necunoscutul

Atunci fantoma, trase cu o mişcare repede şi mândră sabia pe care o purta sub linţoliu şi k – *r* cu ea o coloană de bronz care vibră adânc o orgă.

Jur-împrejurul sălii se ridicară lespezile cele negre şi nenumărate fantome, asemănătoare celei dintâi, apărură şi luară loc pe piedestalele ce mărgineau sala. În lumina verzue a încăperii şirul de fantome păreau statui umane, care se desprindeau straniu pe fondul negru al unei draperii care acoperea umedele ziduri.

În mââlocul sălh erau rânduite şapte jeturi, probabil rezervate şefilor. Şase dintre ele erau ocupare Unu! era îifter Fără să se aştepte ocu* părea lui, una din fantomele aşezate pe jeţurile din mijloc se ridică şi întrebă adunarea:

— Câţi suntem aci, fraţilor?

— Trei sute, răspunseră întriun singur glas fantomele, făcând să hăue prelung sălile pustii ale Castelului.

— Trei sute, reluă preşedintele, şi flecare reprezintă zece mii de ascriaţi. Trei sute *o*» săbii, care preţu-se trei milioane de pumnale.

Rosti vorbele rar, apăsat şi se întoarse apoi către călător.

— Ce doreşti? îl întrebă el

— Să văd lumina, răspunse acesta.

— Căile care duc la muntele de foc sunt aspre şi gloduroase. Nu te temi să te încumeţi în lupta aceasta?

— Nu mă tem de nimic, răspunse călătorul

— Ţine seamă că de îndată ce vei face un singur pas înainte nu-ţi mai este îngăduit să te retragi. Gndeste-te bine la lucrul acesxa.

— M-am gândit. Nu mă voi opri decât atunci când îmi voi fi ajuns scopul.

— Eşti gata pentru jurământ?

— Da.

Preşedintele ridică mâna şi cu o voce Imiş» tită şi solemnă r – şti formulă jurământului:

„În numele fiului Crucificat, jur să sfărâm legăturile trupeşti care mă leagă de părinţi, fraţi, surori, soţie, amantă, rude, prieteni bine.

făcători şi de orice fiinţă îi voi fi promis credinţă, supunere sau serviciu”.

Călătorul repetă cu voce puternică şi sigură formula, iar preşedintele continuă ritualul:

„Din acest moment eşti dezlegat de pretinsul jurământ făcut patriei şi legilor şi juri să comunici noului şef pe care-l cunoşti, tot ceea ce ai aflat şi chiar să cauţi să afli ceea ce nu ţi s-a arătat în faţa ochilor”.

„Să onorezi şi să respecţi *„aquatoţfana* continuă preşedintele fără a-şi schimba tonul, ea un mijloc repede, sigur şi trebuincios de a curăţi globul prin moarte sau prin nebunie de aceia care

caută să murdărească adevărul sau să-l smulgă din mâinile noastre”.

„Să fugi de Spania, să fugi de Neapole, să fugi de toate pământurile cele blestemate, să fugi de ispita de a trăda cele ce vei vedea şi auzi, căci nici trăsnetul nu te va lovi mai repede precum vei fi lovit în orice loc te vei găsi, de cuţitul cel nevăzut”.

„Să trăieşti în numele Tatălui, Fiului şi Sfân otului Spirit”.

Cu toată ameninţarea teribilă a acestui din urmă paragraf, niciun muşchi nu se clinti de pe faţa necunoscutului. Repetă cuvintele de la sfârşit cu acelaşi calm şi aceiaşi siguranţă ca şi pe cele de la început.

— Şi acum, spuse preşedintele, aplicaţi-i însemnele rituale.

Două fantome se apropiară de necunoscut care-şi plecă smerit capul Una din ele II Ineu» nună fruntea cu o panglică roză presărată cu ciudate semne argintii şi imaginea Maicii Dom «nului, cealaltă îi legă la spate cele două capete; Apoi se depărtară, lăsându-l din nou singur*

— Ce-mi ceri tu? întrebă preşedintele.

— Trei lucruri

— Care?

— Mâna de fier, paloşul de foc şi cumpenilfe de diamant…

— Pentru ce doreşti mâna de fier?

— Pentru ca să strivesc tirania!

— Pentru ce doreşti paloşul de foc?

— Ca să gonesc necuratul de pe faţa pământului…

— Pentru ce doreşti cumpenâle de diamante?

— Ca să cântăresc destinele umanităţii…

— Este gata pentru încercări?

— Cel tare este pregătit oricând şi pentru orice.

— Încercările! încercările! strigară mai multe voci.

— Întoarce-te, spuse preşedintele.

Necunoscutul se supuse şi se găsi în faţa unui om cu faţa lividă, legat în lanţuri.

— Ce vezi? întrebă preşedintele.

— Un criminal sau o victimă.

— Este un trădător, care după jurământul pe care l-ai făcut şi tu a dezvăluit secretul ordinului.

— Atunci este un criminal.

Da Ce pedeapsă merită?

— Moaxteal

Corul celor trei sute de fantome repetă saca «al: Moartea!

Condamnatul fu târât într-un colţ al sălii. Ne «cunoscutul îl văzu zbătându-se în mâinile că «lăilor săi, şi-i auz vocea şuierătoare, sugrumată de căluş. Un pumnal sclipi deasupra Capetelor şi corpul condamnatului se prăbuşi ia pământ cu un zgomot surd, lugubru.

— Dreptatea s-a făcut, rosti necunoscutul în «torcându-se către cercul celor trei sute de fantome care priveau cu lăcomie spectacolul.

— Aşadar, zise preşedintele, aprobi execuţia care s-a făcut?

— Da, de vreme ce condamnatul a fost cu adevărat vinovat.

— Şi vei bea la moartea oricui va trăda* ca şi

acesta, secretul societăţii Sfinte?

— Voi bea!

— Oricare ar fi băutura?

— Oricare ar fi ea!

— Aduceţi Cupa, spuse atunci preşedinteie o

Unul dintre cei doi călăi se apropie de ne»

cunoscut şi-i prezentă o licoare roşie şi elldicică. Întrio hârcă de om montată pe un picior de bronz.

Necunoscutul luă cupa şi ridicând-o în semn de închinăciune, spuse:

— Beau pentru toţi aceia care vor muri dacă vor trăda secretele sfintei noastre asociaţii*

Apoi duse cupa la buze, o deşertă până la ultima picătură şi o înapoie celui care i-o prg* rentase.

Un murmur de admiraţie străbătu sala*

Bine, spuse preşedintele. Urmează proba pistolului.

O fantomă se desprinse din grup şi se apropie de preşedinte ţinând între maná un pisto., iar în cealaltă un glonte de plumb şi o încărcătura de iarbă de pu; Că.

Necunoscutul privi arma cu un zâmbet şters* dispreţuitor.

— Aşadar promiţi supunere desăvârşită asoeviei noastre? întrebă preşedintele.

— Da.

— Chiar dacă această supunere înseamnă primejduirea propriei tale persoane?

— Cel care intră în rândurile noastre nu mai aparţine lui, aparţine tuturor, răspunse necunoscutul.

— Aşadar te vei supune oricărui ordin vei primi?

— Mă voi suoune.

— De îndată?

— Îndată.

— Fără nicio şovăială?

— Fără nicio şovăială.

— Bine «nrvw «preşedintele. Ia pistolul a «cesta şi-l încarcă.

Luă ni stolul înmduse tarb? le puşcă* apoi gloatele* le potrivi şi aşteptă.

Cei peste trei sute de membri ai misterioasei asociaţii priveau surprinşi. Era o tăcere mor «mântală. Rar de tot aripile vântului făceau să răsune ecoul în ruinatele colţuri ale castelului

— Pistolul este încărcat, rosti necunoscutul»

— Eşti sigur? întrebă preşedintele.

Un zâmbet fugar ilumină pentru o clipă figura aspră a necunoscutului. Scoase vergeaua şi o lăsă să cadă în ţeavă.

Preşedintele se înclină în semn că este convins.

— Da, spuse el, pistolul este într-adevăr bine încărcat.

— Ce să fac cu dânsul?

— Ridică cocoşul!

Necunoscutul ridică cocoşul în mijlocul unei tăceri mormântale.

— Acum, spuse preşedintele, pune gura ţevii la fruntea ta.

Necunoscutul se supuse.

— Foc! rosti preşedintele.

Arcul se destinse, iarba de puşcă luă foc dar

nu se auzi nicio detunătură.

Un strigăt de admiraţie străbătu sala. Preşedintele întinse mâna către necunoscut când8 deodată, izbucniră câteva voci:

— Pumnalul! Pumnalul!

— O cereţi? întrebă preşedintele.

— Da!

— Pumnalul! Pumnalul! repetară vocile»

— Bine. Aduceţi atunci şi pumnalul»

— Este de prisos, rosti necunoscutul, privind c. Jarecare dispreţ adunarea.

— Pentru ce „de prisos”? îl apostrofară şiruri de fantome.

— *De* prisos domnilor, repetă necunoscutul.

— E prisos! Nu faceţi decât să pierdeţi un timp prttios în încercări fără sens…

— Ce spui d-le? întrebă furios preşedintele.

— Spun că toate secretele dv. Îmi sunt: cu»: r.: scute. Spun că toate aceste probe n sunt de

nişte simple jucării, nedemne să mai prep» i –:! în clipa de faţă bărbaţii serioşi care sunt k cinaţi aci. Spun că omul pe care l-aţi con» 1 cumnat la moarte este viu nevătămat, că „sân» ¿. E” pe care l-am băut n-a fost decât vin fiert: întrio băşică pe pieptul său, sub veşminte, i că iarba de puşcă şi glontele din acest pistol acăzut în patul armei în clipa în care am keăsat pe trăgaci. Vă înapoiez aşadar arma ar: pesta neputincâosă, bună doar să sperie pe – ei. Ridică-te cadavru mincinos, tu nu vei pu[tea speria pe cei tari!…

Un strigăt sălbatic făcu să răsune bolţile.

— Cunoşti aşadar misterele noastre! Eşti un v. Iconar sau un trădător? întrebă preşedintele. V;

ea lui fu însă acoperită de corul celor trei re de voci.

1 – Cine eşti? Răspunde îndată… Şi în aeeâaş timp douăzeci de săbi se înteiară în mâinile cele mai apropiaţi de necunoscut.

1 rară să se clintească, figura acestuia se destânse într-un z-ambet de superioritate şi ros Cairo*

— Fâtr SUNT CEL CE SUNT!

Vorbde lui căzură ca un duş de uimire respect. Privirea sa scânteietoare străpung glugile fantomelor, dommându-le. Săbiile: plecară lamele lucitoare, capetele se întoarse întrebătoare şi nedumerite spre preşedinta

— Ai pronunţat un cuvânt imprudent, spu acesta. Şi cred că l-ai pronunţat pentru că în cunoşti greutatea…

Necunoscutul zâmbi şi clătină copiii.

— Nu! Am spus ceea ce trebuia să spun…

Atunci de unde vii? întrebă preşedintei

— Vin din ţara de unde vine lumina.

— Totuşi, informaţiile noastre ne spun că v Kin Elveţia

— Cel care vine din Elveţia poate veni şi d Orient, răspunse necunoscutul.

— Încă odată te întrebăm: cine eşti? Noi n te cunoaştem…

— *C’ne* sunt? reluă necunoscutul. Fie! Vi voi spune îndată, pentru că întrebarea noastră nu este decât prefăcătorie. Dar mai înainte e toate vă voi spun° eu cine sunteţi voi. Fante mele tresăriră Sămile lor se ridicară spre pieptul necunoscutului.

— Mai întâi spuse streinul întingând mân

care prosente ţie cre tp crezi un Dumnose* şi care nu eşti decât un înainte mergător; ţi reprezentantul cercurilor suedeze îţi voi spună pe nume ca să nu fie nevoie să-l rostesc şi pe ai celorlalţi. Aşadar Swedenborg, îngerii oară vorbesc familiar cu tine nu ţi-au spus oare că acela pe care-l aştepţi a plecat?

— Este adevărat, răspunse preşedintele ridicându-şi gluga ca să privească mai bine pe necunoscut.

— Prea bine, continuă necunoscutul, La stânga ta este reprezentantul Cercului englez, prezidentul lojei Caiedonia. Salutare myiordi Dacă sângele moşului vostru pulsează în vinele voastre, Engâitera poate să spere ca lumina cea stinsă se va reaprinde…

Săbiile se plecară. Un murmur de mirare străbătu asistenţa.

— Ah! Dumneavoastră sunteţi căpitane? continuă necunoscutul către cel din urmă se îf care era aşezat la stânga preşedintelui. În care port aţi lăsat frumosul dvs. Bastiment pe care-l iubiţi atât? JProvence” e o bravă fregată, un nume care va face cinste Americii. Nu este aşa?

Întorcându-se apoi către acela care şedea la dreapta preşedintelui, necunoscutul adaose.

— La rândul dumitale, domnule din Zuerion, cel care ai împins cunoaşterea filosofică până aproape de divinitate, spune dumneata cu glas tare dacă în liniile de pe obrazul meu nu recunoşti mărturisirea misiunei mele?

Cel caruia îi fura* adresate aceste cuvinte st trase un pas înapoi.

— Haide, continuă streinul adresându-se că «tre' vecinul acestuia, aide urmaşul lui Pelage? Când veţi goni oare pe Mauri din Spania? Va fi un lucru uşor dacă marii castelani nu vor fi pierdut pentru totdeauna sabia lui Cid.

Al cincilea şef rămase mut şi nemişcat, ea şi când vocea necunoscutului l-ar fi împietrit

— Dar mie, întrebă cel *bt* al şaselea şef, h ai nimic să-mi spui?

— Ba da, răspunse necunoscutul fixând asupra lui o privire pătrunzătoare, îţi voi spun «curând ceea ce i-a spus Iisus lui Iuda".

Acuzaţia fluturată în vorbele necunoscutului stârni în sală murmure. Toate privirile se întoarseră către cel de al şeaselea şef care rămase împietrit în faţa fotoliului.

— Ai uitat pe reprezentantul Franţei, rosti preşedintele, ca pentru a împrăştia atmosfera de gheaţă pe care o crease acuzaţia necunoscutului.

— Ştii bine, răspunse acesta, că reprezentantul Franţei nu este printre noi. Locul său în faţa noastră este gol... Iar ca încheiere ţin să-ţi amintesc că încercările fac să surâdă pe acela care vede în întuneric, agită fără să cearâ concursul elementelor şi trăieşte fără voia morţii.

Preşedintele tăcu o clipă apoi răspunse în îndoială în glas.

— Eşti încă tânăr, gândeşte-te bine la vorbele care le rosteşti. Îndrăzneala nu uimeşte decât pe cei nehotărâţi sau pe neştiutori.

O dungă de dispreţ se aşternu pe fruntea necunoscutului.

— Sunteţi cu toţii nişte nehotărâţi, pentru că

nu puteţi reacţiona cu nimic împotriva mea; Sunteţi şi ignoranţi, pentru că nu ştiţi cine sunt pe când eu îl cunosc pe fiecare dintre voi. În faţa voastră nu pot reuşi decât cu îndrăzneală, dar la ce poate fi necesară îndrăzneala pentru acei atotputernici?

— Proba acestei puteri, spuse preşedintele» Dă-ne proba acestei puteri.

— Gine va convocat? întrebă necunoscutul

— Cercul suprem!

— Şi fără îndoială această convocare nu a fost fără vreun scop, de vreme ce aţi venit de la Londra, de la New York, de la Zuerich, de la Madrid şi de la Varşovia?

— Nu, negreşit, răspunse preşedintele. Noi am venit chemaţi de acela care a fondat o împărăţie misterioasă în Orient; de acela care a reunit cele două emisfere într-o singură comunitate de credinţă; de acela care a legat laolaltă mâinile frăţeşti ale întregii omenirii…

— Există vreun semn după care l-aţi putea cunoaşte?

— Das răspunse preşedintele»

Numai dumneavoastră singur cunoaşf*$ aces semn?

„Da, numai eu singur.

— Sun eţi sigur de această afirmaţie?

Absolut sigur.

— Atunci, spuneţi cu glas tare care este sem* nul.

Preşedintele ezită.

— Spuneţi, repetă necunoscutul. Momentul suprem a sosit…

— Acela care ne-a convocat va purta pe piept o placă de diamante pe care sunt gravate cele dintâi litere ale unei devize cunoscute numai de el.

— Care sunt aceste trei litere?

— L.P.D.

Necunoscutul zâmbi, îşi desfăcu repede redingota. Apoi jiletca, şi ne cămaşa sa, din olanda cea mai fină aparu strălucind ca o stea de flă* că H. Placa de diamante, în mijlocul căreia scânteia în ape roşii, sângerii, cele trei litere gravate în rubine.

— Este EL. Strigă preşedintele înmărmurit.

— Acla pe care-l asteantă luma întreagă exclamară cu turuare cei şase şefi.

— Marele Copht! murmurară în cor cele trei sute de voci.

— Ei bine! strigă necunoscutul cu un accent de triumf. Acum veţi crede când vă voi spune încă odată *că eu sunt cel ce sunt*...

— Da, recunoscură în cor fantomele*

— Vbrheşte, învăţătorul, fa «:!! şi preşedta* tk aicliniadu fruntea spre pământ*

III

L.P.D.

Câteva secunde domni o tăcere profunzi, «.:unoscutul păru că-şi adună gândurile risi.

e! pol aruncă o privire asupra întregii adu.

— Domnilor, începu el, puteţi să vă lăsaţi aviile în jos fiindcă vă osteniţi fără niciun ns braţele. Vă mai rog să-mi acordaţi o clipă le atenţie pentru că din puţinele cuvinte pa are vi le voi spune aveţi foarte multe de in

Vn gest de largă aprobare străbătu rândurile.

— Izvoarele marilor fluvii, continuă el, aţi fest întotdeauna de esenţă oarecum divină. Ni.

Gangele, Amazonul se ştie încotro curg* se ştie însă de unde apar. Necunoscutul care năluie origina lor îmi aminteşte că în ziua în are ochii inimii mele s-au deschis pentru ar: vi realităţile din jur, mă găseam ia Medina* rişul sfânt al Islamului, alergând prin grădi «ele muftiului Salaym, un bătrân respectabil *te* care-l iubeam ca şi pe tatăl meu. Cu toată cestea, deşi mă privea întotdeauna cu dragoste* mi vorbea totuşi cu un respect pe care mă şi «mm să-l înţeleg şi nu reuşeam. De trei ori pa

& i se retrăgea *în* înciperâle ML şi-mi trâmătes mi alt bătrân al cărui nume îl pronunţa întotdeauna cu recunoştinţă amestecată cu spaimă Acest bătrân respectabil, comoară de înţelep* ciune şi ştiinţă omenească, se numea *Althotas*, *A* fost învăţătorul şi este încă prietenul şi sfătuitorul meu, prieten şi sfătuitor venerabil, căci are îndoita vârstă a celui mai vârstnic dintre dvs. Înainte de a fi ajuns în al 30-lea an al vieţii mele eram iniţiat în aproape toate misterele vieţii şi ale naturii. Am învăţat mai întâi botanica, – nu însă acea ştiinţă mărginită pe care fiecare învăţat o poate descifra în colţul de pământ pe care locuieşte, ci toate cele şaizeci de mii de familii de plante care cresc în tot universul. Am învăţat, prin contemplaţie, să-mi cufund privirea sub valurile mărilor şi să clasez fără greş toate acele monstruoase şi îndescrptibile vegetaţii ce plutesc între apele nepătrunse de vederea omului; am deprins toate limbile pământului, de la misterioasele hieroglife ale

egiptienilor până la dialectele sălbaticilor din ţinutul strâmtorii Magellan; am descifrat toată filosofia lumii de la Sanchoniaton până la Sperate, de la Moise până la Sântul Je» roh şi de la Zoroastru până la Agripa…

Adunarea îl asculta uimită, neştiind unde vrea să ajungă necunoscutul cu această lungă enumerare de cunoştinţe.

— Mai departe, am studiat medicina, nu însă numai aceia a lui Hippocrat, Galileu şi AVer «*

Sols, cJ>mai ales – medicina acelui mare învăţător care se cheamă Natura. Toate aceste preocupări au umplut perioada tinereţii mele până la vârsta de 20 de ani.

Într-una din zile învăţătorul meu în a găsit înţi o grotă de marmoră în care mă retrăgeam în timpul căldurilor mari ale zilei. Avea o faţă – ciudat iluminată, aspră şi totodată veselă. În mână ţinea un flacon.

— Acharat, mi se adresă el, ţi-am spus întotdeauna că nimic nu se naşte şi nu moare în lume; că leagănul şi coşciugul nu înseamnă numai un început şi un sfârşit; că omului – pentru ca să vadă adevărul existenţei sale îi lipseşte numai acel dram de luciditate care-l poate face egalul lui Dumnezeu… Ei bine! Am găsit licoarea care risipeşte întunericul din minâcă omului. Nădăjduiesc să găsesc şi pe acela care goneşte moartea… Acharat, am băut ieri o parte din licoarea ce se găseşte în acest flacon. Bea tu restul…

Cu toată veneraţia pe care o aveam pentru bătrânul meu învăţător, l-am privit cu surprindere

şi neîncredere.

— Bea, îmi spuse el surâzând şi-mi puse mâinile lui deasupra capului, precum obişnuia atunci când voia să-mi dea pentru moment dublavedere).

— Dormi, îmi porund el, şi ţine minte.

l) rhipaozăg

7

Îndată şi visând mâse pirea că eram culcat pe o stivă de lemne de santal şi aloes. Un înger care trecea, ducând din Orient spre Occident voinţa celui Atotputernic, atinse cu vârful aripii sale stiva pe care mă aflam şi aceasta luă pe dată foc. În loc de a fi îngrozit de flăcările care înaintau cu repeziciune, mă întinsei cu voluptate în mijlocul limbilor de foc ca o pasăre Phoenix venită să bea din nou apă din izvorul vieţii celei fără de sfârşit. Ătunci tot ce era materia! în mine dispăru, cor «pul îşi păstra forma lui însă transparentă, mai uşoară decât însăşi atmosfera deasupra căreia se ridică de îndată. În clipa aceia – ca şi Prthagora. Ca e-şi adusese aminte că fusese la asediul Troei – mi-am reamintit şi eu că înainte de a fi cel ce sunt, vieţuisem nu mai puţin de treizeci şi două de existenţe.

— Revăzut trecând prin faţa mea secolii ca o nesfârşită procesiune de bătrâni. Mă recunoscui sub diferitele nume pe care le purtaseră din ziua naşterii mele cele dintâi şi până la moartea mea cea din urmă, căci dumneavoastră, fraţii mer ştiţi că transmutarea sufletelor este unul din punctele cele mai pozitive ale credinţei noastre.

Când în am deşteptat, continuă iluminat

necunoscutul, simţii că eram mai mult decât un om; mă apropiasem de Dumnezeire şi din clipa aceia mă hotărâi să dăruiesc nu numai existenţa mea actuală! dar toate existenţele ce-mi mai rxmjfe şi vâefuese, pentru fericirea uw ni lăţii.

A doua *zi* Althotas, ca şi când ar fi citit gândurile mele, îmi spuse:

Fiul meu, sunt douăzeci de ani de când mama ta a murit dănuu-ţi viaţa şi tot aţâţi ani de când un obstacol neînvins împiedică pe ilustrul tău tată să te cunoască Vom reîncepe călătoriile Părintele tău va Ei printre aceia pe care îi vom întâlni; te va îmbrăţişa dar totuşi nu-l vei cunoşteam înţeles atunci că în mine totul – trecut, prezent şi viitor – trebuie să fie misteriosăm înţeles că eram printre cei puţini aleşi de graţia celui Atotputernic şi, resemnat, mi-am luat rămas bun de la muftiul Ea aaym, care mă binecuvântă şi mă încărcă de daruri, apoi ne alăturarăm unei caravane care pleca spre Suez.

Iertaţi-mă, domnilor dacă am stăruit asupra ¿cestui capitol de viaţă. Într-una din zile un cm venerabil mă îmbrăţişă şi nu ştiu ce stranie tresărire mă cuprinse în clipa când i-am simţit inima bătând alături de pieptul meu. Era şei[cui din Meca, un prinţ falnic şi foarte ilustru* Văzuse nenumărate bătălii şi numai cu un singur gest al braţului său putea face să se! prosterne capetele a trei milioane de oameni. În momentul acela Althotas dispăru, ca să nu Ine tulbure sau ca să nu se trădeze şi nu rea[păru decât atunci când ne reîncepurăm călă Itaria. Drumul nostru se înfunda în Asia, Suirăm Tigrul, vizitarăm Pa îmyra.

Damascul, Siria, apoi Constantinopolul, iena, Berlinul, Dresda, Moscova, Stockholm, Petesburgul, New York-ul, Capul, Adenul unde ne găsirăm aproape de punctul de unde plecasem, ajunserăm în Abisinia, coborârărm Nilul şi în sfârşit poposirăm la Malta unde, la douăzeci de leghe de coasta ne întâmpină o navă cu doi cavaleri ai Ordinului, care ne salutară şi ne duseră în triumf la palatul Marelui maestru Pinto.

Fără îndoială, mă veţi întreba domnilor, cum este cu putinţă ca musulmanul Althotas să fie primit cu atâtea onoruri chiar de către aceia care în credinţa lor urmăresc în primul rând exterminarea necredincioşilor. Explicaţia este că Althota, catolic el însuşi şi cavaler de Malta nu mi-a vorbit niciodată decât de un singur şi, puternic Dumnezeu care prin ajutorul forţelor; sale nebănuite guvernează armonia generală 1 căreia i-a dat frumosul, marele nume de Cosmos.

Cu vizita deia Malta şirul călătoriilor melel se sfârşise, dar cunoaşterea atâtor colţuri dei lume nu-mă impresionase, pentru că în timpulr celor treizeci şi două de existente anterioare* văzusem foarte multe din ele. Singurul amănunt care m9 a preocupat a fost schimbările «fundamentale ale oamenilor ce le populau. Văzut că spiritul tuturor tinde către pro ar greş şi că progresul duce la libertate. Am vă *mt* că toţi profeţii, toţi iluminaţii care s-au t *m*

1, succedat, nu sunt decât trimis! Atotputernicului ca să susţină paşii şovăielnici ai umanităţii. Ţ are plecând din leagăn oarbă face în fiecare e ¿¿col un pas către lumină. Nu e puţin,

domniilor. Secolele sunt zilele popoarelor, a Atunci, recapitulând cunoştinţele şi observabile mele, mi-am spus că toate aceste lucruri a sublime nu mi-au fost dezvăluite ca să rămână e îngropate în mine precum zadarnic muntele 2 ¿scunde filonul de aur şi oceanul comorile de i nărgăritar. Nu voi face aşadar ca oceanul gsau ca muntele, căci scufundătorul şi minieirul tot mă va cerceta, ci voi face întocmai ca poarele, adică voi mişca bogăţia cunoştinţelor observaţiilor mele asupra întregului uni» vers. Veţi înţelege dar că prezenţa noastră aci cu este numai o simplă îndeplinire de rituri masonice. Am venit din Orient ca să vă spun: irraţilor, luaţi cu împrumut aripile şi ochii vuâr… Irului, suiţi-vă deasupra lumii, ajungeţi cu în Ine pe înălţimea muntelui, unde a dus Satana înlisus şi aruncaţi-vă ochii peste împărăţiile ţământului. Popoarele formează o nemărginită falangă. Născute în epoci şi condiţii felurite fele au pornit şi trebuie să ajungă, fiecare la rândul său, la ţinta pentru care au fost create» A deseori par inactive, alteori dau înapoi, dar le tul nu este decât amăgire. Ca orice organism jr. U ele merg necontenit către ţintă, iar când ţ: – se pare că dau înapoi nu este decât un pas necesar ca să poată prinde din nou elan pentru a putea birui vreun obstacol.

Franţa e avant-garda naţiunilor; să-i punem în mână o flacără. Şi chiar dacă aceasta flacără o va incendia până în cele din urmă, să nu fim îngrijoraţi: Va fi un scump incendiu care va lumina lumea.

Reprezentantul Franţei nefund de faţă şi

trebuind un om care să nu dea înapoi de la nicio însărcinare, mă voi duce eu în Franţa».

— Dumneavoastră?... În Franţa?... întrebă nedumerit preşedintele.

— Da. Feste postul cel mai important; îl iau pe seama mea. Este lucrarea cea mai periculoasă; mă însărcinez eu cu dânsa.

— Dumneavoastră ştiţi atunci ce se petrec» în Franţa?

Necunoscutul surâse.

— Ştiu, pentru că toate sunt pregătite de mine însumi. Acolo e un rege bătrân, fricos şi corupt, pe cât de bătrân pe atât de disperat. I-au mai rămas de trăit numai câţiva ani şi de aceea trebuie ca viitorul să fie bine cântărit în balanţa intereselor noastre. Franţa este cheia de boltă a edificiului. Cele şase milioane de oameni care se vor ridica la un semn al cercului suprem vor desprinde această piatră şi edificiul monarhic se va surpa. În ziua în care se va afla că în Franţa nu mai există rege, suveranii Europei vor simţi ameţeala urcându-se la cap şi ei înşişi se vor arunca în abisul pe care-l va deschide surparea tronului Sfântului Eu* dovie.

— Iertare, prea venerabile maestre, între «rupse şeful care şedea la dreapta preşedintelui şi care după accent părea a fi elveţian, – inteligenţa Voastră a calculat fără îndoială totul?

— Totul, răspunse marele Copht.

— Cu toate acestea, venerabile maestre, cred momentul inoportun căci, iată, se prepară un mare eveniment destinat să regenereze monarhia franceză. Eu însumi am văzut pe fiica împărătesei

Maria Tereza îndreptându-se cu mare pompă către Franţa, ca să unească sângele ce «lor şaptesprezece împăraţi cu acela al succesorilor celor şaizeci şi unu de regi. Evenimentul face ca acele două popoare să se veselească orbeşte ca întotdeauna când aceste popoare sunt îâoate în puţină odihnă şi li se aureşte fugul. Vă repet dar în numele meu şi al fraţilor mei de credinţă că momentul e inoportun.

— Continuă frate, spuse marele Copht, spusele tale vor fi luate în seamă dacă dreptatea va fi de partea ta. Noi aceştia, aleşii lui Dumnezeu, nu gonim pe nimeni şi nu sacrificăm niciodată interesele unei lumi întregi pentru amorurile noastre proprii.

Deputatul de Elveţia, urmă în mijlocul celei mai desăvârşite tăceri:

— În studiile mele am reuşit, prea venera «bile mare învăţător să mă conving de un adevăr: Totdeauna fizionomia omului descoperă celui care ştie ceti întri însă, viciile şi virtuţii «lui. Omul îşi poate compune figura pe care ere» 6 de că o vrea. Îşi îndulceşte privirea, face buzele să surâdă: toate aceste mişcări muşchiulare sunt în puterea lui. Însă tipul adevărat al care racterului său rămâne în funcţie exclusivă de eeiace rămâne în inima sa, Ei bine! Eu am cetit pe fruntea tinerei care urmează a domni în Franţa mândria, curaiul şi caritatea; am cetit pe faţa tânărului care va fi soţul ei sânge rece, linişte, blândeţe creştinească şi Spirit de observaţie…

Poporul francez care nu are nicio aducere de minte pentru rău şi nu uită niciodată bixit speră

întotdeauna şi nu disperă niciodată, va iubi o regină tânără, frumoasă, bună şi un rege blând, milostiv şi bun administrator; mai ales după domnia lui Ludovic al XV-lea ale cărui orgii publice şi ascunse răzbunări, au ilustrat un trist capitol de istorie. Franţa va binecuvânta pe prinţii care reprezintă modelul virtuţilor citate şi care vor aduce ca zestre pacea europeană. Iată că Maria întoinetta trece frontiera; patul nupţial se pregăteşte la Versailles... Mă întreb, este momentul să începeţi prin Franţa şi pentru Franţa opera dvs. De re» formă?

Cu aceste cuvinte reprezentantul Elveţiei îşi încheie observaţiile şi aşteptă liniştit răspunsul marelui Copht

— Dacă dvs. Citiţi în fizionomia omulur prea

TTustyfe frate, spuse el, eu citesc în viitor. Mafia, Antoinete este mândra. Ea se va îndărătnici în luptă şi va pieri în atacurile noastre. Delfinul Ludovic August este într-adevăr bun şi milostiv; el se va înmuia însă în luptă şi va pieri ca şi femeia sa şi împreună cu femeia sa. Este adevărat că se stimează în acest moment, dar noi nu le vom lăsa timp să se iubească, şi într-un an se vor dispreţul. Afară de aceasta, pentru ce să mai deliberăm, fraţilor, pentru ca să ştim din ce parte vine lumina, când această lumină mi s-a arătat mie? Mâine mă aştern pe încru şi cu concursul dvs. Vă cer douăzeci de ani pentru ca să împlinesc lucrarea noastră, Douăzeci de ani vor fi îndeajuns dacă noi vom rge uniţi şi tari către aceiaş ţintă.

— Douăzeci de ani! murmurară mai multe voci. Este prea mult!...

Marele Copht se întoarse către aceşti nerăbdători.

— Da negreşit, spuse el. Este prea mult pentru aceia care îşi închipue că cineva poate ucide un prinţ tot atât de uşor cum ai ucide un Din cu cuţitul lui Jacques Clement sau cu pumnalul lui Damiens. Cuţitul poate ucide pe om, este adevărat, dar el nu face decât să taie o ramură dintr-o tulpină care poate da naştere la alte zece. Atunci în locul cadavrului regal aezat în mormântul său, iată că se înalţă *un* ludovic XIII-lea, tiran şi stupid; un Ludovit iIV4 ea inteligent dar despot, sau un Ludovic

XV4 ea, idol stropât eu lacrimile şi cu sângele adoratorilor săi, aidoma acelor monstruoase divinităţi pe care le-am văzut în India zdrobind cu indiferenţă femeile şi copii care aruncau ghirlande de flori în faţa roţilor carului lor. Pys. Găsiţi că e mult douăzeci de ani pentru ca să se şteargă numele regelui din inima a treizeci de milioane de oameni care de curând ofereau lui Dumnezeu viaţa şi copii lor ca să răscumpere astfel viaţa prea micului rege Ludovic al XV-lea? Credeţi că este o sarcină uşoară de a determina Franţa să urască acele flori de crini care au purtat în curs de o mie de ani lumina, caritatea şi victoria prin toate colţurile lumii? încercaţi dar fraţii mei, încercaţi! Eu nu vă dau m). Rlociceci de ani, ci un secol! Dar ţineţi seamă: Sunteţi împrăştiaţi, necunoscuţi unii de alţii. Numai eu singur cunosc numele dvs., valoarea dvs. Astăzi împărţită, eu singur sunt lanţul care vă leagă într-un mare nod frăţesc... Sunteţi aci de fată filosofi, economişti şi ideologi.

Doresc ca în douăzeci de ani principiile pe care astăzi le enunţaţi abia şoptit în cabinetele voastre de lucru, pe care le aşterneţi pe hârtie cu teamă pentru ochiul Indiscret care v-ar surprinde, să fie proclamate cu glas tare, în plină stradă, să fie imprimate şi răspândite în plină zi, în toată Europa, prin mijloacele normale de difuzare sau, dacă nu va fi posibil, în vârful baionetelor a cinci sute de mii de soldaţi» care se vor ridica luptând p\AA

pentru libertate eu aceste principii înscrise pe stindardele lor. Mai doresc ca dvs., care tremuraţi ori de câte ori auziţi vorbindu-se de Turnul Londrei şi de închisorile iijiziţiei sau la numele acelei Bastilii pe care o’ Voi înfrunta, să xâdem de milă călcând în picioare ruinele acestor înfricoşate închisori. Toate acestea nu se vor întâmpla însă decât după moartea au a monarhului, ci a monarhiei, după diminuarea puterii religioase, după nivelarea inferiorităţilor sociale şi în sfârşit după desfiinţarea caste «lor aristocratice şi împărţirea bunurilor senio* pale. Cer deci douăzeci de ani pentru ca să dispară o lume veche şi să se poată înălţa una nouă. Douăzeci de ani, adică douăuzeci de secunde din eternitate, atâta cer... Vi se pare că este prea mult?

Un lung murmur de admiraţie şi de consimţământ acoperi ultimele cuvinte ale înflăcăratului profet care reuşise să cucerească în atât de scurt timp simpatia şi asentimentul acestor misterioşi mandatari ai gândirii europene.

Marele Copht aşteptă câteva clipe până ce se

potoli entuziasmul, apoi relua cuvântul.

— Şi acum, fraţilor, când plec să-mi închin viaţa pentru dobândirea libertăţilor pe care le aşteaptă lumea întreagă, doresc să ştiu ce veţi face şi ctvs., pentru cauza căreia ne-am închinat şi viaţa şi starea şi libertatea?

Aştept cuvântul dvs. Ce-mi puteţi spune?

O tăcere grea, apăsătoare se lăsă deodată asupra întregii adunări. Cel peste trei sute de participanţi păreau împietriţi Eh jeţurile lor, obosiţi în gândurile care trebuiau să aducă prăbuşirea a douăzeci de tronuri. Apoi, cei şase şefi se despărţiră, amestecându-se în grupe şi după câteva minate de deliberare se întoarseră spre şeful superior, Preşedintele vorbi cel dintâi.

— Eu, reprezint Suedia, spuse el. În numele Suediei mă oblig să lupt pentru desfiinţarea, tronului de la Wasa, cum şi pentru colectarea a e sută de mii escuzi de argint.

Marele Copht scoase o tăbliţă şi însemnă pe ea angajamentul. Vorbi apoi cel care şedea la stânga preşedintelui.

— Eu ca trimis ai cercurilor Irlandeze şi Scoţiene nu pot promite nimic în numele Angliei pe care o cred capabilă să ne combată cu ultii mă îndârjire. Însă în numele Scoţiei şi Irlan? dei mă înscriu cu o contribuţie de trei mii de cameni şi trei mlî de coroane în fiecare an.

Şeful suprem înscrise şi această contribuţie şi se adresă celui de al treilea şef.

— Dar dvs. T

— Eu, spuse acesta, reprezint America, ţara în care fiecare piatră, fiecare arbore, fiecare

picătură de apă sau de sângî*? mărturiseşte revoluţia. Cât timp vom avea e>*w* îl vom da, cât timp vom avea sânge îl *vom* vărsa. Dar pentru aceasta trebuie să ni-se asigure libertatea. Împărţiţi şi izolapi nu suntem decât un lanţ gigantic eu Inele sepafăfe. ÆTE necesar ca o mană

Viguroasă să împreune primele verigi, restul va veni de la sine ", Trebuia, prea venerabile maestre, să fi început cu ţara noastră. Dacă voiţi să eliberaţi pe francezi de regalitate scăpaţi-ne întâi pe noi de dominaţia streină.

— Chiar aşa se va întâmpla, spuse marele Copht. America va fi prima ţară care se va bucura de libertate şi Franţa va contribui din plin la aceasta. Căci Dumnezeu a spus în toate limbile: „ajutaţi-vă unii pe alţii". Aveţi însă puţină răbdare. Aşteptarea nu va fi de lungă durată... Apoi, se întoarse spre trimisul Elveţiei.

— Nil vă pot promăte nimic, spuse acesta, decât contribuţia mea personală. Fiii republice! noastre sunt de mult timp aliaţi ai monarhiei franceze. Ei îşi vând sângele lor de la Mariguan şi Pavia. Sunt debitori. Credincioşi şi vor preda fără şovăială ceea ce au vândut. Pentru prima oară, prea venerabile maestre, îmi este ruşine de sentimentele noastre...

— Fie, consimţi marele Copht Vom învinge fără dânşii şi fără voia lor. Acum este rândul dvs., reprezentant al Spaniei.

— Sunt silit să mărturisesc că fiind sărac nu pot da decât trei mii de franci. Spania este o ţară leneşe unde omul preferă să doarmă şi pe un pat

de supliciu, numai să doarmă.

— Bine. Dar dumneavoastră?

«— Eu, răspunse cel vizat, reprezint Rusia şi cercurile poloneze. Popoarele noastre *mai* «Ie

cătuite din bogaţi nemulţumiţi sau clin şarmant robi, supuşi la muncă fără repaus şi la moarte pretimpurie. În numele iobagilor nu pot să promit nimic fiindcă nu le aparţine nici chiar viaţa, însă promit pentru trei mii de bogaţi câte douăzeci de piese de aur de cap pe fiecare am Ceilalţi deputaţi, reprezentând fiecare un mic regat, un mare principat sau un stat sărac «se însoriseră cu ofrande pe tablele şefului să «prem, obligându-se prin jurământ să-şi ţină promisiunea. Apoi, marele Copht se adresă tuturor:

— Acum cuvântul de ordine simbolizat în cele trei litere după care în aţi recunoscut un «mează să fie răspândit în toată lumea. Fiecare iniţiat trebuie să poarte aceste trei litere nu numai în inima, dar chiar pe inima lor, căci noi – Maestru Suveran al lojilor din orient şi din occident, – ordonăm pieirea crinului regal. Îţi ordon ţie, frate al Suediei, ţie frate al Scoţiei, ţie frate al Americii, ţie frate ai Elveţiei, ţie frate al Spaniei şi ţie frate al Rusier LELXA PEDIBUS DESTRUE *)

Aclamaţii puternice acoperiri ultimele cuvinte ale marelui Copht.

— Şi acum, în numele Tatălţii şi ai învăţătorului, retrageţi-vă. Spuse şeful suprem, când hnişlea fu restabilită. Strecuraţi-vă în ordine

1) Cele trei litere L, P.D. Erau într-adevăr deviza iluminaţii ore prin subteranele muntelui, unD pe la pârău, alţii prin pădure, restul pe vale,

şi despărţiţi-vă n-ai înainte de răsăritul soarelui.

Mă veţi vedea încă odată în ziua triumfului ostru. Plecaţi!

Această alocuţie finală fu urmată de un gest masonic pe care îl înţeleseră numai cei şase şefi care rămaseră în jurul marelui Copht.

Când ceilalţi iniţiaţi ai ordinului dispărură, eful suprem luă deoparte pe reprezentantul Suediei.

— Swedenborg, i se adresă el, tu eşti cu afevărat un om inspirat şi Dumnezeu îţi mulţurmeşte prin glasul meu. Trimite bani în Franţa! a adresa pe care ţi-o voi indica.

Preşedintele se înclină cu supunere şi se în Ecepărtă surprins de faptul că marele Copht li f – „uise şi numele său până atunci de nimeni riut.

— Salutare Falrfax, continuă el, dumneata p; ti fiul demn al tatălui d-taie. Eecomandă-mă

Washington prin cea dintâi scrisoare pe care o poţi trimite.

Falrfax se înclină la rândul său şi se retrase p* urmele lui Swedenborg.

— Vino, Paul Jones, se adresă Cophtul către *r* – r. Eric, an, vino căci ai vorbit după cum mă aş*

Fără îndoială *fi* unul dintre eroii

[urii tale. Şi fii gata şi tu şi ea pentru cel din1.1: semnal.

Americanul înflorat se retrase purtând încă în urechi vocea cu inflecţiuni metalice a Mă* relui Copht j

— Şi acum, Lavater, continuă acesta, aban*» donează teoriile căci este timpul să treci la practică. Nu mai studia ceea ce *este*, ci eeiaee

poate fi omul. Du-te şi vai şi amar acelora din fraţii tăi care se vor ridica în contra noastră. Mânia poporului nu va fi întrecută de cea a lui v Dumnezeu!

Delegatul elveţian se înclină tremurând ş? dispăru. I)

— Ascultă Ximenes, se adresă Cophtul ace*

lui a care vorbise în numele Spaniei: Eşti zelo însă superficial. Ţara ta doarme spui tu; însă ea doarme fiindcă nimeni nu o deşteaptă. Bute! Castilia este pentru totdeauna patria lui Cid.

Cel din urmă din şefi înainta la rândul său* dar nu făcu nici trei paşi şi fu oprit.

— Tu, Scriffort, îţi vei trăda cauza după o lună şi tot după o lună vei fi mort…

Trimisul căzu în genunchi însă Marele Copht îl ridică cu un gest violent şi condamnatul vi –: itorului ieşi împleticindu-se.

Atunci, rămas singur, omul cel straniu, pre, zentat în această poveste ca să fie personagiul principal, privi împrejur şi văzând sala pustie îşi închise redingota de catifea neagră, împinse resortul uşii de bronz care se închise după dânsul şi *se* afundă în defileurile munţilor ”, *

juns la marginea pădurii, pe care o străbătu ca şi când ar fi rost călăuzit de o mană nevăzută, îşi căuta calul cu privirea şi nevăzându-l ascultă a cent. Atunci i se păru că aude un nechezat îndepărtat, fluieră prelung şi peste puţin timp Djerid se ivi printre arbori, credincios şi supus, ea un câine vesel că şi-a regăsit stăpânul.

Călătorul se aruncă în şea şi amândoi dispărură înghiţiţi de ceaţa deasă care se întindea

între Dauneield şi poalele m/intelui Trăsnitul.

IV

URAGANUL

Opt zile în urmă, către orele şapte seara, *o* caleaşcă trasă de patru cai şi condusă de doi surugii ieşi din Pont-a-Mousson, orăşel situat între Nancy şi Metz. După ce schimbă caii la hotelul Poştei, caleaşca îşi continuă drumul spre Paris, cu toate stăruinţele fără rezultat ale unei hoteliere îndemânarece şi vorbăreţe care de pe pragul casei sale pândea călătorii întârziaţi şi-i sfătuia să nu meargă înainte în timpul nopţii.

Abia dispăruse vehiculul la colţul străzii şi *o* droaie de copii şi de cumetre care se strânseseră în jurul hotelului, în timp ce se schimbau caii, se retrase spre casele lor cu explozii îi mirare şi de hilaritate pentru cele ce văzuse*

Întriadevăr, de foarte multă vreme ceva asee mănător acestei căleşti nu mai trecuse podul pe care îl construise. – cu cinci zeci de ani în urmă peste Mosella, bunul rege Stanislas.

Mulţimea strânsă în jurul hotelului Poştei a* vusese într-adevăr ce să vadă. Era un fel de furgon de opt picioare lungime pe saşe lăţimee aducând cu acelea ale saltimbancilor, vopsit în trio stridentă culoare albastră şi având dese—nate pe laturi două iniţiale J şi B înconjurate de armele baronatului.

Două ferestre prevăzute cu perdele de muse «Mnă albe şi un grilaj care înconjurau furgon ui completau ciudatul echipaj deasupra căruia se înălţa coşul fumegând al unei sobe interioare, în urmă, ancorat cu o lungă funie, galopa un cal

înşeuat, semn că vreunul din misterioşii că, lători din această Arcă a lui Noe, se pasiona şi după cavalcade în urma sau înaintea furgo* nulul

La Pont-a-Mousson surugiul de la poşta pre* eedentă primise împreună cu preţul poştei sale *un* bacşiş respectabil dintr-o mână albă şi mu «schiuloasă care se strecurase printre cele don't perdele de piele care închideau partea din urmă a cabrioletei.

— Mulţumesc, domnule, spuse surugiul îi*> ducându-şi respectuos pălăria.

Dincolo de perdele, o voce sonoră îi răspuns» În nemţeşte.

— Schnell! Schnelll

Vorbele necunoscutului făcu deosebită ha* presie surugiului. Caii se opintiră, porniră în galop şi vigoarea bicelor îngădui ca echipajul găstrăbată două leghe şi jumătate sau trei pe oră.

La Saint Michel aceeaşi mână trecu printre perdele plata fost ei şi aceiaş voce se mărgini să facă aceiaşi reccrnanaţie.

Dincolo de Saint Michel începură dealurile şi călătorii se mulţum că să poată merge la pas. În vârful dealu ui surugii se opriră ca să lase caii să răsufle puţin. Perdelele de piele fură date la o parte. Aerul care până atunci fusese limpede şi caid devenise înăbuşitor. Nori negri fie îngrămădeau fără contenire dinspre sud, părând că urmează trăsura, grăbindu-se să ajungă mai înainte la Bar-lé Duc unde surugii îşi propuseseră să rămână peste noapte.

Porniră. Drumul se strecura capricios între o creastă de deal şi un povârniş râpos în fmv ¿ui

căruia se vedea şerpuind Meusa. Panta era atât de repede forât nu se putea merge decât la pas, ca şi la urcuş. Pe cer norii se îngrămă dsau mereu, ameninţători şi vineţi: o lumină au bastră-cenuşie învălui dealurile şi văile, tunetul bubui prelung, fulgere brăzdară cerul despicându-l în unghiuri de foc şi ploaia se porni ca o cataractă.

Trăsura îşi continua totuşi drumul în mijlocul naturii dezlănuite. Prin coşul de deasu prea se strecura acum o şuviţă de fum de culoarea opalului iar cele două ferestre se luminară* semn că cei dinăuntru, streini de uraganul dă afară, se pregăteau să-şi continue lucrul întrerupt de căderea serii.

Deodată trăsnetul căzu pe coroana înaltă a unui stejar despicându-l în bucăţi, Surugiii păreau îngroziţi. Trăsura se opri.

— Ei bine, întrebă unul din ei, acum în dracu' facem?

— Mă întreb dacă trebuie să mergem mal înainte? adăugă celălalt.

— Iar în ce mă priveşte, cred că eu şi mi dvs. Trebuie să hotărăsc, răsună o voce din interiorul trăsurii! Daţi-i drumul!

Glasul era atât de sever, de autoritar încât surugii se supuseră şi trăsura porni în galop p panta dealului.

— E în regulă, adăugă vocea şi pe dată perdelele de piele căzură din nou între călător şi capra vizitiilor.

Abia parcurseră câţiva metri şi caii se împotriviră să mai înainteze. Drumul era desfundat* alunecos, străbătut de torente, ploaia

cădea în rafale, trăsnetele nu mai conteneau.

— Domnule, spuse surugiul de la oişte, est «peste putinţă să mergem mai departe.

— Pentru ce? întrebă vocea.

— Pentru că nu mai pot merge caii*

— Suntem departe de poştă?

— Departe domnule, la patru leglie şi Ju* mătate.

— Ei bine! Atunci potcoveşte-ţi caii cu argint şi ei vor merge, spuse streinul deschizând perdeaua şi întinzând surugiului patru piese $ câte şase livre.

— Sunteţi foarte bun, domnule, mulţumi surugiul luând monezile şi strecurându-le în carâmbul larg al cizmei.

— Mi se pare că domnul a spus ceva, interveni şi cel de al doilea vizitiu, care auzind sunetul monezilor nu voia să fie exclus de la o atât de interesantă conversaţie.

— Da, într-adevăr, spune ca să mergem mai departe.

— Aveţi ceva contra acestei dorinţe, amicul meu? întrebă cu voce energică călătorul.

— Nu, domnule, nu eu ci caii; ei refuză să mai meargă…

— Atunci la ce mai servesc oare pintenii? continuă călătorul.

— Domnule, chiar dacă îi voi înfige pe jue mătate în pântecele lor şi tot nu vor face niciun pas. Cerul să mă prăpădească dacă…

Nici nu apucă surugiul să sfârşească acest blestem şi un trăsnet căzu la câţiva paşi de trăsură. Îngroziţi caii o luară la goană pe pantă,

trăgând după ei greaua trăsură care prinse să alunece în vale clătinându-se.

— Ei, domnule, vedeţi... Iată trăsura merge acum singură şi încă mai repede decât am ciori noi...

Capul călătorului apăru atunci între cele două perdele de piele.

— Ticălosule! strigă el, vrei să ne omori pe toţi? înaintaş la stânga! La stânga!

— Acum să vă văd domnule, răspunse srum»giul speriat, încercând fără folos să împreune Irâiele şi să stăpânească animalele speriate.

— Loseph, se auri atunci o voce speriată de *femeie* din interiorul trăsuri, Joseph! Ajutor! Ajutori o matca prea curată!

Momentul era dramatic Trăsura împinsă la vale de greutate şi lipsită de conducere înainta vertiginos către Prăpastie. Încă două-trei învârtitori de roată şi caii, trăsura, surugii şi că e lăorii, totul s-ar fi prăvălit în adânc, dacă în clina aceia călătorul nu s-ar fi azvârlit pe oişte unde apucă pe surugiu de şuierul hainei, îl azvârlî la zece paşi. Sări pe şea în locul lui şi readuse echipajul în mnlocul drumului.

— La stânga! La stânga, strigă el celui de al doilea vizitiu, cu o voce îngrozitoare, la stânga nemernicule sau îţi zbor creierii!...

Cuvintele lui avură un efect miraculos. Surugiul care conducea caii din faţă. Tulburat de ţinătul nenorocitului său tovarăş făcu un efort disnerat şi reuşi să evite marginea primejdioasă a drumului.

— La galop! La galop, strigă călătorul Dacă vei încetini voi frece peste corpul tău şi al cailor tăi.

Surugiul înţelese că nu era vorba de o simplă ameninţare, îşi îndoi energia şi trăsura porni într-un galop nebunesc în vale. Din timp în tiţnp călătorul scotea capul din gabrioletă privea cerul sfâşiat de fulgere, Atunci pe faţa sa se putea citi un sentiment de nelinişte pe ţsare nu căuta şi-l ascundă. Tocmai ajunseră în vale şi echipajul se angajase în goană pe *xm* teren neacddenlat când brusca schimbare a aerului făcu să se ciocnească cele două pături de electricitate norul se sfâşie cu un zgomot asurzitor şi trăsnetul se năpusti spre pământ. Un foc orbitor, mai întâi albăstrui, apoi verde şi pe urmă alb. Învălui caii.

Somat. Feriererdt aproape. Cu coama zbâr* lită şi gura spuraegândă, animalul trăgea cu disperare, să legăturile ce-l ţineau

de uşa din spate a trăsurii.

Sfădânul său îi mângâie coama îi fluieră după obiee* dar totul păru zadarnic.

— Afurisit am mai. S-a îndrăcit şi el, murmură atunci o voce bărbătească din interiorul trăsurii şi cu accentul nelmistei şi al amenin ţării, aceiaşi voce rosti în dialectul arab.

«— NKE g udiae hogoud shafced haffrit!

— Nu v? sună r a fi o Dicrid învăţătorule. Zise călătorul dezlegând calul.

A fo’<rt cuorfns de frică şi pe bună dreptate*

i) Îţi ordon, astâmpără! e demone!

Rostind aceste cuvinte călătorul deschise ujşa* lăsă în jos scara şi se urcă în trăsură.

V

ALTHOTAS

Intrat în interiorul trăsurii călătorul se găsi în faţa unui bătrân cu ochii albaştri nas co roiat şi mâini tremurânde care – înfundat *în*e te un fotoliu – răsfoia cu mâna dreaptă un pergament, iar cu cea stângă ţinea în apropie*» re un instrument ciudat de argint. Tabloul pe «rea cât se poate de obişnuit călătorului căcă privirea sa nu zăbovi nicio clipă asupra bătrânului. Aşezat în fotoliu, înconjurat de raf*>, turi cu cărţi şi policioare cu tot felul de bor cane şi flacoane închise în tocuri de lemn, acesta privea nemişcat un mic cuptor instalat în mijlocul trăsurii; cuptor care exala un miros pătrunzător. În momentul în care necunoscutul îşi făcu apariţia în cadrul perdelelor de piele din spate, bătrânul tocmai îşi aproplă foiolâul de gura cuptorului pe a cărui vatră se găsea un recipient. Amestecă mixture cu luare aminte apoi îşi îndreptă scufia de catifea pe care o avea pe cap şi exclamă supărat.

— Blestemat animal! I-a fost frică. Pentru ce mă rog? Din cauza lui s5 a mişcat cuptorul $ mi s-a a vărsat jumătate din elixir. Acharaf Pentru numele lui Dumnezeu! Descotorosea le: e de acest animal în cel dintâi pustiu prin Lre vom tree.

Călătorul surâse.

— Învăţătorule, mai întâi nu vom trece prin *t*: un pustiu, pentru că suntem în Franţa, şi p: şi nu mă pot despărţi de acest animal care b lângă faptul că valorează o mie de ludovici, ne pentru mine de-a dreptul nepreţuit…

— O mie de ludovici, o mie de ludovier

emboni bătrânul. Îţi voi da când vei voi a» astă mie de ludovici sau echivalentul lor. Pe Lne calul dumitale în a costat mai mult de un idon, fără să mai pun la socoteală şi zilele trudă pe care el mi le scurtează...

— Dar, învăţătorule, ce v: a mai făcut oare etul Djerid?

— Ce mi-a făcut? Câteva minute dacă ar fi făcut şi elixirul ar fi fost fiert, astfel că nici picătură nu că ar fi pierdut...

— Dar bine, scumpul meu învăţător, încă pline secunde şi elixirul va fierbe din nou...

— Ah! da, va fierbe, Dar vezi Acharat, parcă r: i un adevărat blestem. Focul se stinge eu fecetul. Nu ştiu ce tot cade pe coş...

— Eu ştiu, răspunse râzând călătorul. Este

— Apă? Ce fel de apă? Şi dacă este apă se e: elixirul meu este pierdut. Trebuie să inc toată operaţia de la cap. Dumnezeule! D'um Ce jle, strigă bătrânul învăţat ridicându-şi disperat mâinile către cer Apă! Şi ce fel clapă, mă rog?...

Apă curata din cer; ploaie de vară. N'aţ simţit?

— Când lucrez nu simt niciodată nimic. Apă Vasăzică asta e? Vezi Acharat încep să-mi piere răbdarea. De şase ium tot cer să se pună căciulă de tablă la coş. Ei bine, dumneata n. Te gândeşti de loc la asta. Azi ploaia, mâini vântul îmi încurcă toate calculele şi-mi zădăr* niceşte experienţele. Dumneata ştii că trebuie să mă grăbesc! Ştii bine că ziua cea mare se apro* pie şi dacă nu voi găsi elixirul vieţii atunci adio înţeleptul, adio învăţătorul Althetas! Suts anilor mei se împlineşte

la 13 Iulie, orele 11 noaptea. Până la această dată elixirul trebuie să fie complet pus la punct.

— Dar lucrurile pare ea merg de minune scumpul meu învăţător

— Negreşit. Am făcut o primă serie de in cercări prin absorbire. Braţul meu stâng, aproape paralizat şi-a recăpătat elasticitatea; apoi câştig timpul cel întrebuinţam pentru mâncare… Mănânc la două-trei zile odată iar între interyaluri o lingură din elixirul, oricât de im* perfect este, mă susţine admirabil. Şi când mă gândesc că nu-mi mai trebuie decât o plantă, *o* singură frunză din acea plantă, pentru că e* iixirul să fie gata!… Dar şi mai trist e faptul că noi poate că am trecut de o sută, de cine sute* de o mie de ori pe lângă această plantă, au zdrobit-o picioarele cailor sau roţile trăsurir fără să avem habar. Acharat, planta pe care o caut este cea de care vorbeşte Pliniu şi pe sare învăţaţii n-au mai găsit-o, sau încă n-au recunoscut-o… Ar trenul să întrebi de numele ei pe Lorenza într-unul din extazele ei.

— Da, învăţătorule, fii liniştit, o voi întreba*

— Până atunci, continuă Althotas, iată nici astăzi nu am putut termina cu elixirul şi – mi trebuie încă patruzeci şi cinci de zile ca să iau lucrurile de la cap. Şi, bagă de seamă, Acharat, De vei pierde cel puţin tot atât cât şi mine în ziua în care mi se va stinge viaţa. «Dar ce este zgomoul acesta? Nu cumva mai merge încă trăsura?

— Nu învăţătorule, este trăsnetul.

— Trăsnetul?

— Da. Trăsnetul care era să ne ucidă pe tot! şi mai ales pe mine. ÎVT a salvat numai faptul că

sunt îmbrăcat în haine de mătase.

— Ei bine, iată la ce mă expun copilăriile voastre, Acharat, exclamă bătrânul. Să mor de trăsnet, să fiu ucis de o scânteie electrică pe care, dacă aş fi avut timp, puteam să o silesc să se coboare în cuptorul meu ca să-mi fiarbă oala! Asta este nemaipomenit. Mă expuneţi» dar nu numai accidentelor provocate de nedr băcia sau răutatea oamenilor ci şi celor natu* rale care sunt mai uşor de prevenit!?!

— Iartă-mă a învăţătorule, nu mi-ai explicat tadU

— Cum? Nu ţi-am explicat sistemul meu despre vârfuri, aieul meu condător de electricitate? Acum nu am timp dar când voi găsi elixirul ţi-l voi explica încă odată.

— Crezi dumneata că trăsnetul poate fi evitat?

— Nu numai că poate fi evitat, dar poate fi condus într-un anumit loc. Într-o zi când suta mea de ani va fi depăşită voi pune trăsnetului un frâu de oţel şi-l voi conduce unde voi voii eu aceiaşi uşurinţă cu care dumneata conduci pe Bejrid. Până atunci, te rog mult, Acharat, dispune să se pună o căciulă de tablă deasupra coşului.

— Se va face, fii liniştit

— Se va face! Se va face! întotdeauna viitorul ea şi când viitorul ar fi acelaşi pentru amândoi. Ah! Nu voi fi niciodată înţeles! exclamă bătrânul învăţat... Fii liniştit! îmi tot spune

ui liniştit şi peste trei luni dacă nu voi avea elixirul gata sunt un om sfârşit. Aşi vrea să mă văd trecut şi de această sută de ani ca şi nu mai am

trebuinţă de nimeni. Atunci sunt sigur că nu mi se va mai spune: Se va face, ei eu însumi voi putea spune: Am făcut!

— Asta o poţi spune şi acum în legătură cu marea noastră întreprindere? Te-ai mai gândit la ea?

— Ah! Dumnezeule! Da, m-am gândit vezi bine şi dacă aş fi tot atât de sigur că voi găsi elixirul, după cum sunt sigur că pot fabrica diamante, atunci.

Cum. Tevâf-Storuie? Eşti atât de sigur de ceea ce spui /

Negreşit, pentru că am şi făcui.*

— Ai făcut?

— Da. Vezi şi dta…»

— Unde?

— În dreapta dumitale, în acel mic recipient de sticlă.

Călătorul luă cu lăcomie recipientul. Era cupă minusculă de cristal al cărei fund era acoperit cu un strat mărunt de praf cristalin.

— Praf de diamant! strigă călătorul.

— Da, praf de diamant» Şi uită-te bine te mijlocul lui.

— Un briliant! Un briliant de mărimea unul grăunte de mei!

— Mărimea nu înseamnă nimic. Vom ajunge să adunăm tot praful acesta, să facem din grăuntele de mei unul de cânepă şi dintr-unul de cânepă unul de mazăre. Dar, pentru Dumnezeu! scumpul meu Acharat, în schimbul acestui angajament ce-l iau faţă de dumneata fă să pună o căciulă coşului meu şi-un fir conducător trăsurii

dumitale, pentru că apa să nu mai curgă pe coş, iar trăsnetul să se plimbe în alte părţi!

— Da, da. Fii liniştit.

— Acest „fh liniştit” a devenit pentru mine un adevărat blestem. Ah. Tinereţe nebună! Tinereţe trufaşe! strigă bătrânul, întovărăşind vorbele cu un râs amar care îi dezveli o clipă gingiile vinete, lipsite de dinţi învăţătorul, Interveni iaraşi *A*că *K* focul se stinge, oaia se răceşte, dar aşi pu să ştiu şi eu ce se găseşte în ea?

— Uite-te.

Călătorul se apropie de recipient, deschise capacul şi găsi înăuntru un cărbune sticlos de mărimea unei nuci.

— Un diamant! strigă el. Însă pătat, incom* plet, fără valoare…

— Pentru că s-a stins focul, zise Acharat.

Pentru că lipseşte căciula de tablă deasupra coşului…

— Iartă-mă, învăţătoruie, spuse Acharats cred că ar fi mai bine dacă ai mânca puţin ca să te mai întremezi.

— De prsos. Sunt abia două ore de când am luat lingura de elixir.

— Te înşeli, învăţătoruie, aceasta a fost la orele şase dimineaţa.

— Prea bine. Şi ce oră este acum?

— Aproape două şi jumătate după amiază.

Tisusei strigă bătrânul încă o zi trecu pierdută, isprăvită. Oare ce se întâmplă? Se micşorează silele?

Acharat nu răspunse la întrebare.

— Dacă nu vrei să mănânci, dormi cel puţin

câteva ore.

— Ei bine, voi dormi două ore. Dar, te rog uită-te la ceasornic şi trezeşte-mă la timp.

— Îţi promit, învăţătoruie.

Vezi Acharat, spuse bătrânul De câte ori

— Dorm mă tem să nu fie pentru eternitate, Ve! veni să mă deştepţi, nu este aşa? Să în promiţi» să mi-o juri".

— Jur învăţătorul

— Peste două ore?

— Peste două ore.

— În timpul acesta se auzi de afară gatovul unui cai, urmat de un strigăt, care exprima nelinişte şi mirare.

— Ce-o mai fi şi asta? murmură călătorul: deschizând mg* „abă uşa sări de-a dreptul! *în* marginea drumului, fără a mai călca pe scară.

VI

LORENZA FELICIANY

Îată ce se întâmplase afară. În timp ce căliit: rul stătea de vorbă cu bătrânul învăţat.

Când trăsnetul se descărcase în marginea drumului, trântind caii din fată şi făcând pe reilalţi să fugă înnebuniţi, femeia din trăsură cinase. Puţin câte nutin simţurile îi reveniră «hvăzu singură, părăsită şi începu să în lamen* Eze cu glas tare.

— Dumnezeul meu, iată-mă părăsită, fără un ajutor. Fără nicio fiinţă căreia – să-i fie rilă de mine!

— Doamnă, interveni atunci a voce streină, iacă vă pot fi de ajutor sunt la dispoziţia dvs.

Tânăra femge scoase capul şi braţele prin

perdelele de plele ale gabriotetei şi se găsi în faţa unui tânăr care se urcase pe scara trăsurii.

— Dumneavoastră mi-aţi vorbit, domnite, întrebă ea»

— Da, doamnă»

— Şi mi-aţi oferit ajutorul dvs?

— Da.

— Atunci, spuneţi-mi mai întâi ce şa Intâftrplat.

— Trăsnetul care a căzut în apropierea gabrioletei dvs. A rupt şleaurile cailor din faţă care scăpând au fugit în goană mare împreună cu vizitii.

Femeia privi cu nelinişte în jur»

— Şi cel care conducea caii din urmă unde este?

— A intrat în trăsură, doamnă.

— Nu i s-a întâmplat nimic?

— Nimic.

— Sunteţi sigur.

— Absolut sigur. A sărit după calul său ca un om neatins.

— Dumnezeu fie binecuvântat, exclamă femeia răsuflând uşurată.

— Dar dvs. Unde eraţi, de vreme ce vă găsiţi în clipa aceasta lângă gabrioletă?

— Am fost surprins de furtună, doamnă, şi mă găseam adăpostit în înfundătura aceia întunecoasă care nu este decât intrarea unei cariere de piatră. La un moment dat am văzut la cotitura şoselei o trăsură venind în galop nebu*

mese. Credeam ca animalele se spe/fase şi erau lipsite de conducere, dar peste o clipă văzui

că erau strunite de o mână puternică. Atunci căzu şi trăsnetul şi lovitura fu atât de puternică încât îmi pierdui cunoştinţa. Toate acestea mi le amintesc că prin vis.

— Atunci nu sunteţi chiar sigur că cel ce conducea caii a intrat în trăsură?

— Ba da, doamnă, îmi revenisem în fir când l-am văzut intrând.

— Atunci, vă rog cercetaţi dacă este acolo.

— În ce fel?

— Ascultând. Dacă este în interiorul trăsuri veţi auzi două glasuri.

— Tânărul sări pe scară, se apropie de pe reţele trăsurii şi ascultă.

— Doamnă, spuse el, este acolo.

Tânăra femeie dete uşor din cap şi se rezema de cerceveaua ferestrei. În timpul acesta tânărul avu timp să o examineze fugar.

Era o femeie tânără în etate de douăzeci şi trei până la douăzeci şi cinci de ani cu faţa brună, cu trăsături regulate şi ochi vii albaştri. Părul negru, nepudrat era strâns în bucle care cădeau în jurul gâtului alb ca de fildeş.

— Domnule, întrebă ea, unde ne găsim noi \ cum?

— Pe drumul 3 intre Strasbourg şi

— În ce punct al drumului?

— La două leghe de Pierrefitte.

— Ce este acesta?

— Un târg.

— Şi după Pierreiitte ce urmează?

— Bar-le-Duc.

— Un oraş?

«— Da, doamnă.

— Populat?

— Cred că are patru sau unei mii de suflete.

— Există un drum care să ducă mai direct la Bar-le-Duc decât acesta?

— Cred că nu, dar se poate întâmpla să nu-l cunosc eu.

— Păcat! murmură ea şi se retrase în gabrioletă.

Tânărul aşteptă puţin ca să vadă dacă este nevoie de prezenţa sa şi se îndepărtă. Atunci călătoarea îşi făcu din nou apariţia în faţa ga** brioletei.

— Domnule! strigă ea. Încă o întrebare.

— Vă rog.

— Era un cal legat înapoia gabrioaetel

— Da, doamnă.

— Tot acolo este?

Nu doamnă. Persoana care a intrat în ga* brioaetă Pa desâegal de acolo şi Pa legat da mata din faţă.

— Nu i s-a întâmplat nimic nici lui?

— Nu cred…

— Este un animal de preţ, domnule şi o iubesc foarte mult. Aş fi dorit să mă asigur eu însumi dacă a scăpat neatins» dar noroiul ăsta atât de mare încât intenţia mea un poate fi pusă în aplicare.

— Pot să vM aduc eu până aci «răspunse tânărul.

Vă rog, faceţi-mi această favoare şi vă voi rămâne îndatorată.

Tânărul se apropie de cal, care-şi ridică

semeţ capul şi prinse să necheze.

Nu vă temeţi, spuse femeia din gabrio 1 «ta. O blând ca un miel. Apoi îl strigă: Djeridf Djerid.

Animalul cunoscu îndată vocea şi se întoarse cu capul spre gabrioletă. În tiranul acesta tânărul îi dezlegă, îndată ce se simţi liber animalul făcu o săritură şi se depărta de gabrioletă.

— Dierid! strigă din nou femeia. Aci Djerid, aci!

Frumosul cal arăbesc se apropie cu paşi mici şi eleganţi ca şi când ar fi urmat o măsură muzicală.

— Vino aci Dierid, vino aci, repetă femeia chemarea. Dierid se suouse. Atunci apucându-i coama cu mâinile subţiri femeia făcu o săritură îndrăzneaţă şi se avântă în şea.

Tânărul alergă spre ea, dar fu oprit cu un gest poruncitor

— Ascultaţi, spuse ea, deşi sunteţi tânăr sau iernai pentru aceasta trebuie să aveţi sentimente de umanitate. Nu vă opuneţi plecării mele. Fug de un om pe care îl iubesc. Fac aceasta pentru că sunt o bună catolică, iar omul

< & care vă vâreesc este un ateu, un magician care mi-ar fi pierdut şi mie sufletul. Trăsnetul care a căzut n-a fost decât un avertisment al Celui de Sus. Putea-va el să înţeleagă această prevestire? Spuneţi-i toate acestea şi fiţi bine cuvântat pentru ajutorul pe care mi l-aţi dat Adio, domnule!

La aceste cuvinte 3 ădu plenteni calului şi dispăru în galop la o cotitură a drumului.

Tânărul nu-şi nutu reţine un strigăt. Acela

care atrase atenţia călătorului din interiorul gabrioletei

VII

GILBERT

Când a sărit din gabrioletă primul lucru pe care l-a zărit Acharat a fost tânărul care stătea în marginea drumului. La lumina unui fulger rf examină fugar cu ochiul deprins al cunoscătorului. Era un flăcău de şasesprezece ori şap tesprezece ani, scund, slab şi nervos. Ochii lui negri erau lipsiţi de blândeţe, dar nu şi de ca «» racter, nasul era subţire, încovoiat, buzele subţiri, fine şi umerii obrajilor sângerii trădau viclenia şi neîncrederea.

— Dumneavoastră sunteţi cel care a strigat adineauri? întrebă Acharat.

— Da, domnule, eu!

I – Şi pentru ce aţi strigat?

Pentru cso»

Tâlharul se opri nehotărât.

— Pentru ce? repetă Acharat.

— Domrâule, răspunse tânărul, în gabrioletă era o doamnă.

— Da.

— Un cal era legat de roţile trăsurii…

— Da. Şi ce dracu’ s-au făcut?

— Domnule, doamna din gabrioletă a plecat pe calul de care v-am vorbit. w

Fără să scoată un cuvânt, călătorul s-e repezi spre gabrioletă şi trase perdelele de piele»

— Pe sângele lui Christos! urlă el acompaniat de un tunet care părea că va dărâma catapetasma cerului, – a încerca să ajung pe Djerid cu unul din caii aceştia, murmură el, ar fi acelaşi lucru să

urmăresc o gazelă cu o broască ţestoasă. Voi şti totuşi oricând unde se găseşte…

Cu un gest repezit călătorul scoase din buzunărui hainei sale un mic portofel pe care-l deschise. Xntr-una din despărţituri era o hârtie strânsă cu grijă şi în această hârtie o buclă de păr negru. La vederea acestei relicve figura călătorului se însenină.

— Tinere, exclamă el ştergându-şi cu mâna picăturile de sudoare care-i apăruse pe frunte, când a plecat doamna aceia nu v-a spus nimic?

— Ba da!

— Ce anume?

— Că nu vă părăseşte de mânie d de tea.

m3… că era o demnă creştină pe când dvs… din contră…

Tânărul se opri ia jumătatea frazei.

— Pe când eu… din contră? repetă îngândurat călătorul.

— Nu ştiu dacă trebuie să vă mai spun şi restul, adaose tânărul

— Spune domnule, pentru Dumnezeu, spune…

— pe când dvs. Sunteţi un ateu şi un necredincios căruia Dumnezeu i-a dat astăzi un ultim avertisment… Că dânsa a înţeles acest avertismem şi vă invită să-l înţelegeţi şi dvs. *

— Asta e tot ce v-a spus?

— Da.

— Bine. Atunci să vorbim despre altceva.

Cuvintele fură pronunţate cu mult calm, Iar de pe fata călătorului dsnăruse şi ultimele cruţe de nelinişte şi de nemulţumire.

Tânărul îl privea cu atenţie, Se vedea că şi el era înzestrat cu darul de a observa fizio* noimile.

ACum te numeşti dumneata, tânărul meu amic?

— Gilbert, domnule.

— Gilbert? Numai atât? Dar acesta e un feume de botez, după cum mi se pare.

— Pentru mine acesta este numele de familie…

— Prea bine domnule Gilbert. Providenţa vsa adus în calea mea pentru a mă scoate dintr-o mare încurcătură.

— Sunt la ordinele *avs*. *F* domnule şi voi face tot ceiaee voi putea…

— Vă mulţumesc. La vârsta dvs. Este o adevărată plăcere de a îndatora pe cineva. De altfel ceiaee voiesc să vă cer nu este prea greu, Este vorba de a-mi înlesni un adăpost pentru noaptea aceasta…

În primul rând avem această boltă de piatră sub care m-am adăpostit şi eu în timpul uraganului.

Da. Aşi prefera însă o casă în care să pot găsi o cină şi un pat bun.

Ştiu, dar acesta este lucrul cel mai greu.

— Suntem chiar atât de departe de primul sat?

— Da, domnule. La o leghe şi jumătate de Pierrefâtte…

— O leghe şi jumătate! Cu caii pe care îl avem am putea fi acolo abia peste două ore. «Să vedem, nu cumva vă amintiţi, undeva mai aproape, o locuinţă omenească?

— Există. Castelul de Taverney, la trei sute de paşi de aci…

— De ce nu nr-ai spus asta de la început?

— Pentru că reşedinţa baronului de Taverney nu este un Han…

— Este locuit?

— Desigur.

— De cine?

— De baronul de Taverney…

— Şi cine este acest baron de Taverneyî

— Este tatăl domnişoarei Andreea, dom» iulel…

— Îmi face mare plăcere să aflu aceasta, răspunse călătorul, dar vă întreb ce fel de om este baronul?

— Este un bătrân senior de şasezeci şi cinci le ani, care se spune că ar fi fost foarte bogat

— Da! Şi acum este sărac; asta e povestea tuturor» Tânărul meu amic, conduceţi-mă vă rog la baronul de Taverney.

— La baronul de Taverney? întrebă speriat tânărul»

— Ei bine, da» Refuzaţi oare să-mi faceţi acest serviciu?

— Nu domnule, dar”.

— Dar, ce?

— Riscaţi să nu vă primească.

— Cum? V’a refuza un gentilom rătăcit care vine să-i ceară ospitalitate? Atunci baronul dv, trebuie să fie un adevărat urs!

Tânărul dete din cap aprobativ»

— Nu e nimic. Voi încerca»

— Nu vă sfătuesc, domnule!

— Totuşi voi-ncerca. Oricât va fi baronul de urs totuşi nădăjduiesc că nu mă va mânca de viu”.

— Fără îndoială. Dar poate că vă va închide poarta în nas.

— În acest caz o voi sparge. Rugămintea mea este numai de a mă călăuzi până acolo.

— Nu vă refuz, domniile.

— Prea bine. A’raati-mi atunci drumul.

— Cu plăcere.

Călătorul se urcă în trăsura şi – reveni – cur un – ic felinar pe care îl înmâna tânărului. Acesta 11 întoarse pe toate feţele. Era stins.

— Ce voiţi să fac cu felinarul domnule?

— Să-mi luminaţi drumul în vreme ce eu voi onduce caii.

— Dar felinarul este stins, domnule.

— Îl vom aprinde.

— Atunci, probabil că dvs. Aveţi foc în interiorul trăsurii…

— Nu în trăsură, ci chiar în buzunarul meu

— Va fi greu de tot să aprindem iasca pe ploaia asta.

Călătorul surâse.

— Deschide felinarul amice, spuse el.

Gilbert se supuse, privind cu luare aminte

Călătorul scoase din buzunar o cutiuţă de argint şi din aceasta un chibrit. Apoi, deschizând cartea de jos a cutiei frecă băţul de chibnt re o pastă aprinzătoare şi pe dată chibritul lui: ºC arzând cu o lumină strălucitoare.

Gilbert era pur şi simplu uluit.

Călătorul surâse încă odată, închise cutiuţa moi apropie flacăra de fitilul felinarului. Tălărui

continua să-l privească cu admiraţie, ne*:unoscând fosforul ce care numai câţiva chimişti îl întrebuinţa practic.

— Acum fiindcă avem lumină voiţi să mă induceţi? se întrebă călătorul?

— Poftiţi domnule, răspunse acesta pomină

Înainte, pe când companionul său îl urma purtând caii de dârlogi.

Câtva timp merseră în tăcere. Uraganul se depărtase, ploaia con ten se numai întunericul era greu şi apăsător, făcând să se piardă conturul oamenilor şi al lucrurilor.

— Amicul meu, reîncepu deodată călătorul, după cât se pare cunoaşte-ţi bine pe baronul de Taverney?

— Da domnule, şi asta pentru că sunt la dânsul încă din copilărie.

— Atunci, poate, este o rudă a dvs

Nu, domnule*

— Tutore?

— Nu.

— Stăpânul dvs?

Tânărul tresări, jenat

— Nu, domnule* nu sunt deloc în slujba domnului baron*

— Atunci?

— Sunt fiul unui vechi arendaş* mama mea t alăptat pe domnişoara Andreea.

— Acum înţeleg. Dumneavoastră sunteţi în casa aceasta cu titlu de fra + e de lapte al tinerei baronese, căci presupun că este o fată tânără.

— Are şaisprezece ani. Domnule.

Din întrebările puse., călătorul observe? I

Gilbert se ferea să vorbească desore sine ŢS continua totuşi chestionarul în altă direcţie* *4*

— Cărui fapt se datorează că vă găsiţi la inim pe o astfel de vreme?

— Nu eram în drum, domnule, mă găseam – rufa o boltă de piatră de pe marginea lui.

I – Şi ce făceaţi acolo?

— Citeam.

— Sunt prea curios dacă am să vă întreb ce?

— Nu Citeam „Contractul social" de d. J.

J. Rousseau.

Călătorul privi pe tânăr cu oarecare surprindere.

— Fără îndoială această carte o aveţi din biblioteca domnului baron?

— Nu, domnule. Am cumpărat-o

— De unde? De la Bar-le-Due?

— Nu. De aci, de la un colportor. Ştiţi, des un timp încoace trec pe la ţară foarte mulţi colportori cu cărţi bune.

Cine va snus că acest „Contract Social" este o carte bună?

— Mi-am dat seama eu singur, citând-o.

— Prin urmare aţi citit şi cărţi proaste dacă puteţi face această deosebire?

Da.

şi ce numiţi dvs. O carte proastă?

— *„Safa"*, *Turai şi Neadarme"* şi altele de soiul acesta

— Unde dracu' le-aţi găsit?

— În biblioteca baronului.

— Frumoase cărţi posedă baronul, exclamă ironic călătorul.

— Are multe de acestea răspunse Gilbert

— Cred că uneori le citiţi şi dvs?

— Da, Când nu am alte lecturi la îndemă

— Iertaţi-mi curiozitatea. Prin ce mijloace 1 procură baronul cărţile într-o văgăună ca ceasta.

— I se trimit de la Paris.

— Nu înţeleg. Dacă baronul este atât de rac precum spuneţi cum îi convine să dea bă pe astfel de cărţi?

— Nu le cumpără. I se trimit, domnule.

— Ah! I se trimit... Şi de cine, mă rog?

— De unul dintre amicii săi; un mare sen:

— Un mare senior! Nu cumva ştiţi numi lui?

— Se numeşte Uucele de Richeâieu.

— Ducele? Mareşalul cel bătrân?

— Da. Chiar el, domnule.

— Atunci, probabil, aceste cărţi nu sunt! sale la îndemâna tuturor şi mai cu seamă domnişoarei Andreea.

— Din contră. Sunt lăsate la voia tuturor.

— Şi domnişoara Andreea este de aceiaţ părdre eu dvs. Că aceste cărţi sunt proaste?

— Domnişoara Andreea nu le citeşte, ca punse cu răceală Gilbert

Călătorul tăcu câteva clipe. Era cert că ceastă curioasă amestecătură de bine şi de că de ruşinare şi de îndrăzneală îl interesa.

— Şi pentru ce aţi citit aceste cărţi de vreau ce ştiaţi că Sunt relei

— Pentru că au ştiam de la început paloarea r

— Şi le-aţi judecat totuşi cu înlesnite?!

— Da.

— În care scop?

— Fiindcă mă învăţau lucruri pe care nu le în Oşteam.

— Dar „*Contractul Social*”?

— El m-a învăţat lucruri pe care le-am iubit le-am apreciat.

— Care?

— Că toţi oamenii sunt fraţi, că societăţile r. T rău organizate, că sunt alcătuite mai ales iobagi sau robi şi că într-o zi toţi indivizii te fi egali în faţa legilor.

— Ah! Ah! exclamă călătorul. Atunci s-ar rede că dvs. Aveţi mare dorinţă de învăţătură?

— Într-adevăr, este cea mai mare dorinţă a

— Şi cam ce aţi dori să învăţaţii

— Totul, răspunse tânărul.

— Pentru ce această sete de învăţătură?

— Pentru că să fiu un om „bine crescut”, Gilbert se opri. Era sigur că dincolo dă răsensul dat se ascundea o altă ţintă pe care nu crea să o dezvăluie.

— Până unde doriţi să împingeţi această: mă creştere” insista călătorul.

— Până unde seva putea.

— Dar. Cel puţin ¿înă ag, studiai îocg nimic, de vreme ce nu sunt bogat şi locuiesc la Taverney.

— Cum? Nu cunoaşteţi de loc matematica?

— Nu.

— Fizica?

— Nu.

— Chimia?

— Nu, domnule. Ştiu doar să senu şi sa de ţese. Restul voi învăţa altă dată.

— Când?
— Într-o bună zi!
— Prin ce în jloace?
— Nu le ştiu încă.
— Curios tânăr, murmură călătorul.
— Dar atunci… vorbi ca pentru sine Gilbert»
— Atunci? Ce va fi atunci?
— Nimic, domnule. Visuri. Simple visuri… Din nou tăcere. Ploaia stătuse şi pământul începuse să exale un miros dospit, specific după ploile repezi de vară.
— Domnule» întrebă Gilbert, dvs. Ştiţi ce est.
vijelia?
— Negreşit.
— ¡Ştiţi, aşadar, din ce cauză se produce trăsnetul?
Călătorul surâse amuzant
— Este o ciocniră a doua pături de electrici*
late.
— Nu înţeleg, mărturisi tânărul.
Fără îndoială călătorul ar fi încercat să-l ex*>
plice pe larg fenomenul, dar în acel moment prinse să se zărească o lumină între tufişuri.
— Ce este aceasta, amice?
— Taverney-ul. Domnule.
«— Prin urmare am ajuns?
— Da. Iată poarta pentru căruţe.
— Vreţi să o deschide-ţi?
— Tmoosibil» domnule. Poarta de la Taverney nu se deschide atât de uşor.
— Nu cumva Taverneyul dvs. Este o cetate de război? Bateţi atunci şi vom vedea ce se va întâmpla.

Oiâhert se apropie de poartă şi bătu timid de câteva ori.

— În felul aresta nu se va auzi nimic, dragul meu. Bateţi mai tare.

— Bine, domnule, dar veţi lua totul asupra dvs.

— Fiţi fără frică, amice!

Gilbert lăsă ciocanul şi se agăţă de clopotul care sună atât de tare că ar fi putut să fie auzit de la o leghe depărtare.

— Pe legea mea! Dacă baronul dvs. Nu ne va auzi nici de data aceasta trebuie să fie surd deatv nelea.

A.h! Iată! Ne-a auzit A început să latre Mahon.

— Mahon! repetă călătorul. Asta trebuie să fie o atenţie a baronului dvs. Pentru amicul său ducele de Richeleu.

Nu înţeleg ce vreţi să spuneţi domnul meu

Mahon este cea din urma aventură a mareşalului, lămuri acesta.

Gilbert îşi mărturisi încă odată ignoranţa

„V-am mai spus, domnule» că *am* păcate nu ştiu nimic»

Călătorul desprinse din aceste vorbe o serie întreagă de suferinţe şi ambiţii ascunse. *Voi* şi spună ceva dar se auziră paşi.

— În sfârşit, vine cineva.

— Este nerodul de la Brie, anunţă Gilbert.

Poarta se deschise, dar ia vederea străinului şi a curioasei sale trăsuri, La Brie, se repezi să le închidă din nou.

— Mă ierţi, amice, i se adresă călătorul, nu

ferebue să ne trânteşti poarta în nas.

— Totuşi domnule, înainte de + poate trebuie să anunţ pe domnul baron de această vizită neaşteptată.

— Nu-ţi mai dădea această osteneală. Te încredinţez că nu mă va goni decât după ce mă voi încălzi, usca şi sătura... Am auzit spunându-se că pe aci vinul se foarte bun... Dumneata trebuie să ştii ceva despre aceasta...

În loc de răspuns, La Brie încercă să trântească poarta, *dar* fără folos. Cu un gest auto «ritâr streinul deschise şi băgă trăsura pe alee în faţa acestui gest neaşteptat, bătrânul servitor o luă la fugă spre casă strigând im toată puterile; Nicolo Legay! Nkolo Legay!

— = Cine este această Nicolo Legay? întreba călătorul îaintând spre peronul castelului.

— Este femeia din casă a domnişoarei Andreea.

Atunci apăru de sub arbori silueta unei le* mei tinere şi frumoase.

— Ce doreşti, La Brie? Şi pentru ce atâta gălăgie?

— Nicolo, spuse într-o răsuflare bătrânul Du- te de înştiinţează pe domnul baron că un strein apucat de vijelie îi cere ospitalitate în noaptea asta.

Nicola dete fuga spre castel, iar bătrânul presimţind felul în care va fi primită vestea se opri precaut într-un tufiş. Peste puţin o voce aspră puţin ospitalieră se auzi din cadrul unei uşi de deasupra peronului.

— Un strein? Cine este? Când cineva se

prezintă astfel în pragul nopţii cel puţin poate să „Şi spună numele.

— Este baronul? întrebă călătorul.

— Da domnule. Sper că aţi auzit întrebarea?

— Se interesează de numele meu, nu este aşa?

— Da! Şi eu am uitat să vă întreb de aceasta.

— Atunci, anunţă pe baronul Josef Balsamo. Spuse streinul.

La Brie se grăbi să-l anunţe, nu fără a *se* [arăta puţin încurajat de titlul necunoscutului.

— Prea bine, bomboni vocea. Pentru ce-a venit? Să intre!

Streinul înainta cu pas sigur şi ajuns pe treptele peronului se întoarse ca să vadă unde era călăuza

Gilbert dispăruse.

VIII

BARONUL DB TAVERNEY

Cu toate că era prevenit de Gilbert despre sărăcia baronului, acel care se anunţase sub numele de baronul Josef Baâsamo, fu cât poap de surprins văzând jalnicii1 aspect ai la cunţei botată pompos cu numele de castel.

Era o casă cu un singur etaj, formând un pe» trai la ale cărei extremităţi se înălţau dOU8 pavilioane în formă de turnuri la lumina ea* lidă a lunii care apăruse printre norii sfâşiaţi de furtună, castelul nu părea totuşi lipsit de e oarare notă de pitoresc. Şase ferestre Îd rândul de ios. Câte două ia turnuleţe şi un peron destul de larg erau tot ce puteau atrage atenţia noului venit, care urca spre pragul uttde hainul adepta eu un sfeşnic în mână

Era aţi N? + răn între săireci-sa tecl şi cinci de ani, eu ochii vioi. Frunza prelungă şi o perucă proastă pârlită de lumânări şi roasă se şoareci. Ţine* în mână un şervet de o albeaţă îndoielnică, semn că fusese deranjat în momentul în care se aranjase la masă.

Figura răutăcioasă a baronului, oarecum ase1 mănătoare cu a domnului de Voltair* se ou.

mină în acel moment de o dublă expresie: ut* surâs de pol-teţă obligatorie şi altui de neplăcere. În lumina tremurătoare a lumânărilor fizionomia baronului de Taverney nu părea în general deloc atrăgătoare.

— Domnule, începu el, aşi putea şti Cărui le° ricit eveniment îi datorez plăcerea de *a* vă vedea?

— Domnule baron, e foarte simplu. Uraganului cară speriindu-mi caii era cât pe aci să-mi sfărâme trăsura. Eram singur în mijlocul drumului, căci surugiii au fugit, când un tânăr mi-a arătat drumul care duce la castelul dvs. Asigurându-mă de cunoscuta d re, bună ospitalitate.

Baronul ridică sfericul ca să lumineze UD spaţiu mai întins în care să descopere pe ticălosul căruia o datora fericitul noroc de care tocmai vorbise.

La rândul său călătorul privi şi el în jur. Doar va descoperi pe tânărul ghid.

— Şi ştiţi cum se numea acela care va fi în drumat spre castelul meu. Domnule? întrebi baronul de T» verney. Doresc să-i exprim recunoştinţa mea…

— Da Un tânăr care se numeşte Gilbert.

— Ah! Gilbert N-aş fi crezut niciodată ce ei să fie aşa bun pentru aşa ceva. Prin urmare Olbert! Tembelul! Gilbert, filosoful!…

Din această avalanşe de epitete, accentuate ameninţător, streinul înţelese îndată că între

Baronul senior şi vasalul ssu exâsfa foarte pu*> ţină simpatie.

— În sfârşit, rosti baronul după un moment de concludentă tăcere, bine voiţi a intra, domnule…

— Permiteţi-mi mai întâi „domnule baron să-mi duc trăsura sub şopron, căci conţine o» biecte destul de preţioase.

— La Brie, strigă baronul. La Brie! Conduceţi trăsura domnului baron sub umbrar. Va fi acolo mai puţin descoperită decât în mijlocul curţii. Caută însă un loc unde a mai rămas ceva verdeaţă căci alt nutreţ nu pot garanta că vor găsi caii dvs. În noaptea aceasta. Sunt însă cai de poştă aşa că amănuntul acesta nu Vă poate interesa prea mult.

«— Totuşi, domnule baron, adăugă străinul dacă vă deranjez prea mult, după cum am început să cred…

— O! Nu este asta domnule, întrerupse politicos baronul. Dvs. Nu mă deranjaţi cu nimic Dimpotrivă, ţin să vă previn că dvs. Puteţi fi cel deranjat…

— Domnule baron, credeţi-mă, vă voi fi întotdeauna recunoscător…

— Nu-mi fac niciodată iluzii, răspunse baronul, ridicând din nou sfeşnicul pentru a lumina partea spre care îosef Balsamo, ajutat de La Brie, conduceau trăsura. Apoi, ridicând vocea

pe măsură ce oaspetele său se îndepărta: Nu-mi fac iluzii Taverneyul este o locuinţă tristă şi mai cu seamă săracă…

Călătorul era prea ocupat pentru ca să poată răspunde. El alese un colţ de umbră unde trăsura putea rămâne mai puţin descoperită, apoi întinse lui La Brie un ludovic şi se îndreptă spre peron.

— Să mă ferească Dumnezeu de a avea vreodată o părere proastă despre castelul dvs., domnule, reluă firul conversaţiei Balsamo.

Acesta îi răspunse cu o plecăciune din cap* lumină o anticameră întunecoasă şi umedă, apoi continuă:

— Ştiu ce am spus, domnule. Din nenorocire resursele mele sunt cât se poate de mărginite. Bacă sunteţi francez – deşi accentul dvs. German, dezminte numele dvs. Italian… dar nu face nimic – dacă dvs. Sunteţi francez, după cum am spus acest nume de Taverney vă va aduce aminte de lucruri astăzi apuse: odinioară se spunea „bogatul Taverney”…

Balsamo îşi spuse că această frază trebuie să se sfârşească negreşit cu un suspin, însă se înşelă.

— Filosofie, gândi el.

— Pe aci, domnule, pe aci, continuă baronul deschizând uşa sufrageriei. Aci! La Brie! Aci.»

La Brie dete fuga să îndeplinească ordinul stăpânului.

— Nu am decât acest lacheu şi mă serveşte cât se poate de prost, spuse Taverney. Este un dobitoc pe rare! am de douăzeci de ani şi-i ţiu fără simbrie, numai pe mâncare… Este un prost, veţi vedea…

Balsamo îşi continua studiul în tăcere.

— Om fără inimă, gândi el. Însă în cele diil urmă ar putea fi capabil şi de oarecare afecţiune.

Baronul închise uşa sufrageriei şi abia atunci mulţumită sfeşnicului ridicat mai sus de cap, Balsamo putu să cuprindă cu vederea sala în toată întinderea ei. Era o sală mare, joasă, o» dinioară încăperea principală a unei ferme, dar atât de sărac mobilată, încât la prima vedere părea goală. Câteva scaune de paie cu spătarele sculptate, nişte tablouri reprezentând bătăliile lui Lebrun, cu rame de lemn negru, lustruit, şi un dulap de stejar afumat reprezentau întregul mobilier. În mijlocul încăperii, pe o mescioară rotundă, se afla un vas cu un singur fel de mâncare: prepeliţă cu varză. Vinul era într-o butelie borcănată de pământ. Argintăria, înnegrită şi strâmbă, se compunea din trei tacâmuri, un pahar şi o solniţă. A castă ultimă piesă – deosebită şi de mare artă – părea un ¡diamant prerios în mijlocul unor pietre fără valoare şi fără strălucire.

— Domnule, spuse baronul urmărindu-l din ochi pe Balsamo, admiraţi desigur solniţa Vă mulţumesc. Este singurul obiect prezentabil de aci. Dar, nu! Greşesc! mai am ceva care merită să fie prezentat: fiica mea?

— Domnişoara Andreea?

— Da, răspunse mirat baronul. Ea este aceia *pe* care doresc să v-o prezint. Andreea! Andreea! Vino, copila mea, nu te teme.

— N-am de ce să mă tem tată, răspunse aceasta, apărând în cadrul uşii.

La vederea ei, Balsamo, abia putu să-şi

ascundă surprinderea şi admiraţia. Era o fată înaltă, de o frumuseţe răpitoare, cu păr de un blond castaniu care-i strălucea pe tâmple şi pe gât; ochi negri, adânci şi mari, privirea vulturească. Gura puternică, senzuală, era tăiată în linii ferme, ca un arc de coraliu, umed, strălucitor, talia mlădioasă şi fermă. Numai îmbrăcămintea era de o f arte mare simplicitate, însă tocmai acest amănunt părea să-i dea un aer de şi mai suverană frumuseţe.

— Aveţi dreptate, murmură Balsamo, întorcându-se spre gazdă, domnişoara este cu adevărat de o frumuseţe fără egal.

— Nu-i faceţi prea multe complimente, domnule; Andreea este încă prea copilă şi le va crede pe toate. Spun toate acestea nu pentru ca urăsc cochetăria; dimpotrivă, ca părinte doresc să dezvoat într-însa această calitate pe rare o socotesc una din armele de prim ordin în arsenalul fiecărei femei…

Andreea pleca ochii şi se roşi. Ori câtă bunătate reeşea din cuvintele baronului, %joasa teorie nu putea să-i oprească un zâmbet abia schiţat

Aceasta credinţa a *dvs* face parte din Cunoştinţele care i-au fost pl, date domnişoarele de către foarte pioasele educatoare? întrebă Balsamo»

— Nu, domnule. Dar am ideile mele personale ia care, după cum cred că aţi observat, ţin foarte mult.

Balsamo se înclină, în semn că este cu totul de acord cu spusele baronului.

— Nu doresc, continuă baronul, să imit pe acei părinţi care spun fiicelor lor: „fii cucernică, neînduplecată, oarbă, îmbatăte de onoare, de delicateţe şi de desinteresare4. Aceştia sunt pentru mine, în cazul cel mai bun, nişte păcătoşi. Îi şi văd aidoma unor cavaleri care-şi conduc campionii la locul de luptă, lipsiţi însă de orice armă, în timp ce adversarii lor sunt înarmaţi până în dinţi. Acest lucru nu se va întâmpla cu Andreea, oricât de crescută ar fi ea la Taverney, într-o biată văgăună provincială.

Balsamo protestă.

— V-am spun: cunoscutaverneyul. Dar, oricât de departe ne găsim de acel strălucitor Versaiâles, fiica mea va cunoaşte la rândul ei lumea pe care eu am cunoscut-o atât de bine. Ea va intra acolo – dacă aceasta se va întâmpla vreodată – cu un arsenal complet de cunoştinţe pe care le va dobândi graţie amintirilor mele. Ceea ce numiţi dvs. Educaţie religioasă ar fi putut să strice totul

— Domnişoara este un înger, conchise Bal.

samo, iar ceea ce îmi spuneţi nu mă surprinde deloc.

Andreea mulţumi cu o uşoară înclinare din cap şi se aşează la masă.

„Luaţi loc baroane, spuse Taverney, şi daci vă este foame mâncaţi. Această varză fără niciun gust este preparată de nerodul de La Brie.

— Prepeliţe!? Dumneavoastră numiţi varza cu prepeliţe drept o mâncare fără gust? Prepeliţe în luna Mai? înseamnă că vă calomniaţi singur masa… Şi fără îndoială sunt prepeliţe vânate pe moşiile dvs.

— Moşiile mele? Este foarte mult timp de când au fost vândute. Astăzi – mulţumesc Cerului! – nu mai posed nici măcar un petec de pământ. Prepeliţele acestea au fost vânate de Gilbert pe vreuna din moşiile vecinilor… Trândav cum este, bun numai pentru citit şi visat, cine ştie de unde va fi furat puşca, iarba şi alicele cu care a ucis aceste păsări. Cu siguranţă va ajunge la galere, domnule, şi îl voi lăsa să se ducă acolo, căci numai aşa voi scăpa de el… Numai faptul că Andreei îi place la nebunie vânatul în a determinat să-l iert…

Balsamo examină frumosul chip ai Andree! şi nu descoperi pe dânsul niciun rictus, mei o tresărire, nicio umbră de roşeaţă. El se aşează la masă între dânsa şi baron şi ea îl servi fără a se arăta stingherită de calicia mesei sau de mâncare adusă de Gilbert, gătită de La Brie şi dispreţuită de Baron «.

În timpul acesta sărmanul La Brie, care nu pierdea niciunul din elogiile pe care Baisamo le aducea repetat pentru bunul gust al mâncării, schimba într-una talerele şi supravghea masa.

— Iată, nici n-a sărat mizerabila asta de mâncare, strigă baronul după ce termină şi a doua aripă de prepeliţă pe care d-ra de Taver» ney i-o pusese pe taler deasupra unui strat gros de varză. Andreea, dă-i domnului baron solniţa!

Andreea se supuse, întinzând solniţa cu o deosebită graţie.

— V-am prins baroane! exclamă zâmbind domnul de Taverney. Iar îmi admiraţi solniţa.

— De data aceasta vă înşelaţi Admiram mâna domn: şoaroi…

— Totuşi fiindcă o aveţi în faţă, vă rog să o examinaţi, spuse baronul fără să dea atenţie cuvintelor lui Pavamo. Este o solniţă minunată primită în dar de la R! chalieu. O operă de artă; 9 fost comandată la Lucas, giuvaergiul. După cuio observaţi înfăţişează o serie de amoraşi între satiri şi bacante… O bucată cam libertină, dar nespus de frumoasă.

…Abia atunci îşi dădu seama şi Baisamo să minunata lucrate nu era numai libertină, dai chiar cutezătoare. El observă totodată că Andreea îi prezentase solniţa fără nicio sfială, continuând să mănânce fără să roşească între timp baronul continua să explice liniştit grureprezentate pe Solniţă, fără a se sinchisi de Balsamo care se străduia să schimbe firul conversaţiei. Târziu de tot reveni cu un în «demn:

— Mâncaţi, baroane, mâncaţi. Nu avem de „cât acest singur fel de mâncare. Veţi fi gr o» zav de înşelaţi dacă vă închipuiţi cumva că urmează friptura sau cine ştie ce prăjitură.

— Iertaţi-mă, domnule, interveni atunci Andreea. Sunt nevoită să-l contrazic pe tata. Dacă Nicole mă va fi înţeles trebuie să fi preparat un „tout fait” a cărei reţetă i-am explicat-o chiar eu.

— Reţetă!? izbucni baronul. Dvs. Aţi explicat femeii din casă reţeta unei prăjituri? Şi femeia dvs. Face pe bucătăreasa? Mai lipseşte un singur lucru: acela de a vă duce să preparaţi singură mâncărurile. Ca şi cum ducesa de Châteauroux sau marchiza de Pompadour găteau ele mâncarea regelui! Din contra, regele era cel care le prepara omletele! Pentru Dumne «zeu! Ce aud? Femeile au

ajuns în castel la mine să gătească bucatei Baroane, scuzaţi, vă rog» pe fiica mea.

— Dar, tată, interveni liniştită Andreea, tre’ buie să se gând-acă cineva şi la asta. Să vedem ce a făcut Nicola.

— Din prăjitura aceasta nu se va mânca* izbucni furios baronul spărgându-şi talerul, la vederea Nicolei care tocmai venea cu prăiie tura.

v” Poate că doreşte domnul, spuse eu răceală Andreea.

Apoi, întorcându-se către tatăl său:

— Domnule, ştiţi bine că din acest serviciu nu mai aveţi decât şaptesprezece talere pe care le-am moştenit de la mama mea!…

După ce rosti aceste cuvinte Andreea începu să tăie liniştită prăjitura pe care Nicola Legay o aşezase pe masă.

IX

ANDREEA DE TAVERNEY

Spiritul de observaţie al lui Balsamo găsea un larg câmp de experienţe în personagiile cue rioase şi izolate din acest colţ al Lorenei. Episodul cu solniţa descoperise de pildă o bună parte sau chiar întregul caracter al baronului de Taverney.

Nu tot atât de uşor se întâmplă însă cu Andreea. Privirile lui Balsamo o fixară insistent de mai multe ori şi de fiecare dată ea le susţinu cu tărie, fără a arăta nici sfială, nici slăbiciune. Abia atunci când baronul începu să taie cu nerăbdare bucata de prăjitură pe care i-o pusese în faţă Nicole, abia atunci se simţi tulburată, obrajii i se împurpurară şi privirea îşi pierdu tăria de a înfrunta pe Balsamo. În acest timp baronul certa,

înjura şi râdea, ca un adevărat senior de la ţară, ciupind din câni

În când de braţ pe La Brie care avea nene» lucirea să se găsească în apropierea sa. El se pregătea să facă acelaşi lucru şi cu Nicole, când ochii lui se opriră deodată asupra mâinilor frumoasei cameriste.

— Ia priviţi, exclamă el, ce frumoase mâini are această fetişcană. Degetele ar fi minunate dacă lemnele pe care le sparge şi cratiţele pe care le freacă nu i-ar prăpădi grozav unghiile Nicole, puţin obişnuită cu complimentele baronului, îl privi surâzând.

— Da, da, continuă baronul, mândreşte-te* Te sfătuiesc eu…

Apoi către Balsamo: Scumpul meu oaspe» domnişoara Nicole Legay, care e de faţă, nu are atâta minte cât stăpâna ei; deaceia niciun compliment nu o înfricoşează…

Ochii lui Balsamo întâlniră privirea indignată a Andreei şi cu un zâmbet şters îi confirmă acelaşi sentiment. Andreea păru să-l mulţumească în taină, privindu»! cu mai puţină asprime decât până atunci.

— Credeţi dvs., domnule, urmă baronul, mângâind bărbia Nicolei, că această fetişcana care a întovărăşit tot timpul pe fiica mea, a primit aceeaşi educaţie cu ea?

— Domnule, interveni nemulţumită Andreea, Nicola nu m? a părăsit niciodată pentru simplul motiv că aceasta a fost dorinţa mea.

Balsamo ridică privirea spre Nicola şi văzu de strângerea buzelor ei că fata nu era deloc

nesimţitoare pentru atâtea nemeritate umiââneţe. Ochii ei striviră o lacrimă furişe şi se îndreptă spre fereastra sufrageriei prin faţa cărei se prelinse silueta unui necunoscut.

— K în casa asta totul pare ciudat, misterios, gândi Balsamo. Fiecare are secretul său. Cred a nu va trece mult până îl voi descoperi şi pe al d-rei Andreea Pe ale baronului şi ale Nicolei le-am descirat…

Baronul profită de clipa de tăcere a lui Bal* samo şi interveni din nou:

— Văd că aţi început şi Dvs. Să visaţi, scumpul meu oaspe. Ar trebui să aşteptaţi cel puţin noaptea… Visele acestea de zi se pare că sunt contagioase pe aci… Iată, avem printre ienţii acestei curioase boli pe d-ra Andreea, apoi pe Nicola şi în sfârşit pe acel trândav care a ucis prepeliţele…

— Vorbiţi de Gilbert?

„Da. Un filosof ca şi La Brie… À propos filosofi: Nu cumva sunteţi şi dv. Unul dintre amicii lor? Vă previu că în acest caz nu veţi fs şi amicul meu…

Nu, domnule. Nu sunt pentru bunul motiv că nu cunosc pe niciunul dintre ei, răspunse Balsamo.

— Cu atât mai bine. Sunt nişte dobitoace te Călcase, veninoase şi urcioase. Vor pierde monarhia cu maximele lor. Nimeni nu mai râde în Franţa Toţi citesc şi ce citesc? Nişte fraze ea acestea: „*Suh un guvern monarhie este ¡var**

le *greu ea poporul, să fie virtuos*” *) sau „*Ade**

vărata monarhie nu este decât o constituţie

închipuită destinată să corupă obiceiurile popoarelor şi să le aservească” *) ori şi mai rău: „Dacă *autoritatea Regi or vine dda Dumnszu cesta este întocmai ca bolile* şi *plăgile ce se abat asupra neamului omeneses*). Cât sunt de îmbucurătoare toate acesteia! Ún popor virtuos? La ce va fi bun el când toate merg rău de când Majestatea Sa a vorbit cu el. De Voltaire şi a cetit scrierile lui Diderot?

Balsamo urmărea atent pe baron. În clipa aceia i se păru că observă din nou o figură palidă trecând prin faţa geamului.

— Nu cumva, domnişoara se ocupă cu filosofía? întrebă el surâzând.

— Nu ştiu ce este filosofía, răspunse Andreea. Ştiu un singur lucru: îmi plac lucrurile serioase.

— Domnişoară, strigă baronul, după părerea mea nimic nu este serios decât traiul bun... Asta se va placă...

— Dar domnişoara nu pare să urască viaţa, interveni Balsamo.

— Asta de-o” nde de altcineva, domnule, răspunse Andreea.

— Iată încă un cuvânt prost, se răsti baroll) Helveţi 8. R Mn e qneu.

8) l L Rousseau, *ml* Aţi putea crede că i-a rostit fiul meu, dome nule.

— Aveţi deci şi un fiu, scumpa mea gazdă?

— Da, domnule. Am şi această nenorocire. Un viconte de Taverney, locotenent în jandarmeria Delfinului. O fiinţă excelentă!

Baronul pronunţă ultimele cuvinte scrâşnind

din dinţi ca şi când ar fi voit să le strivească în măsele literă cu literă.

— Vă felicit domnule, spuse Balsamo înclinându-se.

— Da, domnule, încă un filosof. Să mori nu altceva. Zilele trecute, îmi vorbea de eliberarea negrilor. Dar zahărul? i-am întrebat. Ştii că îmi place cafeaua cu mult zahăr, ca şi Regelui Ludovic XV… „Domnule, mi-a răspuns el, mal bine să rămânem fără zahăr decât să sufere o întreagă rasă”! auziţi: „o rasă”! O rasă de maimuţe, cărora încă le facem o mare onoare luându-le în seamă… Dar nu numai atât. Ştiţi ce a pretins el în faţa celor spuse de mine? că toţi oamenii sunt fraţi! auziţi! Eu frate cu un nejjru din Mozambiel.

— Oh! exclamă Balsamo. Asta e prea de tot.

— Ei, ce ziceţi de asta? Am dreptate, nu este aşa? Aceştia sunt copiii mei. Sora un înger şi fratele un apostol! Beţi, domnule, beţi! Vinul meu este insuportabil…

— Dimpotrivă, îl găsesc foarte bun.

— Atunci şi dvs. Sunteţi un filosof şi în acest caz vă voi pune să-mi faceţi un jurământ”, Dac nu! Uitasem Filosofii nu au religie. Şi când te gândeşti că odinioară a crede în Dumnezeu şi în Rege era totul! Astăzi, ca să nu mai crezi nici într-unul, nici într-altul trebuie să înveţi multe lucruri şi să citeşti încă mai multe cărţi. Hei, domnule! Pe vremea mea nu se învăţau decât lucruri plăcute: să joci „faraonul”, „biribiul” sau „pase-dix”. Să tragi voios sabia cu toată interdicţia, să ruinezi o ducesă şi să te ruinezi pentru o baletis» tă… Vezi, domnule, la astea se rezumă trecutul meu.

Taverneyul întreg a trecut prin uşile Operei… Este şi singurul lucru de care îmi pare rău pentru că un om ruinat nu mai este om… Uitaţi-vă, par un om bătrân, nu este aşa? Asta pentru că sunt ruinat şi trăiesc într-o vizuină, pentru că peruca mi-e roasă şi haina demodată. Să vedeţi însă pe Mareşal, amicul meu, care are haine noi şi peruci frezate, care trăieşte la Paris şi are un venit de două sute de mii de livre. Ei bine! El este încă tânăr, verde, sprinten aventuros. Şi totuşi este cu zece ani mai vârstnic decât mine, scumpul meu domn… Cu zece ani!…

— Vorbiţi de domnul de Richelieu?

— Negreşit.

— De Ducele?

— Bineînţeles! Nu vorbesc de cardinal. Nu mă înalţ până acolo. Şi apoi Cardinalul, care nu a făcut ceea ce face nepotul său nici nu a trăit atât de mult—

— unt surprins, domnule Harón, că având astfe de amici aţi părăsit totuşi curtea.

— Surprinderea dvs. Este îndreptăţită. Aflaţi însă că este o retragere vremelnică. După câtva timp voi reintra din nou, spuse bătrânul aruncând o privire plină de înţelesuri asuprit fiicei sale. Această privire nu scăpă ochiului atent al lui Balsamo.

— Dar, cel puţin, domnul Mareşal va avea gri je ca fiul dvs. Să fie înaintat, spuse Balsamo.

— Oh! Domnule! Fiul meu? Are groază de dânsul.

— De fiul amicului său?

— Da. Şi are perfectă dreptate.

— Cum? Şi dvs. Spuneţi aceasta?

— Da. Domnule! Eu o spun. Fiul meu este Un filosof şi are tot dreptul ca Mareşalul să-l urască.

— Iar în ceea ce îl priveşte, Philipp are pentru Mareşal aceleaşi sentimente, spuse cu răceală Andreea Strânge masa, Legay.

Fata. Smulsă din atenţia cu care orivea spre fereastră alergă să îndeplinetscă ordinul.

— Ah! suspină baronul. Altă dată rămâneam la d-nă până spre Orele două din noapte. Atunci însă aveam ce mânca, iar când terminam cu mâncarea începeam băutura… Acum însă… Să bei vin prost f? H5 să mărind. Legay, aduceţi o butelia de Maraschino. Bine înţeles dacă mai este vreuna…

— Du-te, întări Andreea porunca baronului, care se întinse pe fotoliul său suspinând grotesc.

— Mi-a fi vorbit despre Mareşalul de Richelieu, reluă Balsamo Lrul rupt al conversaţiei.

— Da, este adevărat, v-am vorbit despre el, recunoscu bătrânul.

— Atunci, dacă Mareşalul îl urăşte pe fiul dvs. Şi are – poate – motive să-l urască, pentru ce nu vă acordă dvs. Amiciţia sa deplină? Doar singur aţi mărturisit să nu sunteţi filosof.

— Filosof? Nu. Mulţumesc lui Dumnezeul

— Cred că nici titlurile nu vă lipsesc. Dvs. Aţi servit doar pe rege?

— Cincisprezece ani, domnule. Am fost chiar adjutantul Mareşalului. Am făcut împreună campania Mahenului şi prietenia noastră datează de la faimosul asediul al Philipsburgului, adică de la 1742 – 1743.

— Aţi fost la asediul Philipsburgului? Per* îect! Şi eu am fost.

Baronul se îndreptă în fotoliu şi privi mirat pe Balsamo.

— Ertaţi-mă, dar ce vârstă aveţi, scumpul meu oaspe?

— Eu n-am vârstă, domnule baron, spuse Balsamo, întinzând paharul pentru ca să i-ae toarne de către Andreea marâskinul.

Baronul interpretă răspunsul lui Balsamo ca un mod abil de a nu-şi mărturisi vârsta. Dee aceia insistă:

— Domnule, iertaţi-mă! Dvs. Nu puteţi avea vârsta unui soldat de la Philipsburg. Sunt douăzeci şi opt de anide la acel asediu şi dvs. Ml pare să aveţi mai mult de treizeci de ani, cel mult…

— Ei, domnule, cine nu are treizeci de ani? răspunse zâmbind Balsamo.

— Eu! Pentru Dumnezeu! căci sunt tocmai treizeci de ani de când nu-i mai am…

Andreea urmărea conversaţia privind cu luare aminte pe ciudatul oaspe.

— În sfârşit, domnule, este probabil, că dvs. Confundaţi Philipsburgul cu alt oraş. După cum v-am spus, eu nu vă dau mai mult de treizeci de ani. Nu este aşa Andreea?

— Într-adevăr, confirma aceasta încercând să înfrunte privirea tăioasă a lui Balsamo.

— Totuşi, domnule baron, spuse acesta liniştit, ştiu bine ceea ce vă spun. V-am vorbit de asediul Philipsburgului unde domnul duce de Richelieu a ucis în duel pe vărul său, principele de Lixen. Faptul s-a consumat pe când se înapoia din

tranşee, pe drumul cel mare, în stânga… Tocmai treceam pe acolo când principele îşi dădea sfârşitul în braţele prinţului de Deux Ponts, iar D.D. Richelieu îşi ştergea liniştit sabia de sânge…

— Domnule, strigă baronul, pe onoarea mea, mă scoateţi din minţi!… Faptele s-au petrecut întocmai. Dvs. Le-aţi auzit desigur povestite de altcineva

— Un moment, spuse Balsamo, fiixându-l insistent.

— Ce este?

— Dvs. Purtaţi pe vremea aceia uniforma de căpitan?

— Exact.

— Făceaţi parte din regimentul de cavalerie uşoară al reginei, care a fost nimicit la Fontenoy?

— Nu cumva aţi fost şi la Fontenoy? întrebă în glumă baronul.

— Nu. La Fontenoy am fost ucis…

Baronul holbă ochii, Andreea tresări, Nicola îşi făcu semnul crucii.

— Deci, ca să reviu la ceea ce vă spuneam, continuă Balsamo, dvs., purtaţi uniforma cavăleriei uşoare.

Îmi amintesc acum perfect.

Ţineaţi nu numai calul dvs., ci şi pe al Mare» şalului. M-am apropiat de dvs., şi v-am cerut unele lămuriri pe care aţi binevoit să mi le daţi.

— Eu?

— Da. Chiar dvs. Purtaţi pe atunci titlul de cavaler şi toată lumea nu vă spunea decât „micul cavaler”.

— De necrezut! exclamă Taverney.

— Vă cer scuze că nu v-am recunoscut îndată, continuă liniştit Balsamo. În treizeci de ani omul se schimbă atât de mult! Deci, să bem în sănătatea mareşalului de Richelieu, scumpul meu baron şi ridicându-şi paharul îl sorbi până la ultima picătură.

Baronul încă nu-şi revenise din uimire.

— Dvs., în aţi văzut în vremea aceia? întrebă el. Peste putinţă!

Prin urmare aveţi cincizeci de ani?

— Am vârsta corespunzătoare datei când v-am văzut…

De data aceasta bătrânul se lăsa p-o spate în fotoliul său cu o mişcare atât de ruscă, de enervare încât Nicola nu se putu opr. Să râdă. Singură Andreea îl privea pe Balsamo cu o fixitate stranie în priviri.

— Dvs., domnişoară, i se adresa Balsamo, credeţi că sunt un mincinos dacă susi. A că am luat parte la asediul Philipsburgului?

— Nu domnule, eu vă cred, – abia putu să articuleze Andrea.

— Atunci eu sunt un caraghios, bombăni baronul. În cazul acesta, iertaţi-mă, nu cumva domnul este o stafie?

— Cine ştie! răspunse grav Balsamo.

— Domnule, să vorbim serios, reîncepe baronul. Într-adevăr au aveţi mai mult de treizeci de ani?

— Ei bine să vorbim serios. M’aţi crede daci vă voi da încă o dovadă că am fost de faţă la scena duelului?

— Nu vă garante? Sunt foarte greu de ceas»

vâns Vă previu de aceasta

— Atunci nu înţeleg pentru ce insistaţi în întrebări.

— Ei bine! Vă voi asculta. Sunteţi mulţumit?

— Da. Şi vă repet, domnule baron, nu numai că v-am văzut dar y am şi cunoscut la asediul Philipsburgului.

— Bine, dar atunci trebuie să fi fost un copil?

— Nu tocmai.

— Aveaţi patru sau cel mult cinci ani…

— Nu. Aveam patruzeci şi unu de ani!

— Asta este prea mult, strigă baronul izbue» aând în hohote de râs.

— V-am spus că nu mă veţi crede, spuse Bal» samo.

— Nici nu este de crezut, domnule. Daţi-mi cel puţin o probă serioasă.

— Totuşi lucrurile sunt cât se poate de clare. Este adevărat că pe vremea aceia aveam pa» truzeci şi unu de ani, dar n-am spus că eram acelaşi om care sunt astăzi…

— Cele ce îmi spuneţi dvs., au oare un substrat păgânesc Nu a fost oare un filosof grec care nu mânca bob pentru că pretindea că şi bobul are suflet? Staţi! Cura se chema oare?

*m** Pythagora, spuse Andreea.

«— Exact! Pythagora! Mi-au povestit odată iezuiţii, drăcia asta. Ba, părintele Porie în a rugat să compun în jurul acestei chestiuni nişte versuri latine în concurenţă cu micul Aronel

Mi-adue aminte chiar < 8 el găsea versurile – mele mai bune decât ale lor. Pythagora! Ăsta e*”.

— Ei bine! Cine vă asigură că n-am fost şi

Pythagora? întrebă liniştit Balsamo.

— N-am nimic împotriva faptului că dvs., să fi fost şi Pythagora, dar în cele din urmă Pythagora n-a fost de loc la asediul Philipsburgului. Cel puţin eu nul am văzut!…

— Fără îndoială. Dar aţi văzut acolo pe vr contele Jean de Barreaux care făcea parte din muşchetarii negrii…

— Da. Pe acesta Fam văzut… Dar nu era un filosof, deşi nici el nu mânca bob decât atunci când nu avea încotro.

— Perfect! Vă amintiţi că a doua zi după duelul domnului de Richelieu, des Barreux era în tranşee cu dvs?

— Da.

Vă mai amintiţi ea muşchetarii cei negri şi cavaleria uşoară se schimbau întotdeauna împreună la fiecare şapte zile?

— Şi asta este exact. Apoi?

— Ei bine! În seara aceia gloanţele cădeau ea grindina. Des Barreaux era trist. S-a apropiat de dvs., şi va cerut o priză de tutun pe care i-aţi oferit-o dintr-o cutie de aur…

— Pe capacul căreia era pictat portretul unei femei?

— Exact. Parcă o şi vă blondă nu este aşa?

— Întocmai, mărturisi speriat, baronul. Pe urmă?

* – Pe urmă, contânuă Batsâmo, pe *câni znz** tutunul, o ghiulea îl nimeri în gâtlej – ca Odinioară pe de Berwick – şi îi reteză capul.

— Adevărat! Săracul des Barreaux!

— Ei bine, domnule baron! Vedeţi că v-am

văzut şi v? am cunoscut la Philipsburg! Eu eram vicontele Jean de Barreaux!…

Faţa baronului se crispă într-un acces de groază.

— Dar asta este curată vrăjitorie, strigă baronul. Dacă aţi fi trăit acum o sută de ani puteaţi să fiţi ars pe rug, scumpul meu oaspe. Ei, Dumnezeule! Mi se pare că pe aci începe să miroasă a om spânzurat, ars, înviat…

— Domnule baron, spuse Balsamo. Un adevărat vrăjitor nu este niciodată spânzurat şi nici ars. Ţineţi bine minte lucrul acesta. Numai proştii fac cunoştinţă cu locul arderii sau al spânzurătorii. Bine voiţi a ne opri aci pentru astă seară căci iată d-ra de Tavernay a adormit. Se pare că discuţiile metafizice şi ştiinţele oculte nu o interesează decât foarte puţin.

Într-adevăr, Andreea, cuprinsă de o putere misterioasă, irezistibilă, îşi balansa uşor fruntea ca o floare cu corola îngreunată de rouă. Când Balsamo rosti ultimele cuvinte ea făcu un efort, se trezi din toropeală şi ieşi din sufragerie susţinută de braţ de Nicole. Peste puţin Balsamo o auzi atacând cu vigoare clapele unui clavecin*

În sfârşiţ! exclamă el ridicându-se. Acum pot să spun şi au ca Arhimede: Eureka!

— Cine este acest Arhimede? întrebă baronul.

— Un foarte cumsecade învăţat pe care l-am gunoşcut acum două mii cinci sute de ani» – răspuns Balsamo.

X

EUREKA

pe data aceasta, fie că gasconiada i se păru baronului prea tare, fie că nu o putuse înţelege sau dimpotrivă o înţelesese prea bine, fapt este sa de îndată ce u.: „I. Îtecul clavecinului din odaia Andreei, se sculă de pe scaun şi foarte hotărât să scape de un astfel de oaspe curios, se oferi să-i pună la dispoziţie lui Balsamo o călăuză care să-l conducă până în oraşul cel mai apropiat.

— Gata să ve pun la dispoziţie un cal, prost, e drept – care poate va crăpa, dar ţoi veţi ajunge cu el la destinaţie. Veţi fi sigur felul acesta că vă veţi odihni. Asta nu înseamnă bineînţeles că la Taverney lipseşte o cameră şi un pat, dar eu am un anumit mod de a arăta cuiva ospitalitatea. Bine sau de loc, – iată deviza mea…

— Cu alte cuvinte, dvs., mă goniţi? întrebă

— În cazul acesta aveţi un mijloc cât se poante (Je simplu.

— Care?

— Întrucât sunteţi în raporturi atât de bune cu dracul, rugaţi-isă mă ajute să găsesc piatra filosofală.

— Dacă ţineţi atât de mult la asta…

— La piatra filosofală? Dacă ţin la ea? Au* riţi întrebare!…

— Atunci e într-adevăr foarte simplu. Nu trebuie să vă adresaţi lui dracu’ ci altei persoane.

— Cine este persoana aceasta?

— Eu, precum spunea Corneille în nu ştiu care comedie pe care mi-o recita acum o „sută de ani pe când treceam peste Podul nou, la Paris…

— La Brie! La Brie! Ticălos bătrân, strigă baronul, hotărât să curme o astfel de conversaţie

absurdă, vezi de caută o lumânare şi luminează drumul.

Servitorul alergă să găsească lumânarea, tot atât de întâmplătoare ca şi piatra filosofală, strigând în acelaşi timp Nicolei să dea drumul la ferestre şi să aerisească odaia.

După ce ură oaspelui noapte bună, baronul se retrase bombănind.

Balsamo se uită la ceasornic căci îşi aduse aminte că promisese lui Althotas să-l deştepte din somn după două ore. Trecuse două ore şi jumătate deci treizeci de minute pierdute.

t) după ce se interesa dacă trăsura este în acelaşi loc şi întreabă pe La Brie ce devenise Gilbert, Balsamo ieşi ca să deştepte pe Athotas, după ce mai întâi studie cu atenţie topografia drumului care ducea la camera roşie»

D. De Taverney nu exagerase de loc când înfăţişase modestia acestei camere. Un pat de stejar acoperit cu un polog de damasc vechi, verde-gălbui; o masă de stejar cu picioarele sucite şi un cămin de piatră de pe vremea lui Lu-„dovic XIII, lipsit de grătare, lipsit de unelte „lipsit de lemne, dar plin cu gazete vechi erauf idngurele mobile din odaia în care Balsamo urma să-şi petreacă noaptea.

Pe când La Brie încerca să pună puţină ordine în camera aerisită de Nicola, Balsamo se înaooia de la trăsura unde îl trezise din somn, pe Althotas. V

Ajungând în faţa uşii Andreei, el se opri o clipă şi ascultă cu atenţie. Sunetele de clavecin se auzeau mereu ca şi când fata ar fi căutat să se

sustragă cu această preocuparede la cine ştie ce altă misterioasă influenţă.

Balsamo schiţă câteva gesturi cu mâinile, în faţa uşii, şi dintr-odată cântecul încetă. André* ea se ridică de pe scaun, mâinile îi căzură înţepenite de-a lungul trunului şi se îndreptă înceh spre uşă ca sub influenţa unei puteri irezistibile.

Balsamo surâse ca şi când ar fi văzut totul prin scândurile masive ale uşii. Mulţumit d.

reuşâta expêrienfé! se dépstră de uşă şi fecèpts să urce încet scările care ducëau spre cantera sa. Pe măsură ce se îndepărta de uşă Andreea se apropia din nou, cu aceiaşi paşi mărunţi mecanici, spre clavecin. Când ajunse pe ultima treaptă a scării Balsamo auzi din nbU primele note ale clavecinului.

Intrând în camera roşie Balsamo îl concedia pe La Brie, dar cu toată deprinderea sa de vechi servitor acesta continuă să rămână locului.

— Ei bine, ce este! întrebă el.

La Brie băgă mâna în buzunarul hainei, pipăi ceva, dar nu spuse nimic.

— Ai să-mi spui ceva, prietene? repeta întrebarea Balsamo.

— Doresc să vă comunic că astă seară v-aţi înşelat negreşit…

— În ce fel, prietene?

— Aţi greşit probabil mônedă pe care mi-atl dat-o… O monedă de douăzeci şi patru de livré.

Balsamo se uită la bătrânul servitor cu marê admiraţie şi căutându-se în buzunar îi xâitinsè încă o piesă de aur.

Bucuria lui La Brie era fără margini. Êrâü

douăzeci de ani, cel puţin, de când ătl mâi Euse o monedă de aur.

El salută până la pământ şi în rëtrasé dàïr laratèle* când Balsamo îl opri.

— Care sunt obiceiurile castelului pentru dimineaţă? întrebă el.

«— 15 – 1 deyaverney se şcoala târziu, domnule, iar d-ra Andreea foarte de dimineaţă»

— La ce oră?

— Pe la şase»

— Cine doarme în camera de deasupra!

„– Eu domnule»

— Dar în cea de dedesubt?

— Nimeni. Este vestibulul.

— Bine, mulţumesc, amice. Acum lasă-mă.

— Noapte bună, domnule.

— Noapte bună. Şi îngrijeşte ca trăsura să fie în siguranţă.

— Fiţi fără nicio grijă, domnule.

— Şi încă un lucru: dacă veţi auzi acolo zgo înote sau veţi zări vreo lumină să nu vă speriaţi. Trăsura este locuită de un servitor al meu, bătrân şi neputincios pe care îl duc cu mine. Comuracaţi aceasta şi domnului Cilbert ca să nu fie surprins şi rugaţi-l ca mâine dimineaţă să nu plece până ce nu va vorbi cu mine. Vei ţine minte toate acestea?

— Desigur. Dar oare domnul ne va părăsi atât de repede?

— S-ar putea întâmpla, răspunse Balsamo* Mâine seară ar trebui să fiu la Bar le Duc.

La Brie dete resemnat din cap, mai aruncă o privire asupra patului şi se pregătea să dea foc hârtiilor din cămin ca să încălzească puţin

atmosfera umedă a camerei, dar Balsamo îl opri.

— Nu, amice. Lasă acolo toate gazetele ace.

tea vechi Daci nu voi putea 3 ormî îmi *voi* trece vremea răsfoindu-le.

La Brie se înclină şi ieşi. În urma lui, Balsamo ascultă atent zgomotul paşilor care se îndepărtau, apoi se apropie de fereastră. În faţa acestei ferestre, în cealaltă parte a pavilionului o mică mansardă cu perdelele rău închise lăsa să se întrevadă o dâră de lumină. Era camera în care locuia Nicola Legay. În momentul în care Balsamo se apropie de fereastră fata apăruse la geamurile întredeschise, desfăcându-şi încet rochia.

Balsamo o privi cu mare atenţie şi exclamă surprins: Ciudată, foarte ciudată asemănare. * Apoi lumina se stinse. Singur clavecinul se auzea neobosit din camera Andreei. Câteva minute Balsamo ascultă cu atenţie dacă nu se mai aud şi alte zgomote, apoi deschise încet uşa, coboară scara şi împinse uşa salonului care se deschise fără zgomot.

Andreea nu auzea nimic. Mâinile ei de o albeaţă mată, strălucitoare, alunecau pe fildeşul îngălbenit al clapelor, improvizând o melodie tristă, melancolică. Gândurile păreau că-i rătăcesc departe, pe întinsele alei ale Pensionului de călugăriţe din Nancy, unde îşi petrecuse anii primei copilării. Din când în când privea în apele şterse ale unei mari oglinzi aşezată în faţa clavecinului şi în care profilul ei apărea estompat de lumina pâlpâitoare a singurei lumânări care se consuma încet într-un sfeşnic.

Îndată trupul i se înfieră că atins de o scân*

tee electrică. În faţa turfture a oglinzii ea airi uşa salonului care se deschidea fără zgomot, Iar în spatele acesteia apăru o umbră. La început se gândi că ar putea Ei Tavernev sau La Brie, ori poate Nicola, dar îşi dădu repede seama că umbră nu putea fi a niciuneia din aceste trei persoane Doi, trei paşi, umbra intră în cercul de lumină al lummirii şi Andreea recunoscu îngrozită pe ciudatul oaspe, îmbrăcat intro haină de ca ifea neagră care-i scoatem şi mai mult în relief faţa sa palidă.

Andreea voi să se ridice şi să ceară ajutor, dar Baâsamo îşi întinse braţele şi ea rămase paralizată în faţa clavecinului.

— Domnule, exclamă ea, pentru numele lui Dumnezeu, ce doriţi?

Bălsamo surâse, se înclina galant, dar nu răspunse.

Andreea încercă să se ridice dar nu ishuti. O putere nevăzută o ţintuia pe fotoliu, dar senzaţia aceasta ciudată nu-i displăcea cu toate că se simţea cu totul la discreţia acestui bărbat Recunoscut.

Mai făcu *o* încercare să strige după ajutor gura i se deschise dar Balsâmo ridică di & nou etăinile şi ea se văzu în imoositiitate de a articulă un singur cuv? ni Pieptul i se ri4 ica rit» mic* mâinile îi amorţiră şi capul îi căzu uşor pe umăr.

Balsame se apropie, aruncă o privire spre fereastră unde i se păru că vede depărtând se repede chipul unui om, apoi începu să mişte încet mâinile prin faţa crispată a Andreei.

— Dormiţi! porunci ei cu o voce adâncă şi

gravă.

Andreea păru că opune o ultimă deznădăjduită şi multă împotrivire.

— Dormiţii reperă el porunca. Dormiţi! VS ordon!…

Incapabilă de a se opune acestei puternice voinţe. Andreea îşi rezemă cotul de clavecin «fel puse capul pe mână şi adormi. Atunci Balsamo părăsi camera, trase uşa şi se furişă pe scări în camera sa. De îndată ce uşa salonului se închise silueta necunoscutului pe care Bal* samo o zărise câteva minute înainte» reapăru la fereastră.

Era Gilbert.

XI

ATRACŢIA

Onoert, exclus din mijlocul familiei Taver* ney din cauza poziţiei sale sociale. Inferioare, supraveghease toată seara persoanele din castel în timpul cinei ei văzuse pe Balsamo surâzând şi gesticulând. Observase de asemenea atenţiunea pe care i-o acordase Andreea, amabilitatea neînţeleasă a baronului şi iuţeala respectuoasa pe care o punea La Brie în efectuarea servi ciului*

Mtl târziu, după ce toată lumea se scul îl *ăă* la masă, Gilbert se ascunse într-un tufiş de liac, pentru ca nu cumva Nicola deschizând le reastra să-l zărească şi să-l stingherească în investigaţiile sale.

Nicola îşi făcuse într-adevăr obişnuita plim* bare de seara, dar uită deschis unul din obloanele ferestrei de la salon.

Gilbert observase aceasta şi stătuse tot timpul ascuns în frunziş, hotărât să-şi reînceapi

Investigaţiile de îndată ce Nicola va fi plecată* Din acest ascunziş el observă toate mişcării femeii până când ea se retrase în odaia ei. *AA* tund ieşi încet din frunziş, se apropie de fereai stra salonului şi îşi pironi privirea asupra *Ană* dreei care cânta la clavecin fără să ştie că este urmărită de cineva. Atunci îşi făcu apariţia lui odaie şi Balsamo. Gilbert se încruntă şi urmări scena care se petrecuse între Andreea şi BaH samo face un compliment frumoasei dre Taverney pentru talentul cu care cântă şi aceai sta răspunzându-i cu răceala obişnuită l-a concediat. Neauzind nimic. Gilbert nu înţelesese scena care se peetrecuse între Andreea şi Bal ««samo. Când acesta părăsi odaia, Gilbert rămase în contemplaţie. Câteva minute Andreea pani că doarme cu capul pe clavecin. Asta îi dădif un curaj nebănuit

— Mânai Mâna ei, murmură Gilbert cuprin «zându-şi capul cu mâinile, Numai să-mi apbqe pii buzele de mâna ei şi voi *f*; fericit. Alde Gilbert, aide, se încurajă el.

Cu aceste vorbe se strecură în anticameră şi împinse uşor uşa salonului. Când uşa fu deschisă Gilbert se opri înmărmurit de cutezanţa sa. I se păru o adevărată crimă ca el, fiul unui arendaş şi al unei ţărance să-şi ridice ochii asupra mândrei şi dispreţuitoarei fiice a baronului. Ameţeala care îl cuprinse până atunci se risipi ca un nor, picioarele începură să-i tremure şi fu silit să se sprijine de pervazul uşii ca să nu se prăbuşească.

Somnul Andreei era însă atât de profund încât prezenţa lui Gilbert în odaie nu o făcu nici

măcar să tresară. Un nou val de curaj determină pe tânăr să facă încă un pas către clavecin. Podeaua trosni dar Andreea rămase nemişcată.

— Doarme, murmură Gilbert. Dumnezeule ce fericire! Doarme!... Şi făcu încă doi-trei paşi. Lumânarea ajunsă la sfârşit începu să sfârâie, aruncând o lumină pâlpâitoare. Încolo niciun zgomot, nimic. La Brie se culcase desigur şi dormea, lumina din camera Nicolei era stinsă.

— Haide! se încurajă el din nou şi făcu încă un pas.

Podeaua trosni încă odată, dar Andreea rămase nemişcată. Gilbert fu foarte mirat de acest somn adânc. Mai făcu încă doi paşi şi căzu în genunchi la picioarele fetei, îi luă poala rochiei şi o sărută. Atuncă, îngrozit de cutezanţă voi să fugă, dar o atracţie ei uda la îi ţinea ţintuit în genunchi. Privi m). Ur?! observă că ochii Andreei erau deschişi. Totuşi se convinse că Andreea nu vedea nimic în jur. Un moment crezu că e moartă, dar respiraţia normală a le* tei îl linişti. Atunci, îmbătat de voluptate, îşi închipui că Andreea este trează şi înţelegând *a\x*-i nebunească lui iubire, consimţea în tăcere a gesturile lui cutezătoare. Prins de acest gând i4 că mâna la buzele sale şi depuse pe ea un sărut arzător.

Andreea se înfioră şi schiţă prin somn un gest de respingere.

RrDumnezeule sunt pierdut, murmură* el şi-şi plecă fruntea spre parchetul odăii.

Andreea se ridică brusc, ochii ei nu priviră spre tânărul căzut în genunchi la picioarele sale, ci atrasă ca de o putere nevăzută începu să

înainteze spre uşă.

Gilbert se ridică repede şi o privi uluit.

Andreea trecu încet pe lângă el, deschise uşa4 trecu în anticameră şi ajunse la picioarele scării.

— Este atât de indignată, gândi Gilbert, încât nici nu se înjoseşte să-mi adreseze un singur cuvânt de mustrare. Desigur se duce la baron ca să-i povestească ruşinoasa mea nebunie şi urmarea va fi că mă va alunga ca pe un lacheu netrebnic.

Gândul acesta îl înspăimântă. Se ridică în picioare şi alergă după Andreea.

— Iertaţi-mă domnişoară. Pentru numele lui Dumnezeu, iertaţi-mă!

Andreea nici nu-l băgă îţi seamă; tre’ «yp înainte dar nu intră în camera bătrânului*

Şilbert răsuflă.

Între timp Andreea începu şi urce încet scara.

— Dar, pentru Dumnezeu! unde se duce? murmură tânărul. Seara aceasta nu conduce decât la camera roşie în care este găzduit streinul şi la mansarda în care locuieşte La Brie, Dacă avea nevoie de servitor ar fi strigat, ar fi sunat... Dar dacă se duce la... Oh! Este cu neputinţă!

Gândul că Andreea, s-ar putea duce în camera lui Balsamo îl făcu să-şi strângă pumnii până la durere şi să urmărească încordat dru* mu! Andreea mal făcu încă puţini paşi: e opri în faţa uşii streinului.

O sudoare rece aparu pe fruntea *Im* GUert. Amacă de balustrada scării ca să nu cadă jos şi pe

vâ ca un halucinat scena aceasta ea re i se păru monstruoasă.

Uşa de la camera lui Balsamo era întredeschisă o dungă palidă de lumină străbătea în afară căzând pe faţa Andreei, pe ochii ei mar! deschişi.

Gîrert? ari ne strein în mijlocul camerei. În picioare privind cu ochii fixi, cu fruntea încreţâtă şi eu mâinile întinse într-un gest dominator.

Apoi uşa se închise.

Gilbert simţi că puterile îl părăsesc cu încetul. Se sprijini de rampă, îşi duse mâna la tâmplele înfierbântate şi se prăbuşi la pământ cu privirea aţintită la uşa dincolo de care se încheiase tot trecutul, prezentul şi viitorul lui.

XII

PROFETA

Balsamo ieşi înaintea Andreei a cărei prezenţă părea a fi aşteptată.

— V-am comandat să dormiţi, spuse el. Aţi executat desigur ordinul?

Andreea scoase un suspin, dar nu răspunse nimic.

Atunci Balsamo, se apropie de ea şi o privj încă mai pătrunzător.

— Doresc ca dvs. Să vorbiţi, spuse el.

Fata tresări.

— Aţi auzit eeiaee v-am spus?

Andreea dădu din cap în semn afirmativ*

— Atunci pentru ce nu vorbiţi?

Andreea îşi duse mâinile la gât ca şi cum ai şi vrut să arate că este în imposibilitate de $ vorbi.

— Bine. Aşezaţi-vă atunci pe fotoliu.

Fata în aşează pe fotoliu cu un gest sufleţit, mecanic, iar Balsamo lua loc pe un alt fotoliu la câţiva paşi depărtare.

— Acum vă ordon să vedeţi.

Ochii Andreei se deschiseră largi ca şi când ar fi vrut să cuprindă toată lumina din cameră.

— Vă ordon să vedeţi nu cu ochii, ci cu sufletul, spuse Balsamo apropiind de pieptul fetei o baghetă de oţel.

Andreea tresări, ochii i se închiseră.

— Acum începeţi să vedeţi, nu e aşa?

Ea dete afirmativ din cap.

— Şi veţi vorbi, nu este aşa?

— Da, răspunse Andreea, ducându-şi mâna la cap ca şi când ar fi fost cuprinsă de o mare durere.

— Ce aveţi?

— Sufăr.

— De ce anume?

— Pentru că mă sileşti să văd şi să vorbesc.

Balsamo trecu de două, trei ori mâinile în jurul. Frunţi Andreei apoi o întrebă:

— Mai suferiţi şi acum?

— Puţin, foarte puţin.

— Bine. Acum uitaţi-vă în jur. Unde vă găsiţi?

— În camera roşie.

— Cu cine?

— Cu dvs., răspunse ea tresărind.

— Ce aveţi?

— Mi-e frică… O Mi-e frică, O a ws pentru ce? Jiu suntem oare apropiaţi prin jimpatie?

— Ba da.

— Nu ştiţi că v-am chemat aci cu intenţii

absolut cinstite?

«» Pa, o ştiu *w** Şi că v respect ea pe o şoră?

«— Ştiu şi asta…

— RConstat că cru-mi spuneţi tot adevărul care sunt motivele?

Gtiu că nu-mi doriţi mie răul, dar poate că îl doriţi altuia.

Mm Ş.e poate, murmură Balsamo, dar de in cţul acesta nu trebuie să vă preocupaţi.

Andreea se linişti.

— Spuneţi-mi, doarme toată lumea în castel şi în jurul lui?

— Nu ştiu.

— Atunci uitaţi-vă.

— În care parte să mă uit *

— Mai întă; spre odaia: … Ve. Ce tace?

— Este culcat

— Doarme?

Nu. Citeşte.

— Ce anume?

— Una din acele cărţi neplăcute pe care vol» ştie cu tot dinadinsul să le citesc şi eu.

— Şi pe care dvs nu le citiţi 9

— Nu.

ew Prea bine. Uitaţi-v scum în camera colei.

«?

— Camera nu e luminată.

Aveţi nevoie de lumină ca să vedeţi!

Dacă ordonaţi dvs, nu.

— Vă ordon. Uitaţi-vă.

Acum văd…

«w *Şa* anume?

Nicola e pe jumătate dezbrăeată, înemdş fişa

camerei, coboară scara.

— Unde se duce?

— 8 a oprit la uşa dinspre curie, şi asoips lupă ea, pândeşte ceva…

— Rrr ştiţi ce pândeşte?

«5» Nu.

— Atunci e bârfe. Afară numai daclL*

— Nu, interveni ea energic.

— Ah! exclamă Balşamo, dvs răspundeţi gândirii mele!

— O văd, spuse ea.

Prin urmare de vs nu iubiţi pe nimeni!

— Nu.

— Dar dacă dvs nu iubiţi aţi putea fi iubită «le cineva?

— Nu ştiu, răspunse trist Andreea.

Cum, nu ştiţi? Cercetaţi. Atunci când vă întreb trebuie să am un răspuns precis.

Vocea lui Batsamo deveni aspră. Ochii i se contractară şi atinsa pentru a doua oară pieptul fetei cu mrca baghetă de oţel.

Andreea tresări /

Acum văd, dar menajaţi-mă, căci altfel să veţi ucide.

— Ce vedeţi?

— Un tânăr care de la întoarcerea mea de la mănăstire mă spionează, mă priveşte cu interes, însă întotdeauna pe furiş.

— Cine este acest tânăr?

— Nu-i văd obrazul, *é* numai haina care pare lă fie a unui muncitor.

— v Tinde se găseşte el?

— La capătul scării; suferă, plânge.

«— Pentru ce nu-i vedeţi obrazul?

— Pentru că îl ţine ascuns în mâini. Andreea păru că face un efort supraomenesc şi izbucni:

— Gilbert! Este Gilbert! Ce bine spuneam eu că este peste putinţă!

— Ce anume este peste putinţă?

— Nu va cuteza niciodată să-mi mărturisea – scă iubirea, spuse ea cu dispreţ.

— Şi ce face Gilbert la capătul scării?

— Aşteptaţi! îşi ridică mâinile de la ochi, se ţine de rampă, urcă scările…

— Unde?

— Aci. Dar nu va îndrăzni să intre.

— Pentru ce?

— Pentru că îi este frică… Acum îşi apropie Urechea de uşă, ascultă…

— Asta vă jenează?

Da, pentru că poate auzi ceea ce spun eu.

— Şi ar putea să vă creeze neplăceri cu în birea lui?

— Da. Într-un moment de supărare sau – gelozie. Atunci ar fi capabil de orice.

— Atunci să ne liberăm de el, spuse Balsame îndreptându-se spre uşă.

Dar, pentru Gilbert, ora bravurilor încă nu bătuse, căci la zgomotul paşilor lui Balsame ”, încălecă repede rampa şi alunecă în jos…

Andreea dete un mic strigăt.

— Încetaţi de a vă mai uita în partea aceia. Aceste amoruri vulgare sunt lucruri de foarte mică importanţă. Vorbiţi-mi mai bine de baro» nul de Taverney.

— Sunt gata să îndeplinesc tot ceea ce doriţi

dvs, spuse Andreea.

— Baronul este sărac?

— Foarte sărac.

— Atât de sărac încât nu vă poate oferi – nicio distracţie?

— Într-adevăr…

— Atunci vă displace viaţa pe care o duceţi în acest castel?

— Îngrozitor.

— Aveţi vre o ambiţie?

— Niciuna.

— Iubiţi pe tatăl dvs?

— Da, răspunse Andreea după o uşoară *ea** tare.

— Cu toate acestea am avut impresia că există un mic nor în jurul acestei dragoste filiale.

— Îl urăsc pentru că a cheltuit nebunfeşt*

toată averea mamei mele, astfel că sărmanul Maison Rouge lâncezeşte în garnizoană şi nu mai poate purta cu demnitate numele familiei noastre.

— Cine este acest Maison Rouge 7

— Fratele meu Philipp.

— şi pentru ce se nunteşte „Maison Rouge”?

— Pentru că acesta era numele unui castel al nostru şi pentru că cei dintâi născuţi purtau acest nume până la moartea tatălui ler. Abia după aceia se numeau Taverney.

— Îl iubiţi mult pe fratele dvs?

Oh da. Mult. Foarte mult!

— Mai mult decât orice altceva?

— Mai mult.

— Şi pentru ce îl iubiţi cu atâta pasiune, iar pe tatăl dvs cu atâta modestie?

— Pentru că el are o inimă nobilă şi îşi va da viaţa pentru mine.

— Pe când tatăl dvs?…

Andreea tăcu.

— Nu răspundeţi?

— Nu doresc să răspund.

Balsamo acceptă răspunsul.

— Şi unde este în acest moment cavalerul Maison Rouge?

— Mă întrebaţi unde este Philipp?

— Da.

— În garnizoana de la Strassbourg.

— Îl vedeţi în momentul acesta?

«— Nu! văd.

Jutioaşteţi áeést oraş?

— Nu.

— Îl cunosc eu. Îl vom căută împreună.

Prea bine.

— Este la teatru?

— Nu.

— Este la cafeneaua din cetate, împreună cu ceilalţi ofiţeri?

— Nu.

— Se găseşte în camera sa? Doresc să vedeţi această cameră.

— Nu văd nimic. Mi se pare că nu se mai găseşte în Strassbourg.

— Cunoaşte-ţi drumul?

— Nu.

— Nu face nimic. Îl cunosc eu: şi mergem după dânsul. Este la Saveme?

Nu.

La Sârfebruk?

— Nu.

— La Nancy?

— Aşteptaţi! Aşteptaţi!

Andrea făcea eforturi vizibile ca pentru «descifra1 un tabibu cufundat la ceaţă.

— Văd! Văd, exclamă ea cu mare bucuria, Scumpul meu Ph lipp ce fericire!

„* Pe cine vezi?

Pe Phiiipp. Continuă Andreea cu faţa iluminată de bucurie.

eunse se găseşte?

— Trece călare printr-un oraş pe care-l euaosc foarte bine.

— Ce oraş este?

— Nancy! Nancy! Acolo unde mi-am făcut educaţia.

— Sunteţi sigură că este el?

— Absolut sigură. Torţele de care este încon» furat îi luminează faţa.

— Torţe? întrebă surprins Balsamo. Pentru ce oare trebuie aceste torţe?

— El este călare şi urmăreşte o trăsură aurită.

— Şi cine se găseşte în trăsură?

— O tânără. Ah! cât este de maiestuoasă! Cât este de frumoasă! Şi lucru ciudat: mi se pare că am mai văzut-o. Sunt sigură. Seamănă grozav cu Nicola…

— Cum? Nicola seamănă cu această tânără, atât de mândră, de frumoasă, de maiestuoasă?

— Da. Seamănă precum iasomia şi crinul.

— Atunci să vedem ce se petrece la Nancy în momentul acesta.

— Tânăra se pleacă peste portiţa trăsurii şi face semn lui Philipp să se apropie; el se supune, se descoperă cu respect.

— Puteţi auzi ceea ce îi spune?

— Voi asculta, spuse Andreea, făcând un gest ca şi cum ar fi voit ca niciun zgomot să nu-i tulbure atenţia.

Sui, ăui, MOTM url că

Ce spune?

— Îi ordonă să grăbească mersul cailor. Cere în escorta să fie gata a doua zi la ora şase dimineaţa pentru că voieşte să se oprească în cursul zilei.

— Unde?

— Aceasta întreabă şi fratele meu… AH Dumnezeule! Vrea să se oprească la Taverney. Vrea să-l vadă pe tatăl meu! De necrezut *t* prinţesă atât de mare să se oprească într-o casă atât de săracă! Ce ne vom face fără argintărie, fără pânzeturi?

— Nu vă îngrijiţi. Vor fi de toate…

— Vă mulţumesc, domnule, vă mulţumesc, spuse Andreea încercând să se ridice de pe fotoliu şi apoi recăzând epuizată.

Balsamo se apropie de dânsa, şi schimbând passele magnetice o făcut să cadă într-un repaus adânc, reconfortant.

— Odihniţi-vă, spuse Balsamo, voi mai avea nevoie de luciditatea voastră. Câteva minute căzut şi el epuizat pe fotoliu. Apoi se ridică scoase din portofel o hârtie strânsă în patru din care apăru o buclă de păr negru, sticlos pe care o puse în mâna Andreei.

— Vă ordon să vedeţi.

— Iarăşi? gemu fata. Ah, nu! Lăsaţi-mă în pace. Sufăr prea mult.

— Vă ordon să vedeţi, repetă Balsamo.

Văd văd îâtU Ce vedeţi?

O femeie.

ce* Descrie şi-mi această femeie ca să-mi dâU seama dacă vedeţi bine»

— Brună, înaltă, cu ochi albaştrr pâful negru, braţe nervoase.

— Ce face că?

— Aleargă în galop pe un cal acoperit da spumă.

— Încotro se duce?

— Într-acolo, spuse Andreea, arătând spre Apus.

— Pe drum!

— Da.

— Pe drumul Chaâonului?

— Bine, încuviinţă Balsamo. Merge deci pe acelaşi drum pe care doresc să merg şi eu. Să duce la Paris, unde mă duc şi eu… Astă este bine; o voi găsi la Paris. Acum odihniţi-vă, spuse el, luând din mâna Andree! bucla de pe &

Braţele fete căzură în jos, obosite.

*** Acum vă puteţi întoarce în camera dv &

Adreea făcu un pas şovăitor către Uşd dar picioarele refuzară să 6 poarte.

Recăpătaţi-vă puterile şi continuaţi drumul, porunci Balsamo. Ba se supuse şi adormită cobori încet scara.

XIII

NICOLA LEGAY

Tot timpul cât ţinu experienţa lui balsam GUbert trecu prin chinuri îngrozitoare. Lipit pe peretele scării aştepta torturat să vadă deznodământul misterioasei vizite şi în tot acest timp trecu prin momente de mare disperare, care se accentuau pe măsură ce îşi dădea seama de sentimentul slăbiciunii şi inferiorităţii lui. Deşi credea puţin în vrăjitorie ştia că Balsamo nu putea fi decât un om, însă acest om era tare pe când el era slab. De zeci de ori se hotărâse să urce scara pentru a cere socoteală şi a înfrunta pe necunoscut şi tot de atâtea ori se făsgândi, picioarele i se înmuiau şi sfârşea prin a cădea în genunchi plângând.

Atunci îi veni ideea să caute o scară pe care La Brie, totodată bucătar fecior în casă şi grădinar, o întrebuinţa pentru ca să întindă iasomiile şi curpenii pe pereţi, şi cu ajutorul acestei scări, proptită de galeria scării să poată auzi toată conversaţia din odaia streinului. Coborî repede în curte şi alergă spre locul unde ştia că se găseşte scara când i se păru aude trosnind ceva în interiorul castelului. Se înapoie şi zări în cadrul uşii lui Balsamo o umbră aeriană care se strecura uşor afară.

Gilbert crezu că are o vedenie, îşi aminti a fund de cele ce îi spusese femeia care fugise din gabrioletă şi se temu că nu cumva streinul să fie un vrăjitor care a invocat cine ştie ce fantomă. Lucrul nu i se mai părea imposibil de vreme ce acesta reuşise să-şi impună voinţa asupra Andree! care era pentru el simbolul cel mai desăvârşit al curăţeniei»

Totuşi făcu apel la toate argumentele cunoscute şi capitolul „Stafia” din „Dicţionarul enciclopedic” îi dete oarecare curaj.

Dacă văzuse cu adevărat pe cineva acesta trebuie să fi fost negreşit o fiinţă vie şi foarte interesată de vreme ce pândise astfel mişcările din cameră. Frica îi indica pe d. De Taverney; conştiinţa îi şoptea alt nume…

Se uită la etajul pavilionului. Nicio suflare, niciun zgomet, nicio dâră de lumină în toată casă, afară de odaia streinului.

Privi multă vreme, asculta cu atenţie şi ne* observând nimic fu convins că avusese o vedenie. Atunci luă scara, o propti de balustradă dar când să pună piciorul pe prima treaptă, uşa camerei lui Balsamo se deschise şi în cadrul ei apăru Andreea. Uşa se închise imediat în timp ce fata cobora scările pe întuneric parcă susţinută şi călăuzită de un braţ nevăzut.

Ajungând în dreptul lui frumoasa d-ra de Taverney trecu tot atât de absentă ca şi la început, atingându-l uşor cu marginea rochiei! traversă anticamera şi intră *în* salon. Gilberi îşi făcu repede un plan. D. De Taverney, dormea, fără îndoială. La Brie de asemenea, Nicola era în celălalt pavilion, uşa camerei lui Balsamo era închisă, nimic nu-l putea împiedica să vadă cel puţin sfârşitul acestui ciudat episod. Încet, cu mii de precauţii se lua pe urmele Andree! şi prin uşa întredeschisă văzu cum aceasta se aşează pe taburetul din faţa clavecinului. Gilbert îşi înfipse adânc unghiile în pumni; era tocmai în locul unde cu jumătate oră mai înainte îngenunchease şi sărutase braţul

femeii iubite fără să întâmpine nicio împotrivire. Negreşit, gândi el, indulgenţa acestei fete faţă de gestul său îndrăzneţ vine dintr-o corupţie din cele mai profunde, asemănătoare acelor descrise în cărţile din biblioteca baronului sau se datorează uneia din acele trădări de simţuri analizate pe larg în unele tratate psihologice.

— Ei bine, gândi el, dacă este aşa voi profita şi eu de această corupţie sau mă voi folosi de această confuzie a simţurilor. Dacă îngerul îşi aruncă haina purităţii sale în vânt atunci de ce să nu profit şi eu de o fâşie din castitatea sa? Odată hotărârea luată, Gilbert se repezi spre salon dar în clipa aceia o mână apăru din umbră şi îl strânse energic de braţ.

— Ah! Te-am prins nesocotitule! rosti o voce în urechea lui. Mai încearcă să tăgădueşti că nu o iubeşti.

Cu toate că strânsoarea nu era prea tare, Griberi rămase ţintuit locului. Îşi dete seamă sa este braţul Nicolei Legay şi întrebă înqet:

«— Spune-mi, acum ce mai doreşti?

Ah! pupă cum se vede vrei să vorbtşe ţaţe de tot? întrebă Nicole.

R» Nu, dimpotrivă. Doresc şi tacă răspunaş ei berţ printre dibţi, trăgând-o pe Nfodat te anticameră.

Fie, te voi urma, spuse ea, şi porni spre parter.

Dar, interveni din nou Gilbert, domnişoara va intra în camera sa, te va chema s-o ajuţi să se culce şi dumneata nu vei fi acolo…

— Dacă dumneata crezi că aceasta mă

preocupă în momentul de faţă, te înşeli foarte mult. Nu-mi pasă dacă mă va chema sau nu. Trebuit să-ţi vorbesc; acesta e principalul.

— Dar, Nicola, ai putea lăsa pe mâine cele ce vrei să-mi spui. Şti bine că domnişoara este foarte severă.

— Ştiu. Ştiu foarte bine, căci tocmai eu sunt aceia care o sfătuiesc să fie severă cu toată lumea şi mai ales cu mine…

— Nicola, să lăsăm pe mâine, îţi promit.

— Tu şi promisiune?! Promisiunile sunt En* moaşe, domnule, dar numai atunci când poţi conta pe ele. Nu mi-ai promis tu că mă aştept* azi la ora şase pe drumul ce duce spre Maisor

Rouge? Unde eral la ora aceasta? Xn partea opusă, pentru că l-ai condus pe călător! Promisiunile tale le cunosc tot atât de bine a şi pe ale duhovnicilor din mănăstirea Annonciadelor, care se jurau să păstreze secretul confesiunilor dar se duceau şi raportau superioarei toate păcatele noastre.

— Nieoia, gândeşte-te că dacă te va gări dpeva vei o concediată…

» Şi pe dumneata nu te va concedia nimeni? Pe ţ» amorezul domnişoarei, nu? Ppaţş că d harón se va jena de asta L.

«Faţă de mine nu există niciun motiv de şencediere, încercă să se apere Giibert.

«— Adevărat?! Atunci d. Baron te-a autorizat să faci curte fiicei sale! Nu-i ştiam atât de filosof!

Giibert ar fi putut să dovedească oricând, că dacă el era vinovat de o purtare nepermisă, nu era cel puţin complicele Andreşi. El ar fi putut şa

povestească ceea ce văzuse şi oricât de necrezute ar fi fost lucrurile, până la» rână picola s-ar fi mulţumit cu explicaţia. Dai gânduri mai profunde îl împiedica să facă mărturisirea.

Secretul Andreei i se păru din acelea care îmbogăţesc pe om fie ca acest om doreşte comorile dragostei, fie că dogeşte alte comori, mult mai materiale, mai pozitive.

5 = – Să vedem pentru ce doreşti dumneata o explicaţie chiar în seara aceasta, spuse el.

— Vei afla foarte curând. Dar pentru aceasta vino în camera mea.

— În camera dumitale? Peste putinţă!

— De ce?

— Pentru că suntem expuşi să fim prinşi.

— Fugi încolo! Cine să ne surprindă? Domnişoara? Într-adevăr ea trebuie să fie foarte geloasă pe un domn frumos ca tine!... Dar, din nenorocire pentru dânsa, oamenii care ştiu acest secret nu sunt deloc de temut... În orice caz dă-mi voie să zâmbesc: Domnişoara Andreea geloasă pe Nicola*! N’aş fi crezut niciodată să am asemenea onoare!...

Un râs silit acoperi ultimele cuvinte. Gilbert le înspăimântă

— Nu de domnişoara îmi este frică Nicola, ci de dumneata... o

— Adevărat? E drept, mi-ai spus întotdeauna că acolo unde nu este scandal nu poate fi nimic rău. Acum înţeleg pentru ce filosofii sunt uneori şi iezuiţi. Confesorul Anonciadelor mi-a spus asta înaintea dumitale. De aceia vă dădeaţi întâlnirile în timpul nopţii. Haide, încetează cu prostiile. Vino

în camera mea! Îţi ordon!

— Nicola, spuse Gilbert, scrâşnind din dinţi.

— Ce mai este, domnule?

— Bagă de seamă I

— Ce? Te anunţ că nu mie frică de d-fa. E drept că măi bătut odată, dar asta pentru că se atunci mă iubeai şi erai gelos. Era abia în i opta zi din luna noastră de miere şi măm ăsat să fiu bătută. Astăzi însă lucrurile său fehimbat.

— Şi ce vei face? întrebă Gilbert strângând-o se fată de mână.

— Voi striga atât de tare încât domnişoara

e va întreba cu ce drept dai Nicolei ceea ce în acest moment datorezi numai ei. Aşadar sfătuesc să mă laşi în pace şi să mă urmezi în camera mea. /

Gilbert dădu drumulmând Nicolei şi luând scara o rezemă de pavilion în faţă ferestrei ei*

— Iată ce se cheamă destinul, exclamă el resemnat. Scara asta trebuie să-mi servească pentru a mă sui la fereastra domnişoarei şi acum o întrebuinţez ca să cobor în mansarda Nicolei Lega}7. Nu se poate spune că nu e un mare progres pentru mine…

Nicola se simţea tare şi se grăbi să triumfe fără să-şi dea seama că avea să plătească scump această primă victorie, prea de timpuriu proclamată. Dimpotrivă Gilbert, sesizase momentul şi se pregătea pentru o luptă grea, necruţătoare. Precaut, el se asigură mai întâi dacă d«ca de Taverney era tot în salon, apoi să calculeze dacă-odată ajuns în camera Nicoleipoate să-şi dea drumul pe marginea scării şi să coboare

fără să rişte de a-şi sparge capul.

Ca simplitate camera Nicolei nu se deosebea de celelalte părţi ale locuinţei, Era podul unei case, ai cărui pereţi erau tapetaţi cu hârtie vânătă.

Un pat de fier şi un dulap aşezat lângă fereastră mobilau camera. Se aşezară amândoi pe marginea patului. Nicola se mai liniştise. Gilbert din contră nu putuse să-şi recapete încă sângele rece şi simţea supărarea accentuându-se pe măsură ce observa ca fata se potoleşte.

— Aşadar, domnule, începu Nicola, iubeşti se d-ra iar pe mine mă înşeli?

— Cine ţi-a spus că iubesc pe d-ra?

— Cum, cine mi-a spus? Nu ai întâlniri exdânsa?

— Nu este adevărat.

— Dar în pavilion cu cine ai avut treabă cu vrăjitorul?

— Poate De unde şti că nu am şi eu ambiţiile mele?

Să nu transformăm o discuţie de fapte la fier o discuţie de vorbe. D-tanu nici mai iuheşti nu e aşa?

— Dimpotrivă, te iubesc mult.

— Atunci de ce fugi de mine?

— Pentru că oridecâte ori ne întâlnim est pornită pe ceartă.

— Tocmai pentru asta îţi caut ceartă, pentru că nu ne mai întâlnim…

— Ştii bine Nicolae, că sunt un om aproape sălbatic, care a căutat întotdeauna singurătatea.

— Ah! Da! Şi căutai singurătatea în vârful scării? Mai ierţi asta nu o ştiam încă…

Prima parte a disputei părea pierdută pentru Gilbert. Nicola continuă nemiloasă:

— Haide Gilbert! nu înţeleg pentru ce nu vrei să fi sincer. Mărturiseşte mai bine că nu mă mai iubeşti sau că ne Iubeşti pe amândouă.

— Şi dacă aşi spune că este aşa ce părere ai avea?

— Ce părere aşi putea avea faţă de o astfel de monstruozitate?

— N'ai dreptate. Nu o monstruozitate, ci simplă eroare.

— A inimii d-sale?

— Nu, a societăţii noastre. Şti doar că sun ţări unde bărbatul are drept să fie căsătorit *e*\ şapte-opt femei.

— Acei bărbaţi nu sunt creştini, răspuns, dispreţuitoare Nicola.

— Se poate, dar sunt filosofi, replică trufa Gilbert

— Minunat domnule filosof! În carul acest te-ai simţi desigur foarte bine dacă a-şi un principiile dvs. Şi mi-aş lua şi eu un al doilea amant?

— Nu doresc să fiu nedrept sau tiran faţă de 1 l-a... Sfânta libertate constă mai cu seamă în a respecta libera alegere... Schimbă-ţi dragostea îicola şi nu voi căuta să mă împotrivesc.

— Ah! izbucni Nicola. Prin urmare mărturisti că nu mai mă iubeşti?

Gilbert îşi dădu seama că discuţia era arma b. Principală, Nu pentru că spiritul său era prea ogic, ci pentru că ca paradoxal. Apoi, orie, le puţine lucruri ştia el, în orice caz ştia mai multe decât Nicola care nu citise decât oeiace i se

păruse amuzant, nu şi trebuincios. Deci începu să discute iar, dobândindu-şi sângele rece, pe când Nicola îl pierdea vizibil cu fiecare întrebare şi fiecare răspuns.

— Domnule filosof, aveţi ţinere de minte? întrebă Nicola cu un surâs ironic.

— Uneori, da…

Atunci probabil că vă amintiţi ceea ce mi-aţi spus acum cinci luni când am venit cu domnişoara de la Mănăstirea Annociadelor?

— Nu, dar poţi să-mi aminteşti.

— Mi-aţi spus: „Sunt foarte sărac”.

Asta era în ziua când citeam împreună „Tattsub una din bolţiile surpate ale castelului

— Mai departe…

— Dumneata tremurai foarte tare în ziua aceia…

— Se poate. Sunt o construcţie foarte din cilă, un om foarte sfios şi fac toate eforturi]* ca să-mi îndrept acest defect.

— Asta se cheamă că atunci când îţi vei corija toate multele dumitale defecte vei fi un om perfect, sublim ironic Nicola.

— Voi fi, cel puţin, un om tar-e. Căci înţelepciunea face puterea.

— Spune-mi, te rog, unde ai citit asta?

— Că-ţi pasă! Adu-ţi aminte de cele ce ţi-am spus când ne găseam sub bolta castelului.

— Spunea-i: „Simt sărac, nimeni nu mă iubeşte, nimeni nu ştie că am ceva aci” şi vă bateaţi cu pumul în piept.

— Te înşeli Nicola. Dacă trebuia să mă lovesc undeva spunându-ţi aceste vorbe, trebuia să mă

lovesc în cap.

Inima nu este decât o pompă destinată să asigure circulaţia sângelui. Citeşte „*Dicţionarul filosofic*”, capitolul „*Inimă*”.

Gilbert se înălţă cu semeţţe. Umilit în faţa lui Balsamo, el se simţi uriaş în faţa Nicolei.

— Ai dreptate Gilbert! Trebuia să-ţi fi lovit capul. Dar ţi-ai lovit inima şi ai spus: „Sunt tratat aci ca un câine de curte; chiar Mahon este mai fericit decât sunt eu”. Iar eu ţi-ar răspuns că e nedrept să nu fii iubit şi că de ai f: fost fratele meu te-aş fi iubit foarte mult.

Mi se pare că inima, nu capul în a determinat să-ţi spun cuvintele acestea. Dar, în sfârşit, se poate să mă înşel; eu n-am citit *Acţionând filosofic*”.

— Greşeşti, Nicola!

— Nu greşesc. Continui. Atunci mai luai în braţe şi mi-ai spus: Dumneata eşti orfană Nicola şi cu de asemenea. Mizeria şi ticăloşia în care ne batem ne fac mai mult decât fraţi.

Să ne iubim dar ca fraţii. Şi nu uita că dacă un şi fraţi cu adevărat societatea ne-ar inter» dee să ne iubim după cum doresc eu să mă în ¡eşti… Apoi mai sărutat.

— Se poate.

— Te mai gândeşti la clipele acelea? Negreşit.

— Atunci astăzi?…

— Astăzi am cinci luni mal mult.

Am învăţat lucruri pe care nu le cunoşteam atunci, gândesc altfel…

— Aşadar eşti un fals, un mincinos, un

ipocrit? strigă enervată Nicola.

— Nu mai mult decât orice călător întrebat în fundul văii despre peisagiu şi căruia i se pune aceiaşi întrebare după ce a urcat creasta.

Astăzi privirea mea îmbrăţişează un orizont mai vast... Asta este totul.

— Deci nu vrei să mai mă iei de soţie?

— Nu ţi-am spus niciodată că te voi lua de soţie, răspunse cu dispreţ Gilbert.

— Poarte bine! Foarte bine, domnulei şi to tuşi să ştii că Nicola Legay preţuieşte mai mult decât Sebastian Gilbert.

— Toţi oamenii se preţuiesc mai mult pe ei însăşi, spuse plietist Gilbert. Numai natura iau educaţia a stabilit între dânşii diferenţe «te care uneori nici ei nu-şi dau seama.

— Aşa că dumneata având aceste diferenţe «w dezvoltate te îndepărtezi de mine.

— Fireşte. Dumneata însă nu le gândeşti toate? cestea, ci abia le înţelegi.

— Într-adevăr, încep să înţeleg.

— Ce anume?

— Că eşti un om necinstit.

— Se poate. Sunt foarte mulţi oameni cum se nasc cu instincte rele însă voinţa de a le îndrepta birue de cele mai multe ori D. Itousseavr i a născut cu foarte multe instincte rele şi cu toate acestea s-a îndreptat. Voi face şi eu ca d, Rousseau.

Nicola păru ajunsă la exasperare. Ridică braţele spre cer şi izbucni:

— Dumnezeule! Cum am putut oare să iubesc un astfel de om?

— Greşeşti Nicola. Nu m-ai iubit; în al plăcut, – asta este totul. Dumneata abia ieşişeşi din pensionul mănăstiresc din Nânev unde n-ai cunoscut decât nişte seminarişti care te făceau să râzi. Sau nişte militari de care ţi-era frică.

Când ne-am cunoscut, eram amândoi tineri Inocenţi, dornici să cunoaştem viaţa. În sângele nostru vorbea natura şi ne refugiasem cu neliniştirile noastre în citirea unor cărţi care ne făceau şi mai neliniştiţi.

Tocmai când citeam una din aceste cărţi ne-am dat amândoi seama că am găsit numele unui secret necunoscut până atunci:

Fericirea. O lună sau două am fost fericiţi pentru că eu nu ţi-am cerut şi tu nu mi-ai refuzat nimic. Pentru ce atunci să fim nenorociţi pentru toată viaţa cerându-ne şi refuzând lucruri pe care nu le mai putem da?

— Ai început iar cu filosofia?

— Aşa cred.

— Dar eu care voiam să rămân o fată onestă, cum rămân?

— Iartă-mă! E o întrebare pe care o pui prea târziu…

Nicola păli, apoi tot sângele păru că-i năvăleşte în obraz.

— Nu te vei însura niciodată?

— Nu. Doresc să fiu şi voi fi un învăţat şi un filosof. Ia ştiinţa ordonă Izolarea spiritului şi filosofía pe a corpului.

— Domnule Gilbert, spuse Nicola, cu alte cuvinte eşti un mizerabil.

— Stau şi gândesc pentru ce ne pierdem

timpul, dumneata adresându-mi injurii şi eu ascultându-le. Să rezumăm. Este drept că dumneata mai iubit pentru că ţi-am plăcut?

— Da.

— Ei bine! Nu vând pentru ce vrei să devin un nenorocit numai pentru bunul motiv că dumneata ai făcut un lucru care ţi-a plăcut!?

— Eşti un nerod! Mă crezi atât de proastă ea să-mi închipui că nu ai teamă de mine?

— Eu să am teamă de d-ta? Pentru ce? Ce ai putea să-mi faci? Sau poate că gelozia ţi-a rătăcit minţile?

— Eu şi geloasă? Te înşeli foarte mult, domnule. Pentru cine să fiu oare geloasă? Există vre o fată mai frumoasă ca mine? Dacă aş avea mâinile albe ca ale domnişoarei – şi le voi avea când nu voi mai munci – n-aş preţui oare ca şi ea? Dar părul meu? Priveşte-mi părul! Poate să mă acopere din creştet şi până în tălpi ca o mantie… Sunt înaltă, bine făcută; dinţi îmi sunt albi ca mărgăritarele… Când vreau să surâd cuiva şi-l privesc drept în faţă nu este nimeni care să nu se roşească, să nu se înfioare şi să nu se plece în faţa mea… – aste drept – ai fost primul meu amant, dar nu şi primul bărbat cu care am fost cochetă. Vezi Gilbert tu râzi, spuse ameninţător fata.

Nu mă sili să fiu rea cu tine.

Dacă-mi voi ieşi vreodată din fire ai să-ţi reproşezi nu numai nenorocir le ce se vor ivi pen, ru tine, ci şi cele ce se vor ivi pentru alţii…

— Minunat, Nicola, în nunat! Cel puţin acum sunt lămurit de un lucru…

— De care?

— De acela că dacă în momentul de faţă aşi consimţi să te iau de soţie ai refuza…

— Mi se pare că ai dreptate, G lbert, recunoscu fata scrâşnind din dinţi. Acum văd şi eu că a început să mi se lărgească orizontul; încep să cred şi eu că dest; nul meu e altul şi că a fi doar soţia unui simolu filosof sau învăţat ar însemna foarte puţin. Deci am încheiat toată conversaţia.

Te rog coboară scara şi vez! să nu-ţi rupi gâtul. Deşi încep să cred că asta ar fi cea mai mare fericire pentru mulţi şi chiar pentru dumneata…

Finalul acesta neaşteptat îl dezorentă pe Gilbert. Câteva minut – s ătu nemişcat: în supărarea şi geloşia ei Nicola era încântătoare. Totuşi îşi aminti că pentru planurile lui de viitor Nicola era o povară şi se strecură încet spre scară.

Cnd fata îşi întoarse privirea camera era goală că plecat, murmură ea. A plecat! Dar: nu este oituie. Mâine voi afla dacă şi ea îl iubeşte.

XIV

STĂPÂNĂ ŞI CAMERISTĂ

Nicola nu era deloc liniştită cum părea să-i arate lui Gilbert.

Din toată statornicia şi tot libertinajul pe care credea că le-a afişat faţă de amantul său nu exista în fond decât o m: că doză de fanfaronadă femeiască, suficientă ca să o facă oarecum primejdioasă şi să pară coruptă. Imagina? ţi-a ei inegală era deformată de anumite lecturi proaste care aplicate unei firi pătimaşe – făceau să anuleze pornirile adevărate ale unui suflet deloc insensibil, as fel că dacă uneori amorul propriu

reuşea câte odată să-i stăvilească lacrimile în ochi, aceste lacrimi respinse cu violenţă îi cădeau pe inimă, grele ca de plumb.

CUVINTELE ÎNCRUCIŞATE

cultivă memoria şi ascut intel genţa

Un singur gest îi dezvăluise întregul ei ea «saeter. Era surâsul plin de dispreţ cu care primiss cele dintâi insulte ale lui Gilbert; surâs care trăda toate rănile inimii sale. Fiind e fată fără principii şi fără virtuţi se dăduse lui Gilbert din toată inima şi deaeeia indiferenţa şi obrăznicia acestuia o determină să se dispreţuiască până şi în faţa propriei ei fiinţe. Lovitura primită era grea şi dureroasă, dar nu se lăsa răpusă şi jură să întoarcă lui Gilbert dacă nu tot răul făcut, cel puţin o bună parte din el Gândul acesta o mulţumi într-atât încât putu să adoarmă liniştită, reflectând că d-şoara de Tayernay nu era în fond decât un bun petec pentru sacul pe care ea îl numea Gilbert. O astfel de fată din aristocraţie, înrăită în prejudecăţi, îngâmfată, orgolioasă, rece în aparenţă dar totuşi simţitoare sub pielea sa de un alb ca de marmoră, i se păru în cele din urmă o statuie ridicolă şi meschină de vreme ce ea primise iubirea unui Pygmalion de sat ca Gilbert „Toate acestea le gândea cu conştiinţă certă a unei inferiorităţi numai spirituale faţă de Gilbert. Pentru rest avea siguranţa unei totale şi definitive superiorităţi.

Supremaţia de spirit pe care amantul său e dobândise în cinci sau şase ani de lecturi era de altfel singura scuză pe care o găsea pemtrucă ea, – camerista unui baron ruinat, – se dăduse unui

simplu ţăran… Totuşi se frământă mult gândind la dedesubturile ciudate ale acestei pasiuni şi a mijloacelor prin care să poată ajunge la răzbunarea promisă. A mărturisi domnului de Taverney ceea ce crezuse că vede ar fi fost o prostie. Bătrânul baron ar face mai întâi haz de toată întâmplarea, apoi i-ar trage câteva palme şi Tar goni, de la castel, iar Gilbert din cauza caracterului său imposibil nu s-ar fi sfii să recurgă la răzbunarea cea mai meschină. Dimpotrivă a-l face să sufere pe Gilbert prin Andreea; să-i vadă pe amândoi pălind sau roşind sub privirile ei dispreţuitoare i se păru cea mai bună soluţie şi rămase la ea.

Se trezi în zori, îşi făcu toaleta cu multă grijă şi coborî în camera Andreei pe care era autorizată să o trezească în fiecare dimineaţă la orele şapte.

Abia făcu-se câţiva paşi spre pat şi se opri speriată.

Andreea palidă şi cu fruntea acoperită de sudoare, era întinsă pe pat prada unui somn greu sau a unor coşmaruri dureroase. Era pe jumătate îmbrăcată, respira greu şi din când în când scotea câte un geamăt nearticulat.

Fata deschise oblonul şi lumina care inundă camera făcu să tremure pleoapele violete ale frumoasei d-şoare de Taverney. Peste puţin deschise ochii, încercă să se scoale dar simţi o durere atât de vie, încât se prăbuşi din nou pe perne.

— Ce aveţi domnişoară? Vă este rău? întrebă îngrijorată Nicola.

— Nu ştiu ce am Nicola, răspunse Andreea,

uitându-se speriată în jur. Mă simt frântă de o boseală. Pieptul parcă îmi este zdrobit.

— Asta trebuie să f: e un început de guturai pe care domnişoara trebuie să-l fi căpătat azi noap” e...

— *Zi* noapte? întrebă Andreea surprinsă.

Apoi, văzând dezordinea toaletei:

— Dar eu nu m-am dezbrăcat? Cum s-a în tâmplat asta?

— Numai domnişoara poate să-şi amintească, – răspunse candid Nicola.

— Nu-mi aduc anvnte nimic, spuse An* drcea strângându-şi fruntea în mâini. Ce mi s-a întâmplat oare?

Apoi, făcând un efort:

— Ah, da! îmi amintesc. Am fost atât de obosită, atât de epurată... Negreşit uraganul a fost cauza. Dar... Dar pe urmă...

— Pe urmă? Ce-a fost pe urmă? întrebă Nicola. Domnişoara are aerul că-şi aduce aminte...

— Pe urmă, continuă Andreea, am adormit pe taburetul clavecinului. Din momentul ace* sta nu-mi mai amintesc-n nve. Trebuie că am urcat la mine pe jumătate adormită şi în am aruncat în pat fără să mă dezbrac.

— Trebuia să mă chemaţi domnişoară. Nu sunt eu oare femeia dvs. De casă?

— Nu m-am gândit la asta, sau n-am avut puterea să mă gândesc, mărturisi candid Andreea.

— Ipocrită! gândi Nicolo, Apoi adaugă:

— Domnişoara a stat foarte mult la clavir, căci înainte de a intra în dormitor auzind zgomot am coborât şi eu.

Nicolo se opri nădăjduind că va surprinde vreun semn de trădare pe obrazul Andreei. Se înşelă însă Andreea rămase calmă, nemişcată.

CUVINTELE ÎNCRUCIŞATE

distrează şi instruiesc

— M-am coborât... Repetă Nicola.

— Ei bine... şi...

—... Şi domnişoara nu era la clavir. Andreea ridică capul surprinsă.

— Iată un lucru foarte curios, spuse ea.

— Vă asigur că – este adevărul adevărat. Totuşi eu nu m-am depărtat de loccte taburet.

— Domnişoara mă va ierta, dar nu era acolo...

— Unde am fost. Atunci?

— Domnişoara trebuie să ştie mai bine* spuse Nicolo ridicând din umeri.

Andreea o privi nedumerită şi intrigată.

— Mi se pare că tu te înşeli Nicola, spuse ea cu blândeţe. Nu mi-am părăsit deloc tabu* retul îmi amintesc chiar că îmi era foarte frig şi aveam o greutate ciudată în mers.

— Cu toate acestea, rânji Nicola domni şoara merega foarte bine...

— Atunci mai văzut?

— Negreşit!

„Cu toate acestea, adineauri spuneai, că nu eram în salon. Unde mai văzut atunci?

— În vestibul, lângă scară.

— Pe mine?

— Chiar pe dvs. Cunosc doar atât de Bine pe domnişoara...

— Totuşi sunt sigură că nu m-am mişcat din

salon, reluă Andreea străduindu-se să-şi amintească întâmplările.

«— Şi eu sunt tot atât de sigură că am văzut pe d-ra în vestibul, insistă Nicola. Am gândit chiar că domnişoara se întoarce din grădină, de la plimbare. Ştiţi, se făcuse frumos aseară, după uragan. Aerul era proaspăt, mirosul florilor îmbătător…

— Ce tot vorbeşti Nicola. Ştii bine cât sunt de fricoasă şi n-aş îndrăzni să mă plimb noaptea prin grădină.

— Puteaţi fi însoţită şi în cazul acesta ml Vă mai era frică…

— Şi cine ar fi vrut să mă însoţească, spuse Andreea care nu înţelegea sensul întrebărilor cameristei.

Nicola tăcu. Atâta sânge rece din partea Andreei o făcu să se teamă. Schimbă repede firul conversaţiei şi relua întrebările asupra proastei stări mărturisite de Andrea.

Domnişoară, aţi spus adineauri că nu vă simţiţi bine.

— Într-adevăr, mă simt slabă, obosită şi nu ştiu de ce. Aseară n-am făcut nimic altceva decât ceea ce fac de obicei.

— Totuşi, domnişoară, oamenii au câte odată supărări care au acelaşi efect ca şi oboseala…

Andreea o privi nedumerită.

— Ascultă Nicola, nu cumva ai şi tu supărări?

— Fireşte» domnişoară, am şi eu uneori…

— Povesteşte-mi atunci, o invită Andreea.

„Într-adevăr, voisem chiar să o rog pe domnişoara să mă asculte.

— Atunci spune Nicola «te ascult. Şi abia acum observ că ai un aer cât se poate de speriat.

— Da, domnişoară, după cum şi d-s. Aveţi aerul de a fi obosită. Se pare că suferim* *amândouă*...

Cuvântul *amândouă* d sptă cu Andree! şi o făcu să încrunte sprâncenele. Neola se sili să arate că nu a băgat în seamă gestul şi începu confesiunea.

— Doresc să mă mărit, domnişoară.

— Bravo Nicola! încă nici nu ai şaptesprezece ani şi te gândeşti la măritiş…

— Totuşi domnişoar? nu are decât şaisprezece ani.

— Ei şi?

— Şi cu toate acestea domnişoara nu s-a gândit niciodată la măritiş?

— Ce te face să crezi asta? întrebă ea cu severitate.

— Într-adevăr nu există ninte care să mă facă să cred că domnişoara se gândeşte astfel, dar – vedeţi – eu sunt ţărancă şi merg după natură.

— Iată încă o vorbă curioasă.

— Totuşi cred că este natural să iubeşti, pe cineva…

— Prea bine. Şi?

— Eu iubesc pe cineva.

— Şi acest cineva te iubeşte şi el?

— Cred că da. Domnişoară.

— Perfect! După cum văd. Domnişoara şti «cum să-şi întrebuinţeze timpul liber la Tavar* ney, sublinie ironic Andreea.

— Da, domnişoară, trebuie să mă gândesc şi

la viitor. Dumneavoastră veţi găsi o rudă

Bogata care se va îngriji de totul eu însă nu am pe nimeni.

— Ai dreptate, recunoscu Andreea. Dar pe cine vrei să iei de bărbat?

— Pe cineva cunoscut bine de d-ra.

— De mine?

— Da.

— Cine este? Nu mă face să aştept prea mult.

— Mă tem că alegerea mea să nu displacă domnişoarei.

— Atunci tu însuţi îl socoteşti nepotrivit pentru tine?

— Nu spun asta, domnişoară.

— Atunci spune fără frică. Este doar datoria stăpânilor să se intereseze de oamenii lor de încredere. Şi eu sunt cât se poate de mulţumită de tine.

— Domnişoara este prea bună…

— Haide Nicola, termină cu frazele. Spune mai repede cine este.

— Bine domnişoară, vă voi spune. Este Gilbert…

I Andreea nici nu se clinti.

— Gilbert? Micul Gilbert? Fiul doicii mele? Chiar el, domnişoară.

— Şi pe acest băiat doreşti să-l iei bărbat?

— Da domnişoară, pe el

— Şi el te iubeşte?

1 – Mi-a spus-o de câteva ori până acum.

— Ei bine, ia-l spuse liniştită Andreea. Eu nu văd niciun obstacol în calea fericirii voci§tre’. Tu nu ai rude; el este orfan; sunteţi amândoi stăpâni

pe soarta voastră.

— Negreşit, îngână Nicola, înmărmurită de acest răspuns neaşteptat. Aşadar dvs. Nu aveţi nimic împotrivă?

— Nimic, bine înţeles. Numai că sunteţi amândoi prea tineri…

— Vom tră i mult timp împreună, domnie şoară. I

— Nu sunteţi bogaţi niciunul nici altul…!

— Vom lucra… J

— Ce poate lucra el, care nu e bun de nimic?

Nicola simţi că înnebuneşte de atâta prefăe cătorie.

— Domnişoara este rea faţă de sărmanul Gilbert…

— Deloc, dar îl ştiu leneş fără pereche!

— Dar, domnişoară, el citeşte mereu şi nu doreşte altceva decât să se instruiască.

— Este plin de rea voinţă, continuă Ane dreea.

— Nu însă faţă de dvs.

— Cum vine asta?

— Domnişoara ştie mai bine ca mine, doar l-a comandat vânat pentru masă.

f Eur – … şi câteodată trebuie să facă peste zece leghe ca să găsească acest vânat, – continuă Nicola.

— Te asigur că n-am avut habar de toate acestea, spuse Andreea sâcâită de conversaţie. Şi apoi Gilbert nu-şi face decât datoria sa de servitor.

— Dar bine domnişoară, Gilbert nu este servitor. Nimeni nu-l plăteşte…

— Da> dar este fiul unuia din vechii noştri

arendaşi. E hrănit, adăpostit şi în schimbul acestora nu face nimic. Unde vrei să ajungă şi pentru ce aperi cu atâta căldură pe acest băiat care în fond nici nu e acuzat de nimeni?

— Oh! Dar ştiu prea bine că domnişoara au îl acuză, dimpotrivă…

— Iată alte vorbe pe cape nu le înţeleg.

— De vreme ce domnişoara nu voieşte să le înţeleagă. Nu mai am ce spune, răspuns «înţepat Nicola.

— Destul Nicola! încetează! strigă exasperată Andreea. Şi explică imediat ce ai vrut să spui.

— Domnişoara ştie mai bine ceea ce doresc sări spun…

— Nu ştiu nimic şi nu înţeleg nimic pentru că n-am timp să descifrez enigmele dumitale. Mi-ai rut consimţământul să te măriţi, nu e aşa?

— Da, şi rog pe domnişoara să nu mă pizmuiasă pentru dragostea lui Gilbert.

— Ce mă priveşte pe mine toate lucrurile astea? încetează, ţi-am spus.

Nicola se înroşi de mânie. Ea continuă cu semeţie:

— Poate că domnişoara a spus acelaşi lucru şi lui Gilbert?

— Nu cumva îţi închipui că eu vorbesc cu Gilbert al dumitale? se răsti Andreea. Lasă-mă în pace domnişoară! Eşti nebună!

Nicola nu dezarmă:

— Dacă d-ra nu i-a vorbit sau nu îi mai vorbeşte, apoi gândesc că lucrul acesta nu este de mult timp.

Andreea nu mai putu să suporte conversaţia.

Se ridici, aruncă o privire dispreţuitoare cameristei şi-i spuse cu voce şuierătoare:

— Dumnea a de o oră nu faci altceva decât să dai ocol unei obrăznicii. Îţi poruncesc să încetezi.

— Domnişoară… îngână Nicola mişcată şi speriată.

— Încetează! Ai spus că eu am vorbit cai Gilbert.

— Da, domnişoară, am spus…

Andreea o privi încă odată, mânioasă, apoi izbucni în hohote de râs.

— Dumnezeu să mă ierte! exclamă ea Nenorocita asta este geloasă. Dar bine, sărmană

Nicola, eu nici nu m-am uitat la Gilbertul tău. Nici nu ştiu ce culoare au ochii lui…

Cu toată iertarea care se oglindea în vorbele Andreei N.cola continuă să se simtă ofensată.

— Cred şi eu, spuse ea, de vreme ce nu-l priviţi decât seara.

— Ce-ai spus? întrebă Andreea care înţelese abia acum vorbele cameristei, dar încă nu-i venea să le creadă.

— Am spus că domnişoara vorbind cu Gilbert numai noaptea, este normal să nu-i cu noastră detaliile feţei…

Andreea păli.

— Explică-te imediat, spuse ea. Şi bagă de seamă cu cine vorbeşti…

— Domnişoara nu trebuie să fie supărată. Am văzut-o astă noapte…

Nicola nu putut să-şi termine fraza De la parter vocea bătrânului se auzea chemând-o stăruitor.

— Coboară şi comunică-i că nu mă simt bine. Sunt obosită, suferindă. Şi nu pot vedea pe nimeni. Apoi înapoiază-te ca să lămurim această curioasă discuţie. Nicovi nu avu timp să îndeplinească dorinţa drei Taverney, căci vocea baronului se auzi iar:

— Andreea! Domnul de Balsamo, diroste eu orice oreţ să-ţi transmită bunele sale urări, i – Haide, du-te odată! repetă Andreea.

Dar, abia părăsise Nicola camera şi se simţi dintr-odată atrasă spre fereastră ca de un braţ nevăzut căruia îi fu peste putinţă să nu i se supună, Se aplecă peste pervazul ferestrei şi îl zări pe Balsamo, care o salută respectuos privind-o cu o fixitate stranie care a făcut-o să ameţească.

— Bună ziua, domnule, spuse ea Cuvintele fură pronunţate chiar în momentul în care Nicola sfârşise să prevină pe baron că fiica sa nu poate să vadă pe nimeni în dimineaţa aceia”.

XV

ÎN ZORI DE ZI

Balsamo se sculase dis de dimineaţă şi după ce se încredinţă că toată lumea din castel doarme, dădu o raită în jurul trăsurii, urmărit în taină de Gilbert. Curiozitatea tânărului nu fu însă satisfăcută, căci Balsamo închise repede uşa compartimentului în care se găsea Althotas, mai înainte ca urmăritorul său să intre pe alee.

Intreptându-se spre dumbrava de lângă căitei, Balsamo fu surprins în primul rend de schimbarea pe care o adusese ziua posomorâ) tului peisagiu din ajun. Micul castel alb şi roşu era înconjurat de o pădure de abanoşi şi sico-*

mori pitici ai căror ciorchini cădeau pe acoperişul lui şi încingea pavilioanele ca o coroană aurită. În faţa castelului un bazin mărginit de un brâu lat de iarbă, era strejuit de două alei de arţari şi de tei care duceau până în pădurice. Balsamo apucă pe aleia din stânga şi merse de-a lungul tufişurilor de trandafiri şi iasomie până ajunse în partea cea mai înaltă a domeniului. Ochii săi îmbrăţişară atunci ruinele unui castel zidit în cremene. Din tavan văruit pe jumătate se înălţa încă falnic în mijlocul unai uriaşe ghirlande de iederă şi de carpeni.

Astfel situat, castelul Taverney, mărginit de şapte sau opt pogoane nu era lipsit nici de demnitate, nici de graţie. Casa semăna cu acele îndepărtate promotorii unde poposesc corăbiile; grupuri de stânci împodobite cu muşchi şi flori marme minunate în sălbătecia lor, dar care prin goliciunea lor exterioară înfricoşează şi gonesc călătorul rătăcit pe valurile înspumate ale mării.

Înapoindu-se spre castel Balsamo zări pe baron în grădină, ocupat cu plivirea trandafirilor.

— Domnule, spuse el, îngăduiţi-mi de a vă prezenta scuzele şi totodată omagiile mele. Ar fi trebuit să aştept scularea dvs. Şi apoi să cobor. Dar, de la fereastra mea, vederea Taveraeyului în a ispitit prea mult, astfel că am por nit singur să admir frumosul dvs. Domeniu! şi impozantele sale ruine.

— Aveţi dreptate, domnule. Numai ruinele sunt frumoase aci…

— Exageraţi iarăşi în rău, domnule baron. Sunt frumoase într-adevăr şi ruinele. 1 «spat* ţin

fără îndoială unui castel mai vechi.

— Da, era al meu, sau mai bine zis al strămoşilor mei. Se numea Maison Rouge, după numele pe care familia mea îl purta odată cu acela de Taverney. De altfel baronia este chiar aceia a lui Maison Rouge. Dar, să nu mai vorbim de ceea ce nu mai este…

Balsamo se închină în semn de aprobare.

— Voiam a vă cere din partea mea – continuă baronul – scuze pentru prea modesta os* pitalitate pe care v-am acordat-o şi de care, de altfel, v-am prevenit…

Totuşi aţi fost nespus de amabil, m-am simţit minunat şi nu ştiu cum să vă exprim mulţumirile mele.

— Pentru ce? Un simplu coteţ, scumpul meu oaspe, im cuib pe care au început să-l îndrăgească şoarecii; de când vulpile, şopârlele şi şerpii i-au gonit din celălalt castel…

À propos, domnule! Dvs. Care sunteţi un fel de vrăjitor, trebuia ca printr-o lovitură de baghetă să ridicaţi vechiul castel Maison Rouge şi să nu uitaţi mai cu sromă cele două mii de pogoane de teren şi de pădure care formau domeniul lui. Mă prind însă că în loc să vă gândiţi la acestea, aţi avut politeţea să dormiţi nu te un pat netrebnic.

Oh, domnule!

— Nu vă mai scuzaţi inutil, domnule. Est un pat netrebnic, pe care-l cunosc prea bine.

— Totuşi, vă jur domnule baron, patul a fost excelent. În tot cazul sunt copleşit de amabilitatea dvs. Şi aş dori din toată inima să vă dovedesc aceasta făcându-vă un serviciu oarecare.

Bătrânul, care zâmbea necontenit, nu întârzie să-l dea replica:

— Prea bine, spuse el, arătând pe La Brie, care-i aducea un pahar cu apă, ocazia se prezintă, domnule baron: faceţi pentru mine ceea ce a făcut mântuitorul pentru nunta din Cana; prefaceţi această apă în vin. Însă cel puţin în vin de Bourgogne, în Chambertin, de exemplu, şi îmi veţi face astfel cel mai mare serviciu posibil…

Balsamo surâse. Baronul consideră acest surâs drept o recunoaştere a imposibilităţii de îndeplinire a cererii sale.

— Excelentă băutură, spuse liniştit Balsamo. Apa este cel mai r obii element, baroane, deoarece spiritul Domnului a plutit pe ape. U mult înainte de a fi creată lumea. Nimic nu re«istă în faţa acţiunii sale, ea poate răpune piasta cea mai tare şi într-o zi se va aovem ci poate descompune şi diamantul…

— Atunci este minunat şi poate că într-o bună zi mă va descompune şi pe mine. În acest caz are un avantaj în plus faţă de vinul pe care vi l-am servit: este excelentă. Să ciocnim dar împreună. A mai rămas dintr-însa. Nu e ca maraschinoul de aseară…

— Excelentă idee! Dacă m-au adăugaţi lângă paharul dvs. Unul şi pentru mine poate a-şi găsi în această politeţe mijlocul de a vă arăta recunoştinţa mea…

— Nimic mai uşor. Dar. Vă rog, cum vine aceasta? Explicaţi-mi.

— Îndată, domnule baron. Ordonaţi vă rog acestui brav servitor să-mi aducă un pahar cu apă

limpede.

La Brie plecă să execute în grabă ordinul.

— Cum adică? întrebă curios baronul. Paharul cu apă pe care îl beau în fiecare dimineaţă conţine proprietăţi secrete pe care nu le cunosc? Şi când vă gândiţi că mă ocup de zece ani cu alchimia!

— Nu ştiu cu ce v-aţi ocupat dvs. Ştiu însă rezultatele la care am ajuns eu.

Spunând acestea lua paharul de apă adus de La Briei, îl ridică la înălţimea privirii şi-i observă scânteierile dimantine.

— Pariez că vedeţi ceva frumos, interveni baronul.

— Într-adevăr domnule, cel puţin astăzi văd lucruri foarte frumoase.

— Atunci, vă rog, împărtăşiţi-mi-le! Este vorba de vre o moştenire? Un nou Maison Rouge? Am devenit nerăbdător, domnule.

— Domnule baron, văd o invitaţie pe care v-o transmit. Fiţi gata în orice moment, ca o sentinelă...

— Pentru ce? Voi fi oare atacat de cineva-Nu. Dar veţi primi chiar în dimineaţa aceasta o vizită.

— În cazul acesta poate că dvs. Aţi dat cuiva o întâlnire aci la mine... Şi vă previu: nu este deloc agreabil, domnule. Poate că în dimineaţa asta nu se vor găsi prepeliţe...

— Ceea ce v-am comunicat este extrem de important pentru dvs., domnule baron. Veţi primi o vizita la Taverney...

— Prin ce fel de întâmplare, şi ce fel de vizită? Lămuriţi-mă, scumpul meu oaspe. Pentru

mine orice fel de vizită este oarecum neplăcută şi dvs. V-aţi convins singur de aceasta r Deci, încă odată, vă rog lămuriţi-mă, dacă vă este posibil.

— Nu numai că îmi este posibil, dar mă simt chiar obligat.

— Atunci, spuneţi-mi repede…

— Văd o persoană de foarte înaltă condiţie…

— Şi persoana aceasta vâne fără să fie tavitată de cineva?

— Să invtat singură, domnul meu, şi vine condusă de fiul dvs.

— De Philipp?

— Chiar de dânsul.

Baronul fu apucat de un râs cât se poate de acru.

— Ah! Aşa! Condusă chiar de fiul meu – * Dvs. Cunoaşte-ţi aşadar pe fiul meu?

— Nu-l cunosc deloc!

— Şi unde este fiul meu în momen* cesta?

— La jumătate sau poate la un sfeci leghe depărtare de aci…

— De aci?

— Da domnule.

Baronul izbucni în râs.

— Scumpul meu domn. Aflau că nu-i met» se găseşte în garnizoana de la Strassbourg pe care nu o poate părăsi decât expunându te de a fi considerat dezertor, coeace nu cred că va face. Nu văd deci pe cine mi-ar putea aduce ad.

— Totuşi, vă reppt, în clipa aceasta fiul dvs. Conduce pe cineva spre Taverne—*…

Curios! Şi acest cineva este bărbat s-o femeie?

— Este o femeie. Beroane. Şi încă o teme* de un rang foarte înalt.

f – Vorbiţi serios?

— Foarte serios. Şi aţi tace bine să îndepărtaţi cât mai repede din castei pe servitoarea dvs.

— Pentru ce?

— Pentru că Nicola Legay are în trăsăturile feţei sale Oarecare asemănare cu femeia care vă va vizita.

— Nu înţeleg! Dvs. Spuneţi că este o femeie de un rang, foarte înalt, apoi că seamănă cu Nicolă. Vedeţi, prin urmare, că vă contraziceţi singur.

— Nu văd de ce. Odinioară cumpărasem o sclavă care semăna atât de mult ou Cleopatra, încât era vorba să o duc ia Roma ca să facă parte din triumful lui Octavius…

— Iarăşi va apucat, domnule? exclamă mânios baronul.

— Nu m-a apucat nimic. Dvs. Faceţi ce veţi crede de cuviinţă.

— Insist totuşi pentru o lămurire. De ce ar putea să supere pe acea persoană asemănarea cu Nicola?

Domnule baron, închipuiţi-mă că dvs. Aţi *G* regele Franţei – râucru pentru care însă tiu *v aşi* felie ta, sau Delfinul pentru care lucru mal mult nu v aşi felicita – şi aţi întâlni intrând într-o casă. Un servitor care ar semăna cu dvs. Aţi fi mulţumit?

— Ei. Drace! Din cele ce-mi spuneţi dvs. Rezultă că…

—… cea mai înaltă şi mai puternică doamnă a

Franţei venind în casa dvs. Ar fi cât se poate de nemulţumită văzându-şi imaginea vie într-o fustă scurtă şi cu băsmăluţă de pânză în cap…

— Ei bine, spuse baronul râzând, în cazul acesta ne vom gândi la toate în momentul oportun. Ceeaoe mă bucură este însă vizita fiului meu care ne aduce pe neaşteptate bucuria de a-l vedea.

— Constat că prezicerea mea nu vă face plăcere, domnule baron. Cu atât mai bine. Dar, în locul dvs…

— În locul meu?…o

—… aşi da câteva ordine, aşi lua câteva dispoziţii.

— Cu adevărat?

— Da.

— Bine. Mă voi gândi la toate acestea.

— Acum ar fi timpul…

— Deci este un lucru foarte serios? Şi urgent, nu?

— Cum nu se poate mai serios şi mai grabnic. Dacă dvs. Doriţi să primiţi cum trebue un astfel de personagiu nu trebuie să mai pierdeţi niciun minut.

Baronul dete neîncrezător din cap.

Pw: Dys. Aveţi încă îndoială asupra spuselor

— Pe legea mea, scumpul meu oaspe, vă asigur că aveţi în faţa dvs. Pe cel mai îndărătnic necredincios…

— Atunci, pentru că ţineţi cu tot dinadinsul să vă convingeţi, priviţi puţin, spuse Balsamo, arătând spre capătul aieei. Pe care apăruse, galopând, un cavaler.

— Dumnezeule! strigă baronul. Iacă cu

adevărat…

— Tânărul nostru stăpân! exclamă La Brie, plin de bucurie.

— Fratele meu! Fratele meu! strigă şi Andreeade la fereastră.

— Oare cavalerul acesta este fiul dvs? întrebă neglijent Balsamo.

— Da, domnule, el este, răspunse încremenit baronul.

— Atunci acesta este numai începutul…

— Negreşit! Negreşit! Şi recunosc că dvs. Sunteţi un vrăjitor, domnule.

Balsamo se înclină, surâzând triumfător.

În timpul acesta călăreţul se apropie în trap mărunt. Calul său era plin de spume şi de noroi. Balsamo îl privi cu atenţie. Tânărul călăreţ era un ofiţer de talie mijlocie, aprins la faţă de repeziciunea cu care făcuse drumul Descălecă repede şi îmbrăţişă pe baron. Care nu-şi mai revenea din uimire.

— Da tată, nu trebuie să fii surprins. Sunt eu, Philipp, fiul tău.

— Negreşit. Văd bine aceasta! Dar cărei întâmplări se datorează prezenţa ia aci?

— Unei întâmplări care ne onorează nespus casă, scumpul meu părinte.

Bătrânul rămase încă mai surprins.

— O strălucită vizită se anunţă 1 «Taverney, continuă Philipp. Peste o oră Maria Anoanetta-Josefina, Arhiducesă de Austria şi Delfina Franţei va fi aci.

Baronul lăsă să-i cadă braţele în jos cu Ot atâta un/linţă precât sarcasm şi ironie arătase. 5

fe întoarse către Balsamo şi-i spune nbia /optit:

— Iertaţi-mă, domnule!

— Nu aveţi pentru ce, domnule baron răspunse acesta. Vă las împreună cu fiul dvs.; este mult timp de când nu v-aţi văzut şi probabil aveţi multe să vă spuneţi.

Apoi făcând un semn Nicolei şi lui La Brie, dispăru împreună cu ei pe una din alei.

XVI

PHILIPP DE TAVERNEY

Philipp de Taverney, cavaler de Maison Rmige. Nu semăna de loc cu sora sa, deşi era un bărbat chipeş şi frumos. Ochii săi vii, purtând în el o sclipire mândră şi distantă, im profil fără cusur, mâinile fine, picioarele bine cambrate şi e talie suplă, făceau din el un cavaler fără cusur. Totuşi, ca toate spiritele distinse, dar strâmtorată da împrejurări neprielnice în viaţă, Phillip părea un tânăr trist, blazat Poate acestei tristeţi i se datora şi blândeţea lui excesivă, căci altfel ar fi fost fără îndoială nu numai impetuos dar trufaş şi foarte puţin comunicativ. Nevoia de a trăi laolaltă cu alţi camarazi maj săraci, egalii săi de fapt, înmuiase în el o construcţie sufletească pe care natura o crease aspră, dominatoare şi susceptibilă.

Philipp abia îmbrăţişase pe tatăl său şi Andreea, smulsă din uimirea primei revederi, se repezi plină de bucurie în braţele tânărului.

Phillip o luă de mână pe Andreea şi împreună cu tatăl său se retrase în salon unde rămaseră singuri.

— Sunteţi surprinşi, fără îndoială, începu el după ce se aşezară tustrei. Totuşi este adevărul

adevărat. Peste câteva minute Delfina va călca magui sărmanei noastre case.

— Oh! Dar aceasta nu se poate! Trebuie împiedicată cu orice preţ, izbucni baronul Dacă Delfina vine aci ca să aibă o idee despre nobleţea Franţei o plâng din inimă, iar noi vom fi dezonoraţi pentru totdeauna. Dar

«; pune-mi te rog, prin ce întâmplare a fost leasă casa noastră pentru o astfel de cinste?

— Este o adevărată poveste, tată.

— O poveste! repetă Andreea. Atunci spue-o repede.

— Da, o poveste care va face pe Dumnezeu. Să binecuvânteze pe cei ce vor fi uitat; a el este mântuitorul şi părintele nostru.

Baronul îşi ţuguie buzele ca un om care se îndoieşte că arbitrul suveran al oamenilor şi al lucrurilor a bine voit să-şi coboare privirile către dânsul, amestecându-se în treburi care nu-l priveau.

Andreea, dimpotrivă, văzând că Philipp era zesel, nu se îndoi deloc şi-i strânse mâna ca să-l mulţumească pentru noutatea ce o aducea şi pentru fericirea ce părea că o presimte.

— Fratele meu! Bunul meu frate! murmură ea.

— Fratele meu! Bunul meu frate! repetă nemulţumit baronul. Ai aerul că te bucuri de cele ce ne-au căzut pe cap L

— Vezi bine că mă bucur, ţaţă. Uite-te la Philipp cât este de fericit.

— Philipp este un entuziast. Dar eu, care din nenorocire sau din fericire, cântăresc bine

lucrurile nu văd în toate acestea nimic care de-ar putea stârni bucuria.

— Vei judeca lucrurile cu totul altfel, tată, când îţi voi povesti ceea ce mi s-a în tâmplat, spuse Philipp.

— Atunci povesteşte, bombăni baronul.

— Lata voi povesti. Eram în garnizoana din Strassbourg, punct prin care, poate aţi aflat a intrat Delfina în Franţa. Aşteptam sosirea ei încă de dimineaţa. Ploua cu găleata, hainele mi se udase, eram înmuiaţi până la piek şi nu ştiam nici ora la care trebuia să-şi facă apariţia cortegiul. Atunci Majorul meu mă trimise în recunoaştere. După aproape o leghe de drum am întâlnit cei dintâi cavaleri ai escortei cu care am schimbat câteva cuvinte. Alteţa Sa Regală observându-i mă îşi scoase capul pe uşa trăsurii şi întrebă cine eram. Mi s-a părut că am fost strigat de cineva din escortă dar grăbit să-mi anunţ superiorul eu mă şi îndepărtasem în galop.

— Cum este Delfina? întrebă curioasă An dreea.

— Tânără ca tine şi frumoasă ca un îngei

Baronul tresări.

— Spune-mii Phillipp. Nu cumva Deflina sea mană cu o persoană pe care o cunoşti şi tu?

— Nicio persoană nu poate semăna ci Delfina, răspunse entuziasmat tânărul.

— Adu-ţi bine aminte, insistă baronul.

Philipp se gândi.

— Nu, spuse el nu seamănă cu nimeni.

— Cu Nicola… de exemplu., *A*

— Într-adevăr! Curios lucru! exclamă

surprins Fhilipp. Nicola seamănă oarecum cât ilustra călătoare. Dar este tot atât de departe această asemănare precum este şi mărirea ei Dar de unde ştii dumneata asta» tată? întrebă surprins tânărul.

— De la un vrăjitor.

— Un vrăjitor?

— Da. Un vrăjitor care mi-a prezis dealt* fel şi venirea ea.

— Streinul? întrebă Andreea eu timiditate.

— Cum? Streinul acela care era lângă dumneata când am sosit şi care s-a retras discret când în am apropiat? întrebă curios şi Philipp.

— Da. Dar termină povestirea Philipp.

— Poate ar fi mai bine să facem oarecarf pregătiri? interveni Andreea.

— Cu cât ne vom grăbi în pregătiri, cu atât vom fi mai ridicoli, spuse baronul.

— Atunci reîncep, tată. M-am înapoiat la Strassbourg ca să îndeplinesc misiunea primită. Când ajunsei în faţa domnului de Stainviile, guvernatorul, cortegiul apăruse la orizont şi noi alergasem spre poarta de la Kehl. Eu eram lângă guvernator.

— D. De Stanvile? spuse baronul. Stai nu«ţin. Am cunoscut şi eu un domn de Stanville…

t – Este cumnatul ministrului: al domnului de Cboiseul.

Da, da. Exact! Urmează dar…

— Deifina, care după cum v-am spus e foarte tânără, îi place probabil în jur feţe tinere, pem truca ascultând dstrată omagiile domnului guvernator fixă ochii asupra mea, drept «are eu în

am retras plin de respect.

— Nu este aşa domnule, întrebi ea, că Ofiţerul acesta a fost trimis înaintea mea?

— Da, doamnă, răspunse el de Stainviila.

— Apropie-te, domnule, ordonă *m*.

M-am executat.

Cum te numeşti? în a întrebat cu o voce într-adevăr fermecătoare.

— Cavalerul Taverney-Maison Rouge.

— Însemnaţi acest nume, scumpa mea, spuse Delfina adresându-se unei doamne în vârstă, care am aflat că se manea contesa de Langerhausen, guvernanta ei.

Apoi întorcându-se spre mine:

— Iată în ce stare va adus acest timp păcătos, continuă Delfina. Cu drept cuvânt îmi reproşez foarte mult când mă gândesc că aţi îndurat atâtea pentru mine.

— Cât de bună e doamna Delfină şi ce încântătoare cuvinte a spus, strigă Andreeo împreunându-şi mâinile.

— Am ţinut minte fiecare cuvânt, fiecare intonaţie, totul, continuă iluminat Phillipp.

r «Foarte bine! Foarte bine! murmură barpnul cu un surâs sceptic, care truda urâta părere pe care o avea pentru femei, chiar atunci când era vorba de o regină. Urmează te rog eu povestirea.

— Şi ce i-ai răspuns dragă Philipp? rasistă Andreea.

— Nu am răspuns nimic. M-am închinat numai până la pământ…

— Cum? Nu ai răspuns nimic? izbucni furios

baronul.

— Îmi pierise glasul, tată. Simţeam că toată viaţa mi se îngrămădise în inimă şi*! simţeam bătăile din ce în ce mai repezi.

— La dracu'! Dacă la vârsta d-tâle, când am fost prezentat principesei Leczinska, traşi fi răspuns nimic, ce m-aş fi făcut?

— Dumneata, tată, ai îndestul spirit, răspunse Philipp înclinându-se.

Andreea îi strânse, complice, mâna.

Am profitat de plecarea Alteţei Sate ea să merg acasă şi să mă schimb, căci uniforma era udă şi plină de noroi. Între timp, Delfina ajunsese la primăria oraşului şi primea omagiile locuitorilor. Apoi se aşează la masă. Unul din amicii mei, maiorul Regimentului mi-a comunicat mai târziu că Alteţa Sa Regală ş-a uitat de mai multe ori în jur, la ofiţerii care asistau la prânzul ei şi apoi a întrebat!"

— Nu văd pe tânărul ofiţer care a fost trisnis înaintea mea astăzi de dimineaţă. Nu i-a comunicat nimeni că doresc să-i mulţumesc?

Doamnă, răspunse Majorul. D-l locotenent de Taverney a trebuit să se ducă să-şi schimbe hainele pentru a se putea prezenta mai cuviincios înaintea Alteţei Voastre Regale.

Peste puţin am sosit şi eu, iar Delfina în a zărit indaţă.

— Domnule, spuse ea, aţi fi nemulţumit dacă în aţi urma la Paris?

— Alteţă, ar fi pentru mine o supremă fericire, dar sunt în serviciu în garnizoana din Strassbourg…

— Da. Şi de cine depinzi dumneata?

— De guvernatorul militar.

].

— Bine… Voi aranja eu cu dânsul.

Apoi mi-a făcut un semn cu mâna. J şi în am retras

Seara se adresă guvernatorului militar.

— Domnule, spuse ea, doresc să-mi satisfaci un capriciu…

— La ordinele dvs… Doamnă.

— Nu. Am greşit, rectifică Delfina. Nu este lin capriciu, este o datorie fată de mine însumi…

— Spuneţi, doamnă. Nu va fi pentru mine decât un ordin.

— Iată despre ce este vorba. Mi-am propus să ataşez în serviciul meu pe întâiul francez pe care îl voi întâlni pe pământul Franţei, oricine ar fi el, şi de a-l face fericit pe el şi pe familia sa… Căci. Domnul imcu. Este un privilegiu al prinţilor de a face şi fericirea unora.

Într-adevăr, doamnă. Prinţii sunt repreentanţii lui Dumnezeu pe pământ. Cine *ei* & *oana* care a avut onoarea de a fi întâlnită X. Atât de către Alteţe voastre?

— D. De Taverney-Maison Rouge, tânărul locotenent care va anunţat sosirea mea.

Vom fi geloşi cu toţi, doamnă, pentru d. De Taverney, spuse guvernatorul, însă nu îi vom înlătura norocul. Dânsul este reţinut de angajamentul său; îl vom desfiinţa. Va pleca deci în acelaşi timp cu Alteţa Voastră Regală.

În aceiaş seară, când trăsura Alteţei Sale părăsea Sirassbourgul am primit ordinul de a

încăleca şi de a urma cortegiul. Din acel mo-ment n-am mai părăsit uşa trăsuri sâle.

— Este curios, dar nu imposibil, spuse baronul.

— Dar, scumpul meu frate, interveni Andreea, nu văd cum a putut doamna Delfină să se hotărască pentru vizita deia Taverney.

— Vă voi povesti îndată. Hotărârea a fost luată aseară. Pe la ora unsprezece am ajuns la Nancy şi treceam prin oraş cu torţele aprinse Deodată Delfina mă chemă.

— Domnule de Taverney spuse ea, grăbiţi scoarţa. Voiesc să plec dis de dimineaţă.

— Alteţa Voastră doreşte poate să facă o etapă mai lungă, – am întrebat.

— Nu. Dar doresc să mă opresc în drum.

O presimţire ciudată puse stăpânire pe mine.

Dumneavoastră nu bănuiţi unde doresc să opresc? întrebă ea surâzând.

— Nu, doamnă.

— Doresc să mă opresc la Taverney.

— Aveţi milă, doamnă! Pentru ce aceasta?

— Ca să văd pe părintele şi sora dvs.

— Bine, dar Alteţa Voastră ştie…

M-am informat şi am aflat că locuinţa se află la douăsute de paşi de drumul pe care îl urmam. Dvs. veţi da ordin ca să oprească la Taverney.

Ameţisem. O sudoare rece îmi acoperea tâmplele. Tremurând în am adresat din nou Alteţei Sale:

— Doamnă, casa tatălui meu nu e demnă de a primi o prinţesă atât de înaltă cum sunteţi dvs.

— Pentru ce oare?

— Suntem săraci, doamnă.

— Cu atât mai bine, răspunse. Primirea va fi cordială şi simplă. Oricât de sărac ar fi Tavernevul cred că se va găsi acolo o ceaşcă de la o + e pentru o femeie care doreşte să ui*” 1 un înnm-vit că este Arhiducesă de Austria şi Delfină a Franţei.

— Oh! Doamna, răspunsei, înclinându-mă şi asta fu totul. Respectul mă oprea să mai adaug ceva. Nădăjduiam că Alteţa Sa va uita de acest proiect, dar la Pont-ă-Monsson, pe când se schimbau caii am fost întrebat dacă ne apropiem de Taverney şi a trebuit ras» pune că suntem la depărtare de cel mult trei leghe...

— Nepriceputu-le, strigă baronul.

— N-am avut ce face. De altfel Delfina se pare că a înţeles încurcătura în care mă găseam şi-mi spuse: „Nu te teme, şederea mea la Taverney nu va fi lungă. Dar pentru că dvs, aveţi aerul de a mă avertiza că popasul meu la Taverney nu-mi va face plăcere, ţin să vă spun că îmi voi răscumpăra prin aceasta neplăcerea pe care aţi avut-o la Strassbourg, din cauza timpului, atunci când aţi venit în «tâmpinarea mea”. Spune şi dumneata tată dacă puteam rezista în faţa acestor cuvinte?

— Este drept, recunoscu baronul. Însă Delfina nu va fi mulţumită de fotoliile mele care îi vor zdrobi oasele, sau de podoabele casei mele care îi vor întrista privirile.

Afurisite să fie capriciile femeilor!

Şi totuşi, dacă gândeşti mai mult, Franţa va fi iarăşi bine guvernată de o femeie care are asemenea fantezii!

— Oh, tată! cum ppji rosti astfel de cuvinte

la; adresa unei prinţese care né face o atât de mare onoare?

— O onpare care dezonorează! strigă baronul, Cine se gândeşte în momentul acesta la Taverney? Nimeni. Numele familiei odihneşte sub ruinele de la Maison Rouge şi nădăjduiam că el nu va ieşi la lumină decât într-un moment favorabil. Speranţa mea a fost însă zadarnică pentru că, iată, capriciul unui copil face ca el să reînvie întunecat spulberat, ticălos, mizerabil. Atât vor aştepta gazetele, mereu în goana lor după dezvăluirea ridicolului. Vizita unei principese în cocioaba de la Taverney va fi un subiect teribil pentru a porni im scandal fără precedent…

Baronul pronunţă aceste cuvinte cu o vizibilă tulburare, apoi se linişti deodată şi exclamă!

— Într-adevăr, poate să fie o idee…

Ce vrei să spui, tată? între Pilipp.

— Spun că fiecare îşi scrie singur istoria şi după cum contele de Medina şi-a dat foc palatului numai ca să îmbrăţişeze o regină, pot să dau şi eu foc unei case mizerabile numai ea să fiu scutit de a primi vizita unei Delfine.

Lăsaţi să sosească prinţesa!

Cei doi tineri nu auziră decât ultimele cuvinte, totuşi se priviră cu nelinişte.

— Lăsaţi-o să sosească! repetă Taverney.

- Nu. Poate să întârzie, tata, spuse Phillip.

Eu am venit prin pădurea de la Pierrefitte ca *să* câştig câteva minute înaintea cortegiului.

— Atunci nu mai este timp de pierdut, spuse baronul şi alergând spre bucătărie luă de pe vatră un tăciune aprins cu care se îndreptă spre

hambarele pline cu paie. În clipa în care se pregătea să arunce focul în grămada da paie Balsamo apăru în spatele său şi-l apucă de braţ.

— Ce faceţi, domnule? întrebă el, smulgându-i focul din mână. Arhiducesa nu este de loc un conetabil de Bourbon a cărei prezenţă ar murdări atât de mult o casă încât e preferabil să-i da; foc, să ardă, decât să laşi să pună piciorul într-însa

Bătrânul se opri. Palid, tremurând fără să mai surâdă după cum îi era obiceiul.

— Duceţi-vă şi vă schimbaţi, domnule spuse Balsamo. Mai aveţi numai puţine minute ca să înlocuiţi acest halat cu o haină mai cuviincioasă când am cunoscut pe baronul de Taverney, la asediul Philipsburgului el purta marea Cruce a Sfântului Ludovic. Nu cunosc nicio haină care n-ar părea bogată şi elegantă sub o asemenea decoraţie.

— Dar. Domnule, îngână Taverney. Cu toate acestea Delfina va vedea caiace nu doream să vă arăt rurv dvs.; *că* sunt un nenorocit.

— Fiţi liniştit, baroane, Delfina va fi atât de ocupată încât nici nu va băga de seamă dacă reşedinţa dvs este nouă sau veche, bogată sau săracă. Fii ospitalier domnuie, este datoria dvs. De gentelom. Ce vor face oare inamicii Alteţei dale Regale – şi are destui – dacă amicii săi închid casele ca să nu o primească sub acoperişul lor? Să nu anticipăm asupra supărărilor viitoare, domnule; fiecare lucru va avea rândul lui…

D. De Tavernay nu mai spuse nimic. Se supuse cu acea resemnare de care mai dăduse dovadă şi se duse să întâlnească pe cei doi copii ai

săi care-l căutau în toate părţile.

Ealsamo se retrase în linişte ca şi cum ar fi voit să sfârşească o lucrare mai demult începută.

XVII

MARIA-ANTOINETTA-JOSEFINA

ARHIDUCESA DE AUSTRIA

Într-adevăr nu era timp de pierdut. Abia se deoartase Balsamo şi un zgomot asurzitor de trăsuri cu cai şi de voci răsună ne druimul care ducea de la sosea la casa baronului de Taverney.

Îndată se zăriră trei trăsuri din care una încărcată de poleieli şi săpături mitologice, oprindu-se aproape de poarta pe care Gilbert o ţinea deschisă tremurând de emoţie la vederea cortegiului.

Douăzeci de cavaleri, tineri şi strălucitori se înşirară în faţa primei trăsuri şi peste puţin coborî o tânără doamnă, între cindsprezece şi şaisprezece ani, susţinută de braţ de un bătrân îmbrăcat în negru, care purta peste haină marele cordon al ordinului… 1

Maria Amtoinetta, căci ea era, venea Î». J Franţa cu faima unei frumuseţi rar întâlnite la principesele destinate tronului. I

Ochii ei, fără să fie prea frumoşi, aveau o 1 mare putere de expresie, nasul bine făcuţs buza superioară bine conturată, dar cea de jos – moştenire de la şaptesprezece împăraţi – ceva cam groasă, ieşită în afară şi uneori lăsată în jos, nu se integra în armonia feţei decât atunci când voia să exprime indignarea sau supărarea. Faţa era ovală, cu trăsături fine, pieptul, gâtul şi umerii de o rară frumuseţe, iar mâinile de o delicateţe şi o

distincţie pe drept cuvânt regală.

În ziua aceia Maria Antoanetta, părea extrem de bine dispusă, fericită chiar. Faţa îi era senină, liniştită, ochii radiau o bunăvoinţă deplină. Era îmbrăcată într-o rochie albă de mătase, iar pe braţe purta o mantilă groasă de dantelă.

Abia puse piciorul pe pământ şi se întoarse ca să ajute coborârea din trăsură a unei doamne de onoare cu mişcările îngreunate de vârstă. Apoi, refuzând braţul pe care i-l *ofetm* omul eu Haină neagră şi cordon albastra* înaintă pe potecă, respirând adânc şi rotindu-şi ochii în jur ca şi când ar fi voit să profite până în cele mai mici detalii, de libertatea pe care şi-o îngăduia.

— Ce frumoasă poziţie, ce frumo arborr ce drăguţă casă! exclamă ea. Trebuie să te simţi cu adevărat fericit în aerul acesta curat şi sub aceşti arbori care te ascund aproape cu totul!

În momentul acesta Phillipp de Taverney îşi făcu apariţia însoţit de Andreea care, la braţ cu baronul, purta o rochie albastră ca floarea de in la rândul său baronul îmbrăcase şi el o haină de catifea albastră, rămăşiţă din vechea sa splendoare, peste care strălucea ordinul Sfântului Ludovic.

Delfina se opri. Curtea se grupă în jurul ei

Phillipp de Taverney se apropie, palid de emoţie.

— Doamnă, spuse el, dacă Alteţa Voastră Regală va permite, voi avea onoarea de a-i prezenta pe d. Baron Taverney-Maison Rouge? tatăl meu, şi pe d-ra Clara-Andreea de Taverney, sora mea.

Baronul se înclină ca un om care ştie să salute pe regină. Andreea îşi dezvălui toată graţia timidităţii sale, toată politeţea atât de linguşitoare pentru un respect sincer.

Maria Antoinetta privi pe cei doi tineri şi a*

raintindu-şi ceea ce îi spusese Phillip despre sărăcia părinţilor, înţelese pe dată aulărâaunea pe care i-o prilejuia vizita sa.

— Doamnă, spuse baronul plin de demnitate. Alteţa Voastră Regală face mare onoare castelului de Taverney, însă o atât de umilă locuinţă nu este demnă să primească atâta nobleţe şi frumuseţe.

— Ştiu că mă găsesc în casa unui bătrân soldat al Franţei, răspunse Delfina şi mai căra ea împărăteasa Maria Tereza, care a purtat şi ea multe războaie, mi-a spus că în ţara dvs. Cei mari bogaţi în glorie sunt mai întotdeauna săraci în bani.

Şi cu o graţie desăvârşită întinse mâna Andreei, care i-o sărută îngenunchind.

Pasul cel greu părea să fie făcut, totuşi baronul se îngrozi privind numeroase curte a Delfinei şi gândindu-se că nu avea pici măcar scaunele necesare pe care toţi aceştia să se odihnească după obositorul voiai. Delfina îl scoase însă repede din încurcătură.

— Domnilor, spuse ea întorcându-se către persoanele care-i compuneau escorta, nimeni din dvs. Nu trebuie să suportaţi osteneala fanteziilor mele. Nici să vă bucuraţi de privilegiile unei Delfine. Aşadar, vă rog să mă aşteptaţi aci. Peste jumătate de oră mă înapoiez. Însoţiţi-mă, buna mea Langerhausen. Se adresă ea în limba

germană bătrânei doamne căreia îi ajutase şi coboare din trăsură. XJtmaţi mă, domnule, spuse şi seniorului îmbrăcat în negru.

Acesta era un bărbat de o eleganţă remarcabilă, în etate de cel mult treizeci şi doi de ani, frumos la chip şi cu maniere distinse. El se înclină şi făcu lec Deifinei carluă pe Andreea lângă dânsa făcând semn şi lui Phillipp să treacă lângă sora sa.

— Dvs. Sunteţi deci un Taverney-Maison Rouge? întrebă bărbatul îmbrăcat în catifea neagră pe baron scuturându-şi impertinent cu degetul magnificul său iabou de dantelă.

— Cum trebuie să vă răspund: domnule sau monseniore? întrebă baronul cu o impertinenţă cu nimic mai prejos de a gentilomului.

— Spuneţi-mi simplu, *prinţul meu sau Eminenţa Voastră*, cum vă convine mai bine.

— Atunci, Eminenţa Voastră, sunt un adevărat Taverney-Mă: son-Rouge, răspunse baronul fără a se lipsi de obicinuitul său ton ironic.

Eminenta, care avea tactul marilor sen ori, se încredinţă pe dat* că nu avea deloc a face cu un bădăran şi schimbă tonul convorbirii.

— Această casă este locuinţa dvs. De vară? întrebi el.

— Dn» ară şi de iarră ret>Lică baronul dornic să sfârşească odată cu întrebările neplăcute.

De altfel casa se desemna acum precis e siluetă ameninţătoare şi ironică, dornică să-şi arate fără milostivire sărăcia ei. Baronul tocr mai

întinse mâna spre pragul mizer ai casei când deodată Delfina interveni:

— Iertaţi-mă domnule că nu voi intra în casa dvs. Prefer umbra grădinii şi-mi veţi înţelege acest capriciu dacă vă voi spune că sunt sătulă de camere* De cincisprezece zile sunt primită tot în camere şi în ce mă priveşte nu iubesc decât aerul, umbra şi parfumul florilor.

Apoi, către Andreea:

Vei fi atât de bună domnişoară, sâni aduci sub aceşti arbori o ceaşcă cu lapte?

— Alteţă, răspunse baronul pălind, cutat v-aş putea oferi oare numai o atât de umilă gustare?

— Laptele şi oulele proaspete sunt mâncărurile mele favorite. Ele nu lipseau nici de la serbările de la Schônbrunn…

Delfina se îndreptă spre un tufiş de iasomie în faţa căruia apăru deodată La Brie, într-o livrea minunată.

— Alteţa Sa Regală e servită, spuse el înclinându-se ceremonios.

— Oh! dar aci se întâmplă şi miracole! exclamă Delfina.

Baronul, neliniştit, uită eticheta şi părăsind brusc compania gentilomului îmbrăcat în negru, alergă după Delfina care ajungând sub! bolta de verdeaţă dete un strigăt de surpriză» La rândul său baronul nu-şi putu reţine uimirea, întovărăşită de un adânc suspin de satisfacţie. Şi pe drept cuvânt.

Sub ramurile de viţă sălbatică, de iasomie fi de curpeni înfloriţi, printre ale căror trunchiuri noduroase se împleteau mii de ferigi» era

pregătită o masă ovală, strălucind de luxul pânzeturilor de Damasc şi a serviciului de argint aurit.

Zece servicii aşteptau zece conmesenă.

O gustare aleasă, însă de o compoziţie cu totul străină atrase cea dintâi atenţia Delfinei. Apoi fructe exotice zaharisite, dulceţuri din toate ţările, pesmeţi de Alep, portocale de Malta, lămâi şi chitre de o mărime necunoscută încă, toate aşezate în splendide cupe de cristal. În sfârşit vinuri din cele mai vestite scânteiau în toate nuanţele rubinului şi topazului în patru admirabile carafe de Persia.

Laptele pe care îl ceruse Delfina umplea un vas de argint aurit. Maria Antoinetta se uită împrejurul său şi nu văzu între oaspeţi decât nişte chipuri întunecate şi speriate.

— Aşadar, dumneavoastră, domnule, în aţi aşteptat? întrebă Delfina pe baronul de Taverney.

Eu doamnă? îngână acesta.

şpNegreşit Astfel de pregătiri nu se putea face în zece minute, de când mă aflu eu adu şi privind pe la brie, continuă; „Mai ai, es când cineva are numai un singur servitor”.

— Doamnă, se scuză baronul Este adevărat că aşteptam pe Alteţa Voastră Regală, sau mai bine spus eram prevenit de vizita Alteţei Voastre. Deifina se întoarse către Phillipp.

— Aşadar, domnule, dvs… Aţi comunicat în scris intenţiile mele?

— Nu, doamnă.

— Foarte ciudat. Nimeni nu ştia că trebuie să mă opresc la dvs. Şi aproape nici chiar eu nu eram

sigură. Abia astă noapte am comunicat această dorinţă fiului dvs., care nu a depăşit cortegiul decât abia cu câteva minute înaintea mea.

— Adevărat doamnă, numai cu un sfert de oră…

— Atunci este vre o zâna care va comunicat înntule mele: ooate naşa domnişoarei adăugă Deifina surâzând şi privind pe Andreea.

— Doamnă, nu este nicio zână care în a înştiinţat, d este…

— Cine este? insistă Deifina văzând că baronul şovăieşte.

— Este un vrăjitor…

— Un vrăiitor? Cum asta?

— Nu şt” u. Doan* ren4 rudt eu nu mă micep la magie. Dar lui îi sunt dator că primesc aproape cum trebuie pe Alteţa Voastră Regală.

— Atunci nu ne putem atinge de nimic spuse Delii na. Pentru că această gustare este vrăjită. Eminenta sa a fost prea grăbit, adăugă ea, alegându-şi acea atrăgătoare oră* jitură de Strassbourg din care noi negreşit nu vom mânca…

Şi dvs., scumpa mea amică, spuse guvernantei sale, feriţi-vă de acel vin de Cypru şi faceţi precum fac eu…

Acestea fiind spuse Delfina îşi turnă acă dintr-o carafă rotundă de cristal într-un pahar de aur.

Apoi, observând că personagiul îmbrăcat în catifea neagră nu se grăbeşte să dea ascultare recomandărilor sale, reveni:

— Gustarea aceasta este potrivnică dogmelor şi d. Cardinal va păcătui…

— Doamnă, răspunse prelatul, noi prin şi bisericii suntem cu totul departe de a crede în urile cereşti îndreptate împotriva merindelor. Şi mai ales suntem departe de a cere arderea unui vrăjitor care ne oferă astfel de lucruri bune…

— Nu glumiţi, domnule, interveni şi baronul. Jur în faţa Eminentei Voastre că autorul acestei gustări este cu adevărat un vrăjitor car «mi-a pres *nhn*. Acum o oră sosirea Alteţei Sale şi a fiului m-au r – Chiar acum o oră? întrebă Delfina.

I – Cel mult o oră…

— Şi în timpul acesta, atât de scurt, aţi a* vut posibilitatea să pregătiţi această masă, cu fructe din toate colţurile lumii, cu vinuri de Tokay, de Cypru şi de Malaga? În acest caz domnule, sunteţi mai vrăjitor decât vrăjitorul dvs.

— Nu doamnă, şi gustarea este tot opera lui.

— Cum? Tot el?

— Da, doamnă. El a făcut să iasă ca din pământ această masă cu tot ce se vede pe ea.

— Pe onoarea dvs? domnule, întrebă Delfina.

— Pe credinţa mea de gentilom!

— Atunci e cu totul altceva! exclamă şi cardinalul cu tonul cel mai serios, părăsându-şi locul. Eu credeam că dvs. Glumiţi…

— Nu, eminenţa Voastră.

— Deci aveţi ad la dvs. Un vrăjitor?

— Un adevărat vrăjitor! Şi nu m-aş mira deloc dacă aurul din care este făcut acest serviciu ar fi rezultatul cine ştie căror formule magice.

— Atunci vrăjitorul dumitale trebuie să cunoască şi taina pietrei filosofale! strigă cardinalul cu ochii strălucitori de dorinţă.

— Cum poate domnul Cardinal să creadă lucrui acesta? Ishucnii Delfina. Tocmai domnia sa care a căutat-o atâţia ani în şir fără a o putea găsi! …

— Încredinţez pe Alteţa Voastră, răspunse cardinalul că nu găsesc nimic mai interesant decât lucrurile supra naturale, nimic mai curios decât lucrurile care par imposibile.

— Mi se pare că am atins partea slabă a Eminenţei Voastre, exclamă surâzând Delfina. Întotdeauna oamenii cei mari au misterele lor, mai ales când sunt şi diplomaţi. Eu însă, vă avertizez domnule cardinal, sunt foarte tare în farmece şi descifrez uneori lucruri dacă nu peste putinţă, dacă nu supra-naturale» cel puţin de necrezut…

Cuvintele enigmatice ale Delfinei aveau fără îndoială un sens care nu scăpase cardinalului. Faţa lui se întunecă, iar ochii Delfinei, atât de blânzii» se aprinse vorbindu-i, dezvăluind o puternică tulburare lăuntrică.

Totuşi furtuna se potoli repede şi Delfina reluă firul conversaţiei.

Domnule baron, pentru ea recepţia să fie completă, arătaţi-ne şi nouă pe vrăjitorul dvs. Unde este? În ce cutie Taţi pus?

— Alteţa, răspunse baronul. Mai curând cred că mă va pune el pe mine şi *pe* casa mea în cutie…

5 Dumneavoastră îmi aţâţaţi curiozitatea cu fiecare vorbă în plus. Voiesc să-l văd negreşit, domnule…

— Tonul cu care Delfina pronunţă aceste cuvinte nu mai admitea replica. Baronul înţelese acest lucru şi făcu un semn lui La Brie. Această se

înclină în faţa stăpânului său.

— Previn-o pe d. Îosef Balsamo, ci Alteţa Sa Regală doamna Delfina doreşte ca să-i vadă.

La Brie plecă.

— Josef Balsamo! murmură Delfina. Ce nume curios!

— Josef Balsamo! repetă şi Cardinalul. Mi se pare că am mai auzit de acest nume.

Timp de cinci minute nimeni nu tot. – rupse tăcerea. Apoi se auzi un pas prin frunziş ramurile se dete la o parte şi Josef Balsamo apăru drept în faţa Mariei Antoinetta.

XVIII

MAGIA

Ba samo se inch sa cu supunere în fa>. Del» finei şi aştepta în tăcere.

— Apropiaţi-vă domnule, dacă dvs. Sunteţi ael despre care ne-a vorbit d. De Taverney, spuse Maria Antoinetta. Suntem foarte cunoşi să vedem cum se face o vrăjitorie.

Balsamo făcu încă un pas şi se închină pentru a doua oară.

— Dumneavoastră aveţi profesiunea de a prezice, domnule? întrebă Deâfina cu o curiozitate mai mare decât ar fi voit să-i acorde.

— Nu am această meserie, doamnă. Însă prezic.

— Noi am fost crescuţi într-o credinţă străveche, preciza Delfina şi singurele mistere în care credem sunt cele ale religiei catolice.

— Este adevărat doamnă, răspunse Balsamo. Dar d. Cardinal de Rohan, cu toate că este un prieten al bisericii, poate spune Alteţei Voastre că

nu numai acele mistere simt vrednice de atenţie.

Cardinalul tresări. Nu îşi spusese numele, nimeni nu i-l pronunţase şi cu toate acestea străinul îl cunoştea

Maria Antoinetta nu remarcă nici cuvintele lui Balsamo, nici surprinderea cardinalului. Ea continuă:

— Cu toate acestea trebuie să recunoaşteţi c5 misterele religiei catolice sunt singurele care nu pot fi contrazise de nimeni.

— Fără îndoială, doamnă. Credinţa are lângă dânsa şi certitudinea.

— Dumneavoastră vorbiţi într-un mod cât se poate de ciudat, domnule vrăjitor. Sunt bună franceză de inimă, dar încă nu şi de spirit aşa că neînţelegând bine fineţele limbii, v aşi ruga să fiţi mai mult lămurit şi mai nutin enigmatic…

— Eu dimpotrivă, răspunse Balsamo dând din cap cu un surâs melancolic, voi cere de la

Ajteţa Voastră permisiunea se a rămâne cât mai obscur… Aşi avea prea mult de regretat dezvăluind unei atât de mari principese un viitor care poate – nu va fi după aşteptările sale.

— Oh! dar asta este foarte grav, izbucni Delfina. Desigur că domnul vrăjitor doreşte să-mi aprindă curiozitatea sperând că voi stărui să-mi spună viitorul!

— Din contră, să mă ferească Dumnezeu să fiu silit la aceasta, doamnă.

— Fără îndoială. O astfel de obligaţie v-ar încurca foarte mult, spuse Delfina râzând.

Dar râsul se stinse repede fără să fi găsit ecou pe buzele vreunui curtean. Părea că toată

lumea se supune influenţii singurului om care se găsea în centrul atenţiei generale.

— Şi acum v aşi ruga să mărturisiţi cinstit, reluă puţin enervată Delfina. Dvs. Sunteţi acela care aţi prezis domnului Taverney sosirea mea?

— Da, doamnă, eu sunt”.

— Şi prin ce mijloace?

«— În modul cel mai simplu: privind într-un pahar cu apă.

— Este adevărat, baroane? întrebă Delfina pe d. Taverney.

— Perfect adevărat, Alteţă!

Mafia Antoinetta se încruntă, privi câteva clipe în ochi pe ciudatul strein şi 1 se adresă din nou.

— Dacă dvs. Aţi putut citi viitorul domnului bar ron într-un pahar cu apă, oare nu l-aţi putea citi şi pentru mine într-o carafă?

— Prea bine, doamnă.

— Atunci pentru ce aţi refuzat adineauri?

— Pentru că viitorul este îndoielnic, doamnă, şi dacă aţi vedea ceva nori…

Balsamo se opri.: *W.* W

— Ei bine? insistă Delfina.

— Ei bine! Voi avea părerea de rău, după cum am avut onoarea să mai spun, de a întrista pe Alteţa Voastră Regală.

— Dvs. M’aţi cunoscut mai înainte? Unde în aţi văzut prima oară?

— Am avut onoarea de a vedea pe Alteţa Voastră Regală copilă, în ţara sa natală, lângă Augusta Sa Mamă.

— Aţi văzut pe mama mea?

— Am avut această onoare. Ea este o mare şi puternică Regină.

— Împărătească, domnule!

— Doresc să spun regină de inimă şi de spirit. Şi cu toate acestea.

— Vă reţineţi cuvintele domnule… Şi tocmai în privinţa mamei mele, exclamă cu dispreţ Delfina.

— Inimele cele mai mari îşi au şi ele sâă-Ibicâunile lor, doamnă, mai cu seamă când cred ea se ating se norucui copiilor lor.

— Istoria, adaugă Maria Antuinetta, sper că nu va constata nici o singură slăbiciune în Maria Tereza.

— Da. Pentru că istoria nu ya cunoaşte ceea ce nu se ştie decât de împărăteasa Maria Tereza, de Alteţa Voastră Regală şi de mine…

— Cum, domnule? Avem *noi trei* un secret comun? întrebă surâzând cu dispreţ Delfin…

— Da doamnă.

— Care este acest secret, domnule?

— Dacă voi începe să vorbesc nu va fi numai unul.

— Nu-mi pasă! Spuneţi-l!

— Alteţa voastră doreşte cu tot dinadinsul?

— *O* ordon!

Balsamo se înclină.

— În palatul de la Shoenbrunn, spuse el, există un cabinet care se numeşte de Saxa, din cauza vaselor de porţelan ce care le conţine.

— Da, spuse Delfina. Şi pe urmă?

— Acest cabinet face parte din apartamenele parţi> „iar e ale Majestăţii Sale Imperiale Maria

Tereza.

— Da.

— În acest cabinet împărăteasa îşi scrie de o?” ei corespondenta sa intimă.

Da.

— Împărăteasa lucrează la un birou minujuit de Boule care a fost dăruit Împăratulu

Francisc I se către Ludovic XV.

— Tot ceea ce aţi spus, pe lă acum este adevărat, spuse Maria Antoinetta dar sunt lucrurv pe care le poate şti oricine.

— Alteţa voastră să binevoiască a avea răbdare. Într-o zi, pe la orele şapte dimineaţa, împărăteasa nefiind încă sculată, Alteţa Voas că a intrat în acest cabinet printr-o uşă secretă…

— Şi după aceasta?

— Alteţa Voastră s-a apropiat de birou. Alteţa Voastră trebuie să-şi aducă aminte, se împlinesc tocmai cinci ani de atunci…

— Continuaţi.

— Pe birou se găsea o scrisoare pe care împărăteasa o scrisese în ajun.

— Ei bine?

— Alteţa Voastră a citit această scrisoare. Delfina roşi.

—… Şi după ce a cetit-o, Alteta Voastră a fost probabil nemulţumită căci luând pana cu propria sa mână…

Delfina părea că ascultă cu nerăbdare.

Balsamo continuă:

—… a şters trei cuvinte.

— Şi care erau aceste cuvinte? întrebă Delfina.

— Cele dintâi cuvinte din fruntea scrisorii.

— Eu nu vă întreb de locul unde se găseau ci de semnificaţia lor.

— Semnificaţia era o mare mărturfetrafecţiune, pentru persoana căreia îi era adresată scrisoarea» De aci vine şi acea slăbiciune de care vorbeam şi de care putea fi acuzată Augusta Voastră Mamă»

s le şi dvs. Ţiiieţi minte aceste cuvinte?

CV V; Dă, le puteţi spune?

Da»

— Spuneţi-le, atunci

— Tare?

„Da»

— *Scumpa mea amică*.

Maria Antoinetta păli şi îşi muşcă buzele

— Alteţa Voastră doreşte să-i spun şi cui îi era adesată această scrisoare? întrebă Balsamo.

— Nu, dar le puteţi scrie.

Balsamo scoase din buzunar o agendă cu fermoar de aur, scrise pe una din pagini câteva cuvinte, rupse foaia de hârtie şi o prezentă Delfinei.

Maria Antoinetta luă foaia de hârtie şi ceti:

„Scrisoarea era adresată metresei Regelui Ludovic XV, *doamnei Marchize se Pompadour*.